OD. No. 1060

VW

Naam COMMUNISME IN DENEMARKEN.

Zie ook: ~~DOSSIER P & B~~

ACD/O- dossier: COMMUNISME IN DENEMARKEN.

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
1/6-51	B	5/6									
	9										
1/12-52	C	2/12									
9/5-53	9A	11/									
11 SEP. 1954		29 SEP. 1954									
13 MRT. 1957		20 MRT. 1957									
24 OCT. 1959	Cres	27 OCT 1959									

DOSSIERNo.: OD 1060 **NAAM:** COMMUNISME IN DENEMARKEN

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
1/6-51	B	5/6									
1/8-52	C	2/12									
9/5-53	BA	11/8									
16/6-53	D/S	18/6									
11 SEP. 1954		29 SEP. 1954									
13 MRT. 1957		15 MRT. 1957									
24 OCT. 1959		27 OCT. 1959									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1060 NAAM: COMMUNISME IN DENEMARKEN

1. Gezien 90 2d/ i.v.m. Jan Hansen - bezoek aan Nederland 2.6.51 B II q
2. Legaliseren ter vernietiging - d/d L II - 20/11/52.
3. Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad aanwezig was dit bijgevoegd. maart '70.

6.15

09.283-01.125.1

27 JUNI 1952.

ACD/143 059

Schuttblad is vernietigd

Rapport
Van: KEB
Aan: HB
No.: D 301
Onderwerp: Vredesconferentie in Odense.

ZWARTJAN deed ons bijgaand overzicht van de Funen Vredesconferentie, gehouden in Odense op 10 Februari 1952 toekomen om te behouden.

Bijlage: 1

27.6.1952.

At a conference of the Danish Communist Party (DKP) for Funen and Langeland held in Odense on November 18th, 1951, Martin NIELSEN, an editor, among other things emphasised the wellknown communistic points of view on the North Atlantic Treaty and the rearmament which is a consequence of this Treaty, and he established that it was now more urgent than ever to develop a real national movement against the war-preparations and against the American influence, and he made an appeal to the party-associates to make them try to turn development towards a more conscious attitude against the war-policy - against the North-Atlantic Treaty.

At the same occasion Knudsage LARSEN declared that the work for peace was not a special job of work but was very closely connected with all other kinds of party-work to be done - such as the fight against the Compulsory Saving, taxes and war-preparations - as a whole. He stated that within the Peace Movement (the local) it was realized that the work being done was too sectarian. He said that it was not enough that all the questions were agreed to within the movement when the result of this work did not "turn its face outwards". Therefore, within "Fredens Tilhengere" it was realized very early in the year passed that if the work for peace should be of any importance to the masses it had to stop the sectarian tendencies and therefore there was during the last 12 months held quite an amount of contact-meetings with people from other circles, by preference from the old local peace-associations and during the last six months from the "Radikale" party (a Danish political party which must be considered very much like the English Liberal Party) and the "Retsforbundet" (a political party which is supporting the idea of Henry George) and a few Social-Democrats and with persons of no party allegiance and the negotiations had now led to a certain result so far. It had been possible to work out a mutual programme for further attempts for the developments of the strength of peace and the centralization of the strenght to a more extensive movement on Funen. It had been extremely difficult to get through these preparatory negotiations and du-

ring a long time a m eting had been held every Friday. During these meetings it had been possible to do away withthe mutual distrust, - they had reached so far as to agree in calling a Funen peace-conference to be held on January 27th, 1952. An "enormous piece of work" was now to be done by "Fredens Tilhengere" as it was intended to send out invitations to all districts on Funen and Langeland - that is to say - among other things to small-holders' districts, workers' districts, trade-unions, single persons etc., who were known to be of some importance in the parishes and the seaside-towns. It was the intention to gather some 2oo persons to agitate for the peace-conference on a very broad basis on Funen and the orator made an appeal to the party-associates' good-will and collaboration in the solution of these tasks, among other things by sending in informations about small-holders or Social-Democratic small-holders or workers who were enjoying a good reputation and who were supposed to be of a certain importance on the a/m list of invitations.

The orator established that the peace-work should be the beginning to a snow-ball which would roll all over the country and which would develop into a peoples' movement enabling Denmark to force its way out of the North-Atlantic Treaty.

In "Land of Folk" there was already in autumn a series of articles stating that the Odense-district of the "Fredens Tilhengere" had started a systematical piece of work in the collecting of signatures to the peace-list and during this work it had been experienced that 4o-7o% of all the persons who were visited in the villages signed the list.

At a meeting called by an anonymous committee in the end of October 1951 there was made a draft for an invitation to a Funen peace conference and the preparations to be made for this conference was discussed. The committee was of the opinion that it would be wise to get into touch with 1oo-15o persons representing all classes of society as well from towns as from villages and make these persons stand as promtors to this conference. The subjects of debate for the conference were discussed too at this meeting. A working-sub-committee was established and it was suggested to establish an assembling body to carry on the results of the conference by a working-sub-committe the task

of which was meant to make efforts to win the symphaty of the people for the peace-thoughts and to establish contact with cooperating bodies in the Funen towns and rural districts. The activities outwards was thought to be carried out in the form of printed matter, press-services, cadre-meetings, holding of great public meetings, by influence on the local members of parliament, by declarations to the public, applications to the authorities, town-and parish-councils etc..

"FYNS SOCIALDEMOKRAT" wrote among other things that an amount of nice fellow-citizens, well-meaning and unsuspecting human beings with their unstained names should be in charge of this enterprise as the anonymous committee and its coummunistic wire-pullers dared not step forward themselves in order to spoil the whole arrangement in advance. As to the assembling body and its working-sub-committee FYNS SOCIAL DEMOKRAT drew the attention to the fact that the communists had already in advance decided what was to be done later on and the paper deduced from this that the communists just wanted the blessing of the conference to a working-sub-committee which was then to beat the drum for the Moscow-policy with the entire support from a circle persons representing all classes of society from towns as well as from the villages.

In the beginning of December 1951 invitations were sent out to delegates to the Funen Peace-Conference to be held on February 1oth, 1952, in Odense. The invitation was signed by 15o wellknown persons, who were of the opinion that "all strenght of the Danish people working for the peace and for relief and who - instead of powerpolicy-wants international cooperation - ought to be united.

The agenda of the conference was as follows:

1. How can peaceful negotiations supersede the bloque-policy and the military-alliances?
   a) The United Nations.
   b) The economic, social and cultural consequences of the rearmament. What kind of security can be gained by it? Is there any other possibilities to be found?

Introducer: The chairman of the Danish Peace Council, mr. Uffe HANSEN, a minister (dessenter)- Ubberup near ~~Copenhagen.~~ Kalundborg.

2. Does the division and rearmame t of Germany mean a danger to the peace?

Introducer: Frederik ANDERSEN, a lecturer, Odense.

3. The situation of the Scandinavian countries. The situation of Denmark.

What can the Scandinavian peoples contribute to the peace?

Introducer: Thomas CHRISTENSEN, an editor (Husmandshjemmet), Aarhus.

a) How can our work for peace be extended and intensified?

Introducer: (On behalf of the working committee): Knudaage LARSEN, a painter, Lindeved near Odense.

The conference has been described as a sad performance at which the communists had got quite a thrashing which they - against custom - did not try to counter - on the contrary they tried to smooth out and as a consequence of this passive attitude the discussion became somewhat weak.

Mr. Uffe HANSEN, a minister, Ubberup near Kalundborg, opened the conference with a speech on: "How can peaceful cooperation between the Great Powers supersede the blocue-policy and the military-alliances?

The orator pointed out that bad social conditions always lead to communism and he furthermore pointed out the disheartening position of Denmark as a hedge-hog in the Atlantic Treaty and declared that everybody - according to ability - had to do an effort in order to make the Great Powers come on speaking terms with each other.

Niels Frederik ANDERSEN, a lecturer, Sct. Clemens, dealt with the questions concerning the division and rearmament of Germany. To the orator's opinion it is to-day again the high-finance, which were acting as wire-pullers for the Hitlerism too, which took up the leading part -and the West-German rearmament will also lead to an East-German rearmament, which might easily make Germany become a new Korea.

The "radikale" candidate to the Lower House Andrea MØLGAARD HEDEGAARD, Odense, a lady-teacher, dealt with the question of securing those liable to military service a job on their homecoming.- She wanted further information about the foreign policy- and about the obligations Denmark commits itself to.

Thomas CHRISTENSEN, an editor, Aarhus, advocated the Scandinavian countries to speak in the favour of reconciliation and cooperation everywhere possible and mentioned the work which the "Committee for promotion of an indenpendant Danish foreign policy" is doing.

Knudaage LARSEN, a painter, and a wellknown communist, talked about how to intensify the work for peace on Funen and he invited people to make the broadest possible contacts with new circles.

Einar KRUSE, a doctor, Odense, known to be a communist, stated that people are ready to do a job of work-for the peace- turned in the same degree against East and West.

After a number of other persons had joined the discussions the conference passed 2 resolutions. In one "every citizen in villages and towns was invited to take more active part in the forming of the public opinion for the peace and make this opinion basis for the policy of the country. None the less do we invite all human beings who go in for peace to find one another in a more active cooperation, and by this prove the possibility of this work , and make the wish for a peaceful cooperation among the peoples to an imperative demand."

The other resolution invites "The Danish people to attach itself to the opinion of the Danish foreign policy going in for peace and relaxation and support the idea of the Scandinavian countries' agreeing in a neutral policy independant of the dangerous bloque-policy - for a better understanding and peaceful negotiations between the Great Powers."

To the resolution stating that the peace associations had to cooperate irrespective of political opinion was moved an amendment which, however, was rejected. It was impossible to expect agreement or - with any reasonableness - demand negotiations between the Great Powers when cooperation in the small way is not successful.

Finally the conference established a working-committee for Funen to carry on the work for peace. The conference chose a few more persons from different parts of Funen to join this work.

At a closed meeting of the Danish communist party held on February 20th, 1952, mr. Martin NIELSEN, an editor, expressed about the Funen Peace Conference:

"It was a far better gathering than the one about which we have been talking to-night - the unified workers'action".

It was a gathering of human beings - to all appearance - of conflicting opinions. Theywere communists, "radikale" (Liberals), prominent "radikale", people from "Retsforbundet" (supporters of the idea of Henry George)Social-Democrats, intellectuals, farmers, small-holders, functionaries etc. The conference passed off without the least discord. Everybody agreed in the fight against the war-policy and for an independant Danish peace-policy as a means of relaxation in the world.

Before this conference, however, an immense piece of work has been done.- More than 6 months of organising and practical work in which a number of our most prominent and well-known communists on Funen have attended. The problems which were solved at this conference had been discussed over and over again on meetings, visits, conferences etc. This was the basis on which the invitations were sent out.

It is obvious that when people of conflicting opinions on many things within a small circle can agree in many things they will hit the centre in many other people's way of thinking. This was the basis for the unity of the conference and this is the basis for its future work, which will soon leave its tracks not only on Funen but all over the country.

I mention this because it is a decisive question to us - not only to know that we are right - that we know - but to know that we are able to make other people understand our policy and thoughts - so that they not only admit that we are right but even make an effort in the fight.

Nobody can expect a spontanous revolt in a people like the Danish so rich in traditions. It was not spontanous revolts happening during the occupation. It was political organized revolts the cause of which was our party.....".

6.15
09.283-05.15

6.3/4
09.283-05.15

31 MEI 1952
ACB 140628

Rapport
Van: KEB
Aan: B III
No.: D 274
Onderwerp: Bijeenkomst van de Deense Communistische Partij.

Schuttblad is verwijderd

Hierbij gelieve U aan te treffen een rapport over de Bijeenkomst van de Deense Communistische Partij op 20 Februari 1952, dzz. van ZWARTJAN ontvangen.

30 Mei 1952.

140628.

Bijeenkomst van de Deense Communistische Partij
in Kopenhagen op 20 Februari 1952.

Op 20 Februari 1952 hield de Deense Communistische Partij een ~~actieve bijeenkomst~~ vergadering (van een of meerdere vakverenin. met het doel een bepaalde in de vakvereen. politiek te volgen taktiek te bespreken), in Kopenhagen, waaraan ca. 550 personen deelnamen.

De openingsrede werd gehouden door het voormalige parlementslid (Folketingmand), redacteur MARTIN NIELSEN, geb.12.12.1900 te Gøvad. Onderstaand volgt een korte samenvatting van de rede van Martin Nielsen.

De spreker nam als uitgangspunt de gewone economische en politieke ontwikkeling in de wereld, waarbij hij wees op de innerlijke samenhang tussen de verschillende economische, sociale en politieke botsingen en bewegingen, die in deze jaren overal bij de volkeren in de wereld de kop opsteken. Er is een nauwe samenhang tussen een ontwakend streven der volkeren naar vrijheid,nationale zelfstandigheid en vrede, dat plaats vindt over de gehele wereld en de daarmee parallellopende politieke verwarring onder de heersers van de kapitalistische wereld. De groeiende strijd voor de vrede en de toenemende tegenstand tegen de verschillende vormen van het militarisme, staan in nauwe samenhang met de zware politieke, economische en militaire crisis, die het Atlantisch pact op het ogenblik doormaakt.

Er is een directe lijn van de schitterende overwinningen van de communisten in India naar het ontwaken in de Arabische wereld, van de grote historische overwinning van het Chinese volk en de nawerking, die in geheel Azië en India ondervonden wordt en de "zekere golfslag, die nu ook gehoord wordt aan de noordkust van Afrika". Wij staan in een volkerenstrijd, zoals de geschiedenis nog nooit eerder heeft gekend en in deze strijd zijn de communistische partijen geroepen om de beslissende rol te spelen.

Als men op de situatie in Denemarken let, erkent men ook een samenhang met de gebeurtenissen in de overige wereld; men kan de buiteneen binnenlandse politiek van Denemarken niet scheiden van de gewone economische en politieke ontwikkeling in de wereld.

De veelsoortige krachten van de kapitalistische maatschappij zijn ook hier te lande in het werk gesteld om het communisme te verbrijzelen. Het is de communisten inmiddels niet alleen gelukt om toe

te slaan, maar ook om het initiatief in handen te krijgen . Ook in het Deense volk is een volksontwaken ontstaan, dat zich richt tegen de oorlogspolitiek in al zijn vormen; zelfs al heeft dit ontwaken nog geen politieke of organisatorische uitdrukkingswijze gevonden, zo heeft het toch reeds sedert lang zijn sporen achter gelaten en verwarring gesticht in de hoogsteigen "Atlantische top", die nu tastend naar een politiek zoekt. De communisten zijn de leidinggevenden bij dit volksontwaken, daar zij in de allerhoogste mate betrokken zijn om de gedachtengang van het Deense volk zuurdesem te geven."

Op dezelfde wijze als de ontwikkeling in de overige wereld samenhangt met de politiek hier te lande, is er ook een samenhang tussen de ~~bedrijfs-economische situatie~~ ECONOMISCHE SITUATIE EN VAKVERENIGINGEN, waarin wij ons nu bevinden en de gewone politieke situatie, aangezien de laatste met zich meebrengt, dat het noodzakelijkerwijs tot de scherpste klassebotsing moet komen. De politiek, waarmee de economische en politieke machtshebbers door de Atlantische politiek zich verbonden hebben, zal op ieder gebied in botsing komen met de meest elementaire, economische belangen van het volk in de wijdste zin en derhalve zal zich een klassebotsing ontwikkelen van een omvang, zoals nimmer eerder hier te lande werd gezien". In verbinding hiermee treedt de voornaamste taak van de communisten duidelijk naar voren. Het is de arbeidersklasse, die doorslaggevend is voor de ontwikkeling en de leiding van de strijd en van de strijdvaardigheid en onversaagdheid der arbeidersklasse hangt in werkelijkheid alles af. Het is inmiddels van afdoende betekenis voor de kracht van de arbeidersklasse, dat zij eendrachtig en eensgezind optreedt en geen andere politieke kracht dan de communistische partij zal in staat zijn hier als een eensgezinde en georganiseerde factor te werken.

Na de uiteenzetting van de samenhang tussen de economische situatie en de algemene politieke toestand, ging de spreker in op de situatie, die ontstaan is door de overeenkomst. De communisten moeten eraan vasthouden,dat het in werkelijkheid aan hun doelbewuste

arbeid te danken is, dat tijdens de overeenkomstonderhandelingen de door de arbeiders gestelde eis ten slotte tot uitdrukking is gebracht. Het is de Odense-beweging, de conferenties van vakgroepen van verschillende aard en de werkplaatsen, die de drijvende krachten waren en die de reformistische leiders hebben gedwongen de ~~algemene~~ z.g. generelle eis te stellen.- De spreker critiseerde sterk de wijze, waarop de overeenkomstonderhandelingen werden gevoerd, terwijl hij beweerde, dat de bepalingen der onderhandeling, die het verenigde vakverbond had doorgevoerd gekregen, tengevolge hadden een volkomen onmondigheid, zowel van de leden als van de enkele groepen. "Van rechts sociaal democratische zijde streeft men bewust naar een z.g. competente afdoening, waarbij het verenigd vakverbond als zodanig een beslissing neemt in zake loon-en arbeidsvoorwaarden. voor gezamenlijke 600 - à 700.000 leden. Het moet de politiek van de communisten worden om de ledendemocratie in de Deense vakbeweging ingang te doen vinden en te bewerkstelligen, dat de enkele vakverenigingen en branches souverein worden gerespecteerd." Wij moeten geldend maken. "dat smeden, ongeschoolde arbeiders, zeevolk, bouwarbeiders etc. een democratisch recht hebben om ieder voor zich te beslissen, in hoeverre zij willen werken, of niet werken, onder de voorwaarden, waarover men heeft onderhandeld".

De strijd voor de ledendemocratie in de vakbeweging zal tot een strijdvraag worden gemaakt, daar men anders niet in staat zal zijn om acties te ontketenen. Om een afdoend aantal leden te verkrijgen, die aan een actie willen deelnemen, moet deze bezield zijn door twee dingen, deels dat zij niet willen werken onder de condities, die men hen biedt, maar ook, dat men niet het recht heeft hen zodanige condities aan te bieden, als zij verworpen hebben hierop in te gaan.

Over de overeenkomstonderhandelingen uitte Martin Nielsen zich, dat men niet kan verwachten, dat de ~~afdoende~~ beslissende eis: loonsverhogingen, vacantieregeling en vermindering van arbeidstijd bevredigend zal worden ingewilligd. Er is intussen een niet te onderschatten gevaar, dat men zich tevreden stelt met "een ellendig voorstel", als men niet direct tot activiteit overgaat. Het is noodzakelijk, dat de activiteit ~~gestaagd~~ stadig wordt verhoogd, omdat dit de enige weg is om een "corrupte schikking" af te slaan. In de strijd, die voorbereid

zal worden, moet men zich hier, evenals in alle andere kwesties, duidelijk maken, dat het succes van de strijd staat en valt met de positie op de werkplaatsen. Het is gevaarlijk over een actie te spreken zonder vaste grond onder de voeten te hebben in de vorm van een soliede aantal competente arbeiders op de werkplaatsen.

In de activiteit, die uitgeoefend moet worden, moet men zekerlijk nieuwere banen zoeken, dan die, die men tot nu toe heeft gekend. Schilders, bakkers en zeelui hebben in de laatste tijd nieuwe wegen gewezen om in de arbeidersklasse belangstelling en activiteit op te wekken.

De situatie ontstaan door de overeenkomst is slechts één etappe vooruit op de weg. Hoe deze situatie zich ook moge ontwikkelen, de communisten zullen een heviger strijd nadien hebben aan te binden. Het zal daarom noodzakelijk zijn om tot een eenheidsactie te komen. Onder eenheidsactie verstaat de spreker, dat de communisten in overleg met andersdenkenden op de werkplaats het eens zijn geworden om tot actie over te gaan op een van te voren overeengekomen, nauwkeurig besproken en door de meerderheid goedgekeurde basis. Er zullen op talrijke gebieden grote mogelijkheden zijn om op een brede basis tot zulk een eenheid te geraken. Als klassiek voorbeeld kan genoemd worden het gedwongen sparen. Dit zal inmiddels een afdoend bewijs zijn, dat daarentegen een actie kan gelukken, als men van te voren de kwestie op de werkplaat heeft besproken en het eens is geworden, wat men wil en paraat is om tot een actie tegen de invordering over te gaan. Een andere basis voor een eenheidsactie is het pogen van de kringen der werkgevers om een directe loonsverlaging door te voeren binnen het kader der overeenkomst. De groeiende werkeloosheid schept de mogelijkheden, dat zodanige loonsverlagingen nu worden getracht door te voeren.

Het is noodzakelijk voor de communistische voorbereidingen van de acties, dat het grootst mogelijk contact wordt bereikt met die lieden op de werkplaatsen, die onder dezelfde omstandigheden leven. De communisten moeten, zelfs al hebben deze lieden een andere politieke opvatting hen niet van zich af stoten, maar zij moeten in discussie treden over hun problemen. De communisten zijn gedwongen om "samenwerkings-onderhandelingskunst te leren en wel grondig, want dit is

de voorwaarde om tot een eenheidsactie te geraken en de eenheidsactie is de voorwaarde tot het voorwaarts dringen van het communisme."

Dat er op de werkplaatsen ontevredenheid, misnoegen , onrust en twijfel heersen is op zich zelf niet toereikend, Er moet uit de verwarring en ontbinding een coalitie gevormd worden, die "verenigt, verbindt, vastlijmt en een eenheidsactie schept" en deze coalitie kan slechts de communistische partij doorvoeren.

De eenheidsactie moet het eerste doel van het communisme zijn. Een veel hoger doel is de politieke eenheid, maar de weg tot politieke eenheid moet noodzakelijkerwijs allereerst ertoe leiden, "Dat wij het eens worden met onze andersdenkende kameraden over de meest voor de handliggende en meest urgente dingen." De kunst van samenwerking moet geleerd worden; blijven wij in gebreke op dit gebied, zo vertragen wij de ontwikkeling. De communisten moeten het als een taak beschouwen om het levend organisme te zijn, dat de beslissende krachten verzamelt en verenigt" in de laatste strijd om meer dan oorlog en vrede,maar waar het gaat simpelweg om de toekomst van de mensheid". Of dat bereikt kan worden, zal ervan afhangen, of de communisten in staat zullen zijn een eenheidsactie te vormen inzake de meest urgente eisen.

Na de rede van Martin Nielsen ging men over tot de discussie. Aan de discussie namen o.a. de onderstaande personen deel:

Metselaarsgezel OSKAR WERNER,geb.6.2.13 besprak in verband met de situatie ontstaan door de overeenkomst speciaal het probleem der werkeloosheid. Hij verklaarde, dat "het huidige leger van werkelozen zal werken als een stormram tegen het loonsysteem. Er is slechts één oplossing van dit probleem en wel een verkorting van de werktijd."

POUL KAMPP, geb. 28.5.26 ,besprak speciaal de problemen van de DKU. Hij wees er o.a. op, hoe belangrijk het is de jeugd te interesseren voor de vakbeweging. De jeugd is een belangrijke schakel in de hele strijd om vrede, de toekomst en om het socialisme. Hij noemde verder een geval,waarin enige Nederlandse arbeiders op een suikerfabriek het initiatief hadden genomen een beweging onder de jeugd op touw te zetten,die door diverse acties op werkplaatsen,jonge mannen

bijeen wist te krijgen voor een conferentie, waar men de mogelijkheden tot verbetering van de arbeidsvoorwaarden besprak, en waarbij eveneens algemene problemen van de jeugd werden besproken. Vanuit deze Nederlandse conferentie werd een oproep uitgezonden aan de gehele wereldjeugd om conferenties op de fabrieken te houden. Deze conferenties zal men trachten te ontwikkelen tot nationale conferenties en tenslotte tot een internationale conferentie voor de verdediging van de rechten van de jeugd. Kampp lichtte toe, dat deze oproep natuurlijk ook was overgenomen door de jonge Deense communisten,en men was van mening, dat de Deense jeugd in een zo groot mogelijke omvang bij deze beweging moest ingeschakeld worden. De conferentie, waarop men aan wil sturen, "moet opgebouwd worden op een jeugdbeweging, waarin met de jongeren zal gediscutieerd worden van meet af aan over hun arbeids-en loonkwesties, over woningvraagstukken, de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding, over de levensomstandigheden van de studerenden en niet in het minst over de verlenging van de militaire diensttijd. " Gedurende deze discussies zal men de jeugd erop wijzen, dat hun slechte levensomstandigheden te danken zijn aan de bewapening en aan de groeiende winsten van de werkgevers, die verdienen en dat niet in het minst, door het uitbuiten van de werkkrachten der jongeren. Men zal trachten de jongeren op de fabrieken bijeen te krijgen voor de conferentie, benevens om jongeren in locale stadswijken bijeen te garen voor het bespreken van hun problemen en op deze wijze heen te sturen naar een landelijke conferentie ter verdediging van de rechten van de jeugd.

Tegelijkertijd met de voorbereidselen voor de conferentie,moet men, verklaarde Kampp, de jongeren ertoe krijgen acties te voeren tot doorvoeren van verbeteringen,. Er zijn verschillende mogelijke grondslagen voor dergelijke acties, en de spreker noemde, dat b.v. de leerlingen van de technische scholen nu tot een actie zijn overgegaan om de dagschool doorgevoerd te krijgen, inplaats van de gehate avondschool. Er werd verder het probleem genoemd van de ontbrekende "vrijetijds"-lokalen als een geschikte grondslag voor een actie.

De spreker deed een beroep op DKP om het werk van DKU te steunen en nodigde in verband hiermede de vertrouwensmannen op de werkplaatsen uit om aan de beroepscommissie van de DKU mededelingen te doen betreffende voorbeelden op de werkplaatsen, waar er ongezonde toe-

standen heersen voor de jongeren en waar er derhalve reeds bij de jongeren is geroerd tot het verbeteren van deze condities.

De bakkersknecht HANS JAKOB TJØRNHOLDT, geb. 29.4.19 in Kopenhagen, de werkeloosheid en het werk van het comité tegen werkeloosheid. Hij c critiseerde, dat de vertrouwensmannen op de werkplaatsen niet in voldoende mate het centraalcomité onderricht hielden over de toestand. Het zijn de vertrouwensmannen, die zich tot ons moeten wenden en vertellen, "wanneer een man ontslagen zal worden, wanneer er eventueel een begin zal worden gemaakt met het in beslagnemen van het gedwongen opsparen en dergelijke. Het is op grond van mededelingen van deze aard, dat acties in gang gebracht kunnen worden."

De spreker neomde de actie van de zeelieden in verband met de overeenkomstonderhandelingen, benevens de laatste acties van de schilders en bakkers. Van de zijde van vakverenigingskringen trachtte men die collega's aan te klagen, die tot actie waren overgegaan, wegens oncollegiaal optreden.Tjørnholdt verklaarde in verband hiermede:"dat ongezien, welke vuilnisemmers, zeelieden, schilders bakkers en wie nog meer in de komende tijd tot acties over zullen gaan, over zich uitgestort zullen krijgen , zo is het onze bedoeling ermee voort te gaan en wij hopen in contact te komen met het volk op de werkplaatsen, zodat wij hen kunnen helpen op de dag, dat men met de deurwaarder van de koning uitrukt, om op handtastelijke en duidelijke wijze deze lieden klaar te maken, dat wij er ons niet in schikken, dat er gerechtelijk beslag wordt gelegd op het loon van de arbeiders." De spreker voegde eraan toe, dat het grootste deel van de pers trachtte te acties te verbergen, maar, "dan moeten wij de acties tot zulk een omvang maken, dat men niet kan ontgaan zijn oog erop te richten en dat men niet kan ontgaan er over te spreken". De bevolking moet gedwongen worden zich met het probleem der werkeloosheid bezig te houden. "Men wil het verzwijgen, even als men zoveel ander corrupts hier te lande wil verzwijgen".

Een spreker CARL RASMUSSEN, die niet nader geidentificeerd kan worden, besprak het werk om de communistische pers uit te breiden. Hij wilde verklaren, dat het nu de beste mogelijkheid was om goede resultaten te bereiken.

Een eveneens niet geidentificeerd spreker, MARIUS HANSEN, hield zich bezig met het gedwongen opsparen, dat hij kwalificeerde als een gebied, waarop de communisten iets konden presteren. Hij verklaarde, dat men

moest weigeren het gedwongen opgespaarde te betalen, en deelde mede, dat men in de afdeling, waartoe hij behoorde, het eens was geworden om niet te betalen. Het probleem is slechts, op welke wijze men tot actie kan overgaan tegen de beslagleggingen. De spreker stelde voor, dat Land & Folk dagelijks naam en adres zou opgeven van de personen bij wie beslaglegging verwacht kan worden en verklaarde verder, " laten dan de kameraden, die in de buurt wonen en die niets anders te doen hebben - dat zijn er helaas maar al te velen- zich opstellen, als de deurwaarder van de koning komt, zodat hij hen kan zien en laat dan de fotograaf van Land & Folk enige foto's maken, die in het blad gepubliceerd zullen worden".

Een spreekster , ESTHER CARLSEN, nodigde de partij uit de vrouwen te steunen in hun eis om gelijk loon voor gelijjke arbeid. De vrouwen werken heden te dage als loontrekkers in verhouding tot hun mannelijke kameraden.

De machinist SVEND AAGE CHRISTIAN BANG LARSEN, geb. 1.1.01 in Kopenhagen, sprak over de grotere activiteit op de werkplaatsen. " Er wordt te veel gezwegen op de werkplaatsen. Het is het zwijgen, dat alles doordringt, wat het verenigde vakverbond tot nu toe heeft ondernomen." Er moet een basis voor discussies op de werkplaatsen worden geschapen. Men moet handtekeningen verzamelen, dat er geeist wordt ledenbijeenkomsten te houden, waarop de overeenkomst op de dagorde wordt gesteld.

De inleider redacteur MARTIN NIELSEN besloot door te constateren, dat er eensgezindheid was verkregen om een zo breed mogelijke coalitie te vormen in de arbeidersklasse en dat het doel moest zijn het scheppen van de eenheidsactie der arbeiders. Hij besprak verder de in Odense op 10 Februari 1952 gehouden vredesconferentie, die een voorbeeld was van een coalitie op een veel bredere basis dan men tot nu toe ooit gewend was geweest. Er is hier sprake geweest van een coalitie van mensen met ogenschijnlijk diep tegenstrijdige opvattingen. Er waren aldus op de conferentie vertegenwoordigers van communisten, radicalen, mensen van ~~de gerechterlijke macht~~ HET "RETSFORBUND" (EEN ONAFHANK. PARTY IN DE 1STE KAMER), sociaaldemocraten, intellectuelen, hereboeren, pachters en ambtenaren. De conferentie was een voorbeeld, omdat talrijke problemen eensgezind beoordeeld werden

door mensen van wijduiteenlopende verschillende kringen en van wijduiteenlopende verschillende politieke opvattingen. Hij verklaarde verder, "dat de vormen, die wij (communisten) aan de acties geven, tot doel moeten hebben om gestadig meer en meer mensen te verenen en tegelijkertijd om een bredere sympathie voor ons te scheppen."

De vergadering, die om kl.19.30 was begonnen, sloot kl.22.30 en had een rustig en vredig verloop.

22.3.1952

Noot v.d. vertaler: Er is steeds sprake van "overeenkomstonderhandelingen en situatie ontstaan door de overeenkomst. Dit slaat op een overeenkomst, die onlangs in Denemarken is afgesloten tussen werkgevers en werknemers betr. loonkwestie voor de duur van 1 à 2 jaar, een overeenkomst waartegen de communisten zeer van leer zijn getrokken, omdat dit niet in hun kraam te pas kwam.

06.384 / 09.283 | 08.2 / 09.283-09.1 | 08.2 / 09.283-09.293

RAPPORT :
Van : KA-RA
Aan : Hoofd C.
No. : E/1157
ONDERWERP : Jan HANSEN.

OP KAART
ACD/4/B
DAI: 3/7.57
PAR: C3

19-5-51.

OD 1060

21 MEI 1951
ACD / 109731

Schutblad is vernietigd

aant O.K

Ten vervolge op ons E/886 d.d. 29-11-50 (ACO 98281) deelt Sardine ons mede, dat betrokkene onlangs een transitvisum voor Duitsland heeft aangevraagd; doel van zijn reis was een bezoek aan Nederland en Belgie tussen 16 - 30 April j.l.. Hij woont op Dispeparken 19, Kopenhagen.

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 105986 PD 1060

ONAFGEDAAN

In kartotheek opnemen dat er een foto is van MATERN
Ik mag ACD Contr. St. verzoeken de berging aan te geven.

OK

Afd./Sect.: CSC Dat.: 2-4-'51 Par.:

Interne aanwijzingen **A C D.**

ACD. 4C Dat.: 10/4/51 Par.: CK

12/4/51

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.!):

1) CSC Eb. 31/3/51

Hoewel EFREMOW een zekere gelijkenis vertoont met ISBUTSKI, Hermann meen ik dat deze personen niet identiek zijn. Daarom behoeven de Canadezen niet gewaarschuwd te worden.

CSC 2-4-51.

ACD → D o/Sedan

33630 - '50

OP KAART
ACD/4 C
DAT: 19/4/51
PAR: CK

od.12
og.283-og.51

06.584
og.283

6.15
og.283

21 MRT 1951
ACD/ 10 5986

NOTA
Van: KA-R.A.
Aan: Hoofd C
No. D 142.
ONDERWERP: H. MATERN en I.A.EFREMOW.

1) Refererend aan Uw ongenummerde nota dd. 3-1-51, geschreven n.a.v. de rapporten "Het Communisme in Denemarken", deelt ZWARTJAN ons mede, dat EFREMOW op 12-7-50 naar Canada emigreerde met zijn Deense vrouw Edith née CHRISTENSEN,(geb. Nr. Løgum 14-3-27).

2) Het ingestelde onderzoek heeft tot op heden niet aan het licht gebracht, dat Gustav Adolf JACOBSEN,geb. 16-10-03 te Esbjerg, betrokken is bij illegale communistische activiteiten. ZWARTJAN blijft hem echter observeren, en zal ons op de hoogte brengen, zodra hij iets te weten komt.

BIJLAGEN: 2 photo's H.MATERN;2 photo's I.EFREMOW.

13-3-51, H

personalia op foto's aangetroffen.

C.S.

S.V.P. stukken bijvoegen en retour CVVI. 20.3.51 2

rapporten niet door ACD 4 C aangetroffen.
CK

Aan: KA/RA

Van: C

N.a.v. de rapporten "Het Communisme in Denemarken" verzoek ik U bij de Denen foto's en aanvullende personalia van de volgende personen op te vragen.

MATERN, Herman, geb. 17-6-'93
(zie rapport 1-1-'50 tot 1-4-'50, pag. 3)

EFREMOW.
(zie rapport 1949, pag. 17).

Indien het onderzoek tegen Gustav Adolf JACOBSEN, geb. 16-10-'03 te Esbjerg, reeds werd afgesloten en er sprake is van een internationaal contact zal ik gaarne hierover nadere bijzonderheden vernemen.
(zie pag. 16 van rapport 1-1-'50 tot 1-4-'50).

C7. 3 Januari 1951.

8/ KA-RA.

RAPPORT
Van: KARA
Aan: ACD
Nr.: D. 92

6.15
09.283 - 01.153.4

4.21
09.283 - 01.153.4
20 JAN. 1951
ACD/ 101 428

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 11-6-51
PAR: RM

Schuttblad is vernietigd

Hierbij gelieve U aan te treffen een vertaling uit het Deens van "Het Communisme in Denemarken" i/d periode van 1 April ; 1 Juli 1950.
Het Deense ex. wordt door KARA bewaard.

17.1.1951

C
~~B~~ III d
~~B~~ V
} t.k.

NOTITIE VOOR ACD.

C 8 heeft interesse voor vluchtelingen probleem blz. 16 en 17 van communisme in December 1949.

Het komt mij wel gewenst voor om de namen uit dit dossier op kaart te laten brengen.

C8. 15-12'50

I. HET COMMUNISME IN DENEMARKEN IN DE PERIODE 1 April - 1 Juli 1950

OMVANG PARTIJ. De DKP heeft in het tweede kwartaal 1950 zijn pogingen voortgezet om het aantal leden te verhogen. Resultaat niet bekend.

Uit Randers is meegedeeld, dat de DKU daar sedert verleden najaar een wervingscampagne heeft lopen en dat het tot medio Mei 1950 zou gelukt zijn 23 nieuwe leden te werven, waarna de DKU in Randers 83 leden zou omvatten; hieronder zijn er evenwel slechts 22 actieve leden, d.w.z. die deelnemen aan bijeenkomsten en agitatie.

Hoewel de DKP bij de naverkiezing (gemeente verkiezing) in Randers ook een kleine vooruitgang heeft in het aantal uitgebrachte stemmen, kan het vermoedelijk voor zeker worden gehouden, dat het ledenaantal aanhoudend terugloopt.

Er zijn enige wervingsbijeenkomsten gehouden om de partij nieuwe leden te verschaffen, en van enkele plaatsen zijn er gegevens binnengekomen ~~van~~ over verhoogde activiteit uitgaande van enkele leden om de partij nieuwe leden te verschaffen. Er is b.v. medegedeeld, dat de directeur-geneesheer KOFOED van het ziekenhuis in Grenaa in Januari sterke pressie op het ziekenhuispersoneel heeft uitgeoefend ,opdat zij zich zouden aansluiten bij het communisme. In Aarhus heeft de eigenaar van het schoonmaakbedrijf(dat o.a. ook het politiebureau van Aarhus schoonhoudt) getracht pressie op zijn personeel uit te oefenen om zich aan te sluiten bij de DKP. In Ringkøbing heeft een gestraft politiek delinquent van de communisten een schriftelijk verzoek ontvangen zich aan te melden bij de DKP, "daar hij wel enigen zou hebben met wie hij zou willen afrekenen, als de tijd rijp is."

Bij de verkiezingen van de Kopenhaagse schoolraad op 31 Mei 1950 liep het aantal van de communistische vertegenwoordigers terug van 41 op 11.

Uit een enkele kring wordt meegedeeld, dat de gebeurtenissen omstreeks begin April 1950, het vermoedelijk neerstorten van een Amerikaanse vliegmachine in de Oostzee, beroering wekte in de locale afdeling van de DKP, waar vele partijge-

pel wij "Land og Folk" niet vergeten mogen. Zonder de afdoende steun van "Land og Folk", is er geen strijd voor de vrede, daarom zult gij allen, die nog niet Uw bijdrage hebt betaald voor het garantiefonds in deze maand, in de loop van één dezer dagen bezocht worden door onze onvermoeibare garantiefondsleiders. Ontvang ze goed, het zijn flinke werkers voor de vrede: houdt de bijdrage gereed, want a.s. Dinsdag is de laatste termijn voor de betaling van het bedrag van deze maand. Wij zijn op weg naar de 30.000 Kr. Zorgt gij ervoor, dat de marsch wordt voortgezet."

Op 11 Juni 1950 zag "Land og Folk" zich genoodzaakt mede te delen, dat "met de warmte er in enige plaatsen in onze partij een weinig gekende zorgeloosheid was gevolgd" en " het gelukte niet voor het garantiefonds van "Land og Folk" om de gewonnen positie van April te behouden," daar de bijdragen tot 24.327 Kr. waren gezakt.

Op een ledenbijeenkomst in Randers op 25 Mei 1950 werd medegedeeld, dat de partijafdeling een tekort in de kas had van 400 Kr. aangezien de partij veel geld voor propagandamateriaal had gebruikt naar aanleiding van de naverkiezing in Randers; de finantiële positie van de afdeling was niet goed,zodat de beter gesitueerde leden van de partij verzocht werden te helpen om het te kort aan te zuiveren. Men verzocht de aanwezige partijleden om direct een bijdrage te storten en er werd besloten, dat niemand minder dan 1 Kr. geven zou.

Uit een per 20.3.'50 van het 3de.district in Kopenhagen door de DKP opgemaakte statistiek blijkt,dat er aanhoudend op de partijleden een zeer sterke druk wordt uitgeoefend om de financiën van de partij en haar pers te verbeteren,en uit een van hetzelfde district verzonden bulletin betr. de betaling van de districtsafdelingen aan het garantiefonds gedurende Februari blijkt, dat slechts 76% van het totale vereiste bedrag was binnengekomen.Het district stelde vast, dat er nog 1300 Kr.ontbraken, waardoor alle afdelingen moesten trachten in Maart 15 Kr.meer per afdeling te betalen.

noten blijkbaar "koude voeten" kregen uit angst, dat de episode ernstige gevolgen zou hebben en de Sovjetunie druk zou uitoefenen op de partij. Uit een door het organisatie-secretariaat van de DKP verzonden (halfjaarlijks?) bericht blijkt, dat bij de omwisseling van de lidmaatschapskaart, die ieder jaar bij de aanvang van het boekjaar op 1 April plaats vindt, per 12.6.1950 88% van de door de afdelingen zelf opgegeven aantal leden hun kaart hadden omgewisseld; in de hoofdstad waren 94% kaarten omgewisseld, in de omstreken 83% en in de provincie 82%.

Verder is gebleken uit het op het kantoor van de partij bij het boeken van de omwisselingslidmaatschapskaarten binnengekomen materiaal, dat 69% van de leden van de partij mannen zijn en 31% vrouwen, terwijl 72,6% van de leden bij vakorganisaties aangesloten arbeiders zijn, 2,4% werken zelfstandig, 2% zijn intellectuelen en 23% huismoeders. Verder is medegedeeld, dat van het totale aantal leden van de partij 48,1% de leeftijd van 41 jaar of daarboven hebben, terwijl 51,9% onder 41 jaar oud is en het staat vast: "hoe belangrijk het is, dat wij iets ernstigs ondernemen om vele nieuwe leden in de partij te krijgen, zodat de jongere leeftijdsklasse de gelegenheid krijgt, krachtig naar voren te komen".

Het staat ook vast, dat bij de boeking van de omwisselingskaarten is gebleken, dat de partij is gestabiliseerd, "na de voorbijgaande achteruitgang".

FINANCIEN VAN DE PARTIJ.

De financiële positie van de partij blijft slecht. In het bovengenoemde op 13 Juni 1950 door het organisatie-secretariaat van de DKP verzonden bericht wordt aangevoerd, dat de jubileumscampagne, die op 1 Mei 1950 werd afgesloten in totaal 335.000 Kr.heeft opgebracht. Ondanks het gestadige aandringen van de partij en haar pers om het garantiefonds een maandelijks bedrag van 30.000 Kr. te verzekeren, gelukte het niet, dit bedrag bijeen te brengen. De bijdragen voor dit garantiefonds bedroegen op 1 Januari 1950 25.531 Kr. in Maart 27.460 Kr.

PERS
LITTERATUUR
ETC.

Men gaat voort door bijlagen in "Land og Folk", door de publicatie van kleine brochures over actuele vraagstukken en door speciale maatregelen de financiële positie te versterken.

Nadat de hoofdredacteur Børge Houmann einde Maart werd veroordeeld in de tegen hem aanhangig gemaakte injurie-zaak, spoorde "Land og Folk" op 31.3.1950 aan, te "antwoorden op het Houmann-vonnis" door een verhoogde inspanning voor "Land og Folk" door "steun-advertenties"(Land og Folk wordt door andersdenkenden geboycot, daarom plaatsen partijgenoten en sympatiserenden er advertenties , zg "steunadvertenties" in noot v/d vert.)abonnementen en verhoogde betaling aan het garantiefonds. De leden werden verzocht om in totaal 3000 nieuwe abonnementen te werven, waarvan Kopenhagen (districten in de hoofdstad en omgeving) 2500 op zich moest nemen terwijl het overige land 500 nieuwe abonné's zou werven. Dit getal is vermoedelijk wel zeer bescheiden gesteld, maar aan de andere kant wijst het erop, welke pressie,men op de leden heeft durven uitoefenen, ~~maar aan de andere kant is het uitdrukking van de pressie die men op de leden durft uitoefenen~~ en de grens, die men onder de gunstigste omstandigheden kan bereiken. Buitendien moest de losse verkoop van "Land og Folk" op de werkterreinen (Duits: Arbeitsstelle) worden geactiveerd,zodat men per 1 Mei 1950 zou kunnen komen op 10.000 exemplaren wekelijks en tegelijkertijd zou het weekblad van "Land og Folk" worden verhoogd tot een totale omzet van 5000 exemplaren per week en tenslotte werden de leden aangespoord tot verdere inspanning om per 1 Mei 1950 het garantiefonds op de gestipuleerde 30.000 Kr. te brengen.

Het gelukte, als "antwoord op het Houmann-vonnis" een groot aantal "steun-advertenties" te krijgen, wier aantal nog verder werd verhoogd naar aanleiding van de 1 Mei-dag.

In een schrijven van de partij dd.14 April 1950 heet het o.a. dat " dat het district Børge Houmann ook dank wil zeggen voor zijn strijd voor zuiverder lijnen in de rechtspleging, en

zijn strijd tegen het erbarmelijke bemiddelingsvoorstel en de ondemocratische manier, waarop het werd aangenomen" en men heeft daarom "alle groepleiders uitgerust met inzamelingslijsten, opdat wij allen mee kunnen doen om daardoor uitdrukking te geven aan onze dankbaarheid, die wij voor ons blad en zijn hoofdredacteur voelen".

De "Børge-Houmann-advertenties" en de 1 Mei groeten brachten 43.000 Kr.in; de actie om de uitbreiding van de communistische pers te vergroten gaf inmiddels niet het gewenste resultaat, daar het niet gelukte om een duurzame verhoging van de oplage te bewerkstelligen, zodat het een "dwingende noodzakelijkheid is voor onze leiders zich bezig te houden met het werk om onze pers meer lezers te verschaffen".

Nadat ook het vonnis van de arrondissementsrechtbank op 13 Juni 1950 in het namens de kriminalassistent Øst tegen de redacteuren Kate Fleron en Børge Houmann aangedane proces ten nadele van hen was uitgevallen, zette een kring van vroegere verzetslieden een actie op touw met het doel om deels aan " Information" en deels aan "Land og Folk" een gift bijeen te brengen voor de betaling van de opgelegde boeten en de proceskosten.

Op 28.4.'50 deelde "Land og Folk" mede, dat het blad van 9.200 arbeiders en employés van de "Vereinigung Volkseigner Betriebe POLYGRAPH" in Radebeul een nieuwe volautomatische boekdrukpers ten geschenke hadden ontvangen , benevens een brievenweger en een brandblusapparaat als Meigeschenk voor "de strijd tegen het Hitler-fascisme". De boekdrukpers etc.zouden verkregen zijn door het vrijwillige overwerk van de genoemde Duitse arbeiders en employés, maar de vraag doet zich inmiddels voor, in hoeverre er in werkelijkheid sprake is van een gecamoufleerde economische hulp aan de DKP van de KOMINFORM. Op 1.7.'50 reisden 3 Duitse staatsburgers over Gedser naar Denemarken,die in Warnemünde ontvangen werden door het Folketing-lid RAGNHILD ANDERSEN,om de boekdrupers op te stellen en te controleren en die als vertegenwoordigers van de schenkers de gaven zouden overdragen.

B III c

REIZEN VAN LEIDENDE PARTYLEDEN NAAR HET BUITENLAND.

Op 10 Maart 1950 reisde MARTIN ANDERSEN NEXØ naar Boekarest als gast van het Roemeense vredescomité. Hij is, zoals reeds medegedeeld lid van het bestuur van het wereldvredecomité. Volgens Deense persberichten viel hij herhaaldelijk in zijn uitlatingen de Deense regering, Deense toestanden en de Marshall-hulp aan. Hij stelde volgens "Nationaltidende" op 8.4.1950 een vredesprijs in , waarbij de opbrengst van de Bulgaarse uitgave van "Ditte Mensenkind" als beloning geschonken zal worden aan het beste anti-oorlogsboek door een Bulgaarse auteur geschreven.

In het begin van April vond de bijeenkomst plaats in Praag van "het Democratische Wereldvrouwenverbond"; als deelneemster uit Denemarken was oorspronkelijk aangemeld AGNETE OLSEN en BRITA KJAERBØLLING TEISEN, die inmiddels verhinderd waren te reizen. In haar plaats vertrok EBBA SCHOU.

Op 13.4.1950 reisden naar Duitsland de delicatessenhandelaar HOLGER ERHARD HEIMANN, secretaris FRODE ANDREASEN TOFT, journalist HELGE GUNNAR LARSEN, fabrieksarbeider NIELS PETER THOMSEN en RACHEL THØGERSEN, geb. Hansen. De betreffende personen vormden vermoedelijk een delegatie van vroegere Deense concentratiekampgevangenen, die zouden deelnemen aan een herdenkingsplechtigheid in Berlijn naar aanleiding van de internationale bevrijdingsdag van de Duitse kampen. Zij keerden op 20 April 1950 terug.

Op 20.4.1950 vertrok een Deense cultuurdelegatie via Zweden naar de Sovjetunie,; de reis was evenals vroegere reizen gearrangeerd door " VOKS" door bemiddeling van de "Deens-Russische samenwerking". De deelnemers, die vermoedelijk ook deze keer waren gekozen door "Deens-Russische samenwerking" waren:

Voorzitter van een vakvereniging:	VILLY BRAUER
Professor	MOGENS FOG,
Professor	E.K.GABRIELSEN
Voorzitter van een vakvereniging:	CARLO HERMANSEN

Lid van het Folketing	ALFRED JENSEN9(ondervoorzitter i d.r.s.)
Redacteur	ANKER KIRKEBYE
Dr.med.	MARGRETHE LOMHOLT (Aarhus)
Scheepswerfarbeider	CHRISTIAN MADSEN (Aalborg)
regiseeur	EVALD RASMUSSEN
Schrijver	HANS SCHERFIG
Wever	ROMAN SZOMLAISKI
Lid van raad van onderwijs	ERIK STAHL

Reeds bij het vertrek ontstond er enige onenigheid, daar redacteur Anker KIRKEBYE beweerde te reizen op een privé invitatie, terwijl DANS RUSSISK SAMVIRKE (DEENS RUSSISCHE SAMENWERKING) beweerde, dat hij deel uit maakte van de officiële delegatie.

Afgezien van het feit, dat vele van de deelnemers deel uitmaakten van de DANSK RUSSISIK SAMVIRKE is het opmerkelijk, dat de cultuurdelegatie uit zovele vooraanstaande politici en vakverenigingsmensen bestond, en men meent derhalve te mogen besluiten, dat het doel van de reis een dubbele was.

Er werd veel ophef van de reis in Rusland gemaakt, waar de deelnemers door verschillende leidende bladen en tijdschriften werden geinterviewd ,en bijna dagelijks voordrachten hielden voor de Deense uitzending van de radio in Moskou. Na hun terugkeer werden en worden er nog een lange reeks bijeenkomsten op touw gezet, waarin de communistische deelnemers voordrachten hielden over hun indrukken van de situatie in Sovjetunie.

Door alle genoemde interviews, voordrachten etc. zowel tijdens het verblijf in de Sovjetunie, als na de terugkeer in Denemarken , loopt als een rode draad, deels de gewoonlijke communistische aanvallen op het Atlantisch-Pact, de Marshall-hulp, de wapenzendingen en deels propaganda voor het inmiddels geheel overheersende "vredeswerk".

De cultuurdelegatie keerde 10.5.50 per vliegmachine vanuit Warschau naar Denemarken terug,terwijl evenwel ROMAN SZOMLAISKI en ERIK STAHL op 13.5.50 via Odraport naar Trelleborg(Zweden) terugkeerden, De oorzaak hiervan was mogelijkerwijs plaatsgebrek in de vliegmachine.

Op 27.4.'50 reisde Secretaris FRODE ANDREASEN TOFT over Gedser-Warnemünde en keerde langs dezelfde weg op 1.5.'50 terug. Doel van deze reis onbekend.

Op 30.4.'50 vertrokken de redacteurs LEIF GUNDEL en THORKILD PETER HOLST naar Malmø, die beiden dd.1.5.'50 van Trelleborg naar Odra Port reisden. Zij keerden naar Denemarken terug met het verkeersvliegtuig van Warschau op 10.5.'50 tezamen met de bovengenoemde cultuurdelegatie. LEIF GUNDEL heeft op 21.5.'50 in "Land og Folk" een artikel geschreven " Op bezoek in Polen", maar verder is het doel van de reis onbekend.

Op 7.5.'50 reisde het Folketing-kamerlid RAGNHILD ANDERSEN uit Denemarken om deel te nemen aan de W.F.T.U.'s internationale conferentie in Boedapest in de dagen van 10.5.'50 tot 24.5.'50, waar men volgens "Land og Folk" van 9.5.'50 o.a. zou behandelen het probleem van de strijd tegen de werkeloosheid en de strijd voor de vrede. Zij keerde 31.5.'50 terug.

Op 19.5.'50 vertrok HARTVIG HØJSTRUP SØRENSEN naar Zweden, waar hij gedurende de dagen 20 - 21.5.'50 de DKP zou vertegenwoordigen op het 13de. congres van de Zweedse communistische partij in Stockholm.

Inmiddels werd bericht ontvangen, dat de voorzitter van het scheepsmachinistenverbond RICHARD JENSEN, even voor Pinksteren 1950 in Oost-Duitsland zou geweest zijn en daarna in Noorwegen. Over de eerstgenoemde reis heeft men tot nu toe niets kunnen vaststellen, terwijl het vaststaat, dat RICHARD ~~JEN~~ JENSEN op 28.5.'50 in Oslo aankwam om op 30.5.'50 weer vandaar te vertrekken. Het doel van deze reizen is onbekend.

Op 25.5.'50 vertrok een delegatie van 21 leden van de DKP onder leiding van de landelijke voorzitter van het DKU, INGMAR WAGNER uit Denemarken om deel te nemen aan de massabetogingen van de "FREIE DEUTSCHE JUGEND" in Oost-Berlijn met Pinksteren. De eerste 9 deelnemers van de delegatie keerden op 3.6.'50 terug, terwijl INGMAR WAGNER ~~keerde~~ op 7.6.'50 terug keerden en de resterende 3 ~~slechts~~ eerst op 8.6.'50. De oorzaak van deze ver-

spreide thuisreis kent men niet.

Op 15.6.'50 vertrokken per verkeersvliegtuig naar Warschau de volgende bekende communisten:

Remisearbeider	BØRGE QUIRING JØRGENSEN,
Gemeenteraadslid	Mevr. INGE NIELSEN, Fredericia,
Journalist	KAREN TOVBORG JENSEN, Esbjerg,
	Mevr. ELLY SYLVIA WULFF MADSEN,
Zaakgelastigde	HELGE THEILL KIERULFF
Journalist	KARL DAVID LAURSEN HEILGAARD
Inspecteur (Rejsesekretaer)	JØRGEN VIGGO GRØNDAHL ANDERSEN, Odense,
Remisearbeider	ALFRED KRISTIAN BERTHELSEN, Aarhus,
Voorzitter v.DKU	INGMAR KURT WAGNER en
Secretaris	HOLGER VIVEKE.

Over het doel van de reis is nog niets bekend.

Verder heeft RICHARD JENSEN in de dagen van 26-29.6.'50zich in Noorwegen opgehouden als gedelegeerde voor het"Verbond van Scheepsmachinisten"(of stokers) voor ~~bij de~~ ~~Scandinavische~~ op de jaarvergadering van de Scandinavische Transportarbeidersfederatie dd. 27-28.6.'50 in Bergen. Men veronderstelt niet, dat hij verbinding heeft gehad met andere personen dan de congresleden, afgezien van een gesprek van een half uur met de bekende Noorse communist Dr.ARNE HALVORSENin Oslo, op zijn reis naar Bergen.

SPLITSINGS-TENDENZEN.

Er zijn geen verdere tekenen van de in het rapport Nr. 2 vermelde uiteenzetting in begin April a.c. Daarentegen gaat het gerucht dat er in werkelijkheid 3 groepen in de leiding van de partij zouden bestaan,aangezien er ook sprake is van een intellectuele groep, die in oppositie zou zijn met de reeds bekende 2 fracties in de leiding van de partij. Nadere gegevens hierover zijn niet bekend. In verband hiermede zij erop gewezen, dat "Nationaltidende" dd.1.11.'49 een scheuring in de leiding van "Land og Folk" besprak, waarbij o.a. werd genoemd een intellectuele groep onder leiding van BØRGE HOUMANN.

In dit verband zij ook medegedeeld, dat de Voorzitter van de Partij AKSEL LARSEN op 24.6.'50 samen met zijn familie een drie wekelijks zomervacantieoponthoud hiled in Faxe Ladeplads,hetgeen

er vermoedelijk op wijzen kan, dat er geen belangrijke gebeurtenissen onmiddellijk te verwachten zijn.

VERWIJDERING EN UITMELDINGEN UIT DE PARTIJ.

In het afgelopen kwartaal vonden er een reeks verwijderingen en uitmeldingen uit de partij plaats, in de allereerste plaats van personen uit de vakverenigingen, die niet langer de door de partij voorgeschreven politiek konden volgen, die ten koste ging van de belangen van de vakgroepen. Zo meldde de communistische gemeenteraadslid in Kopenhagen FRODE DANIELSEN zich uit de partij van de DKP in het begin van April a.c., omdat hij zich niet wilde laten dirigeren door de leiding van de partij en hun boodschappen uitrichten aan het volk, wiens vertrouwensman hij was. "Land ogFolk" vermeldde de uittreding op 6.4.'50 met de bemerking dat men het verlies niet betreurde,en dat de revolutionaire beweging niet werd verzwakt, omdat een kapitulant zich openlijk als een renegaat deed kennen.

Op 17.4.'50 vermeldde de dagpers, dat 3 vertrouwensmannen van vakverenigingen in de organisatie van de spoorwegarbeiders zich uit de DKP hadden gemeld, n.l.de voorman van de spoorwegarbeiders Afdeling T.HARRY FOLMER SEVERIN OLSEN, de kassier VIKTOR LAURITS SIMONY MADSEN en secretaris H.ØLLGAARD RASMUSSEN, die hun uittreding motiveerden ,dat de leiding had verzaakt in beslissende situaties, o.a. met het uitzenden van partijparolen met het bevel,dat zij opgevolgd zouden worden door de communistische fractieleiders en bestuursleden, ongezien of het resultaat schade zou berokkenen aan de betreffende afdelingen en daarmee aan de positie in de vakbeweging.Een verdere motivering was de stelling van de pers van de partij inzake de ontwikkeling in de Oost-Europese landen. De betrokkenen verklaarden, dat zij hun levensbeschouwing niet veranderd hadden, maar dat zij wilden protesteren tegen de hele politiek, die de partij voorschreef en die nederlaag op nederlaag met zich had meegevoerd.

Op 4.5.'50 deelde de JYSKE TIDENDE (Jutlandse courant)mede, dat de communistische voorzitter van de "Grond-en betonarbeiders vakvereniging in Esbjerg, EJNER HANSEN, zich uit de partij had gemeld, en dat ook de secretaris van de "Metaalgieters-

en machine arbeiders vakvereniging" in Odense, JENS FRYDENLUND, zich uit de DKP hadden gemeld.

Op 9.6.'50 werd er in de dagpers een mededeling gepubliceerd, dat het centraal comité van de DKP Dr.GEORG MOLTVED had verwijderd , maar volgens een in communistische kringen goed georienteerde bron, zou deze uitsluiting "een nummer" zijn aangezien het het doel van de partij zou zijn Dr.MOLTVELD als verbindingsschakel te gebruiken voor de liberale intellectuelen,die sympatiseren met de ideologie van de partij,maar die niet in het volle daglicht durven treden om zich bij de partij aan te sluiten.

Overigens zij gemeld, dat een locale leider van de DKU in Kopenhagen, EGON SØRENSEN, omstreeks 1.4.'50 uit de partij werd gewezen op grond van oncollegiaal optreden bij zijn werk.

In verbinding met de gemeenteraadsverkiezingen in Maart a.c. zij gemeld, dat de als communist bekende RICHARD FERDINAND JENSEN MEYER in Haslev, op 12.3.'50 in "Haslev Socialdemokrat" ~~dd. 12.3.'50 schreef~~, ,om op de sociaaldemocraten te stemmen bij de komende gemeenteraadsverkiezing.

in ARNINGE gaf de op de communistische verkiezingslijst voor de gemeenteraad ~~de~~ aangevoerde CARL OVE HANSEN uit onbekende redenen zijn stem niet op bij de verkiezing.

Na de gemeenteraadsverkiezing trad de voorzitter van de partijafdeling in Assens, ANDERS JØRGEN JOHANSEN af van zijn voorzitterschap, omdat hij er nietlanger tijd voor vinden kon.

In Fredericia werd de DPK's voorzitter MARINUS CORNELIUS OLSEN vervangen door JENS JACOB JENSEN. Reden onbekend.

In Randers heeft men in de laatste maanden gesproken over een splitsing in de locale partijafdeling,aangezien vele partijleden niet tevreden waren met ARNE CHRISTIAN LARSEN's leiding van de partij ,even als zij ontevreden waren met zijn candidatuur voor de gemeenteraad. Men was n.l. ontevreden met zijn agressieve Kopenhaagse manier van optreden en meende, dat hij het gemeenteraadslid INGEMANN SØRENSEN van zijn eerste plaats op de candidaatslijst had verdrongen. In Juni a.c. werd medegedeeld, dat INGEMANN SØRENSEN zich uit de partij zou hebben gemeld einde April, dus zonder égards voor zijn candidatuur voor de gemeenteraad; als reden werd aangegeven een zuiver interne aangelegenheid, o.a.

meningsverschil met ARNE CHRISTIAN LARSEN. De uitmelding werd vermeld in de locale bladen, maar INGEMANN SØRENSEN ontkende de uittreding en verklaarde, dat dit een aangelegenheid tussen hem en de partij was, maar dat "alles kon geschieden." Men heeft ook gemeend, dat een ander gemeenteraadslid bedrijfsassistent KNUD BØRGE ASTRUP zich uit de partij wilde melden. Bij de naverkiezing in Randersdd. 9.5.'50 waren zowel INGEMANN SØRENSEN als KNUD BØRGE ASTRUP Nr.3 resp. Nr.4 vermeld op de lijst. Later is medegedeeld, dat ARNE CHRISTIAN LARSEN afgelost werd als locale partijvoorzitter door HANS CHRISTIAN PEDERSEN.

Uit Randers is verder medegedeeld, dat de als communist bekend staande wever THEODOR MARTIN, die lange tijd geleden had verklaard uit de partij te zijn getreden, voorzitter is geworden van de vakvereniging van textielarbeiders in Randers, en tevens, dat zijn vrouw, die sedert 1948 abonnée was van "Land og Folk" ook verder op dit blad geabonneerd is.

De hoofdconducteur OSKAR FILILIPSEN uit Randers, die bekend stond als een ijverig lid van de DKP. heeft verklaard, dat hij uit de partij getreden is, omdat hij niet sympatiseren kon met de critiekloze lofzang van de partij op de Sovjetunie en zijn leiders. Hij verklaarde echter tegelijkertijd, dat hij aanhanger bleef van de communistische ideëen.

De pakmeester van het spoor MARIUNUS CHRISTIAN KLAESTRUP CHRISTIENSEN, Randers, die eveneens bekend stond als lid van de DKP, heeft omstreeks medio Mei a.c. verklaard, dat hij zich uit de partij heeft gemeld.

Op 27.6.'50 deelde de dagpers mee, dat de voorzitter van de Kopenhaagse Afdeling van Het "Specialarbejder"-verbond voor de tweede maal was uitgewezen uit de DKP, omdat hij evenals in 1948 stemde vóór de loonovereenkomst in de metaalindustrie.

Op 30.4.'50 deelde "Land og Folk" mede, dat de voorzitter van de communistische groep in de Kopenhaagse gemeenteraad LUDVIG HANSEN, zijn taak als voorzitter van de Kopenhaagse leiding van de partij had neergelegd en werd opgevolgd door CARL WIDRIKSEN. De oorzaak zou zijn, dat LUDVIG HANSEN overbelast was, aangezien hij buiten zijn werk als gemeenteraadslid "een belangrijke taak te

~~Vakliedenz.~~ gespecialiseerde geschoolde arbeiders?

ver~~ullen~~ vullen had in de organisatie van de strijd van de DKP voor betere toestanden voor de slechtst bedeelde bevolkingsgroepen en de daklozen."

In April werd medegedeeld, dat de leiding van de DKP in Aarhus niet meende, dat het communistische gemeenteraadslid THOMAS CHRISTENSEN wegens zijn hoge leeftijd (68 jaar)in staat was, zijn taak op een te verantwoorden wijze te vervullen en dat men daarom een driemans-comité had aangesteld om hem in zijn gemeenteraadswerk te steunen en hem zijn standpunten in gemeenteraadskwesties aan te geven.

In Fredericia had een zoon van een oud sociaaldemocraat zich buiten het weten van zijn vader om ingemeld in de DKU, maar hij kon niet sympatiseren met het communistische programma en verzocht daarom schriftelijk om zijn uitmelding.Men antwoordde hem daarop, dat hij zich niet kon uitmelden, als hij eenmaal was ingemeld, en dat zijn verzoek dus niet kon worden ingewilligd. Hij stelde nu zijn vader op de hoogte van de zaak, die de partij schreef, dat zijn zoon geen contributie zou betalen en zich als uitgemeld beschouwde. Uit het bovenstaande zou men de gevolgtrekking kunnen maken, dat de communisten de ook door de nazis aangewende methode gebruiken om geen namen te schrappen van leden, die zich uit de partij wenden te melden.

Tenslotte zij nog vermeld, dat er op 25.4.'50 in Aarhus een bijeenkomst gehouden werd tussen de communisten van de DSB's centrale werkplaats (DSB=DÅnske Statsbaner, Deense Staatsspoorwegen)en een vooraanstaand lid van de partij uit Kopenhagen, deels om de tactiek te bespreken voor de komende algemene vergadering, deels omdat de ca. 20 leden van de centrale werkplaats hadden gedreigd zich uit te melden, als protest tegen het in de communistische pers gestadig aandringen op stakingen en loonstrijd.

Het betrokken partijlid zou hebben verlangd, dat de communistische pers haar campagne om tweedracht op de arbeidsmarkt te zaaien, zou stopzetten, aangezien dit niet gegrond werd geacht. Als gevolg hiervan kwam niet het Folketing-lid ALFRED JENSEN uit Aarhus, maar de partij-secretaris MARTIN NIELSEN naar Aarhus om de bijeenkomst bij te wonen.

COMMUNISTISCHE MILITAIRE FOR - MATIES.

Over de in rapport Nr. 2 genoemde communistische militaire formaties, waarvan HARALD NIELSEN de leider zou zijn, heeft men slechts schaarse gegevens. Als een voorbeeld van een zodanige communistische formatie dient behalve BOPA een schietvereniging " DANNEVIRKE" genoemd te worden, welker leden gerecruteerd zouden zijn uit een vroegere verzetsafdeling P6, die ontbonden werd na onoverkomelijke meningsverschillen.

SCHOOLCOMMISSIE.

Op een gemeenschappelijke bijeenkomst op de Sønder-markschool op 17 Februari 1950 diende LEIF GUNDEL als vertegenwoordiger van de oudercommissie een voorstel in tot een resolutie om het komende bestuur (kommunal bestyrelse) een stemming te doen houden onder alle ouders van de schoolgaande kinderen,in hoeverre men in Frederiksberg (wijk in Kopenhagen ,noot v/d vert.) in de toekomst een grote of een kleine schoolcommissie wenste plus een oudercommissie. In zijn motivering verklaarde LEIF GUNDEL o.a. dat men tot nu toe de politiek buiten het werk in de oudercommissie had gehouden, maar dat het volgens zijn mening niet hinderen zou, als er in het werk de politiek werd ingelast.

Van communistische zijde werd er ook vóór de verkiezingen van de schoolcommissies in Kopenhagen op 31 Mei '50 een sterke propaganda gevoerd; o.a. werden aan de ouders van de schoolgaande kinderen een kleine verkiezingsbrochure gezonden, waarvan op de achterzijde de namen van de communistische vertegenwoordigers van iedere school werden vermeld. De brochure bevatte verder een afbeelding ,die de slechte toestand van een klasse op een Kopenhaagse school illustreerde, ongeacht, dat dezelfde foto reeds eerder in "Land og Folk" was gereproduceerd en dat zij toen,naar aanleiding van een door de directie van de school ingesteld onderzoek, als een falsificatie was bestempeld.

HET WERKELOOS - HEIDSPROBLEEM.

De in vroegere rapporten besproken werkeloosheidscampagne, die zo groots was opgezet en culmineerde in de werkenlozenconferentie in Vejle op 25-26 Februari 1950, is na de door de overeenkomst gebrachte oplossing practisch gesproken, geheel afgelopen. In Silkeborg trachtte men de campagne nog leven in te blazen door een bijeenkomst te houden door het ingestelde werkelozencomité, waarbij men verschillende resoluties aannam gericht aan de regering en de Rijksdag betr. het te werkstellen van"noodhulparbeiders" en als protest tegen de prijsstijging en tevens om een grotere werkelozenondersteuning te verkrijgen. Men arrangeerde feesten en amusementsavonden in Silkeborg voor de werkelozen en men besloot een deputatie naar de regering en de Rijksdag te zenden met de aangenomen resoluties,maar verder geschiedde er niets.

Op 23 April 1950 hield het op de conferentie in Vejle gekozen landelijk bestuur van de werkelozen een bijeenkomst in Odense, waarbij men tot een resolutie besloot, gericht aan het comité van het Rijksarbeidsbureau van het Ministerie van Arbeid, voor vermindering van de arbeidstijd, verdeling van het seizoenwerk over het gehele jaar, herziening van de arbeidswet en het te werkstellen van "openlijke noodhulparbeiders", benevens een resolutie om te protesteren tegen die vakbewegingledlers, die met behulp van "competente vergaderingen de verwerping van het bemiddelingsvoorstel door de leden, tot een aanneming ~~weten~~ wisten te maken en daardoor de doorvoering verhinderen van de voor ons levensbelang zo noodzakelijke eis tot vermindering van de arbeidstijd".

Op 23 Mei 1950 dienden de communisten in het Folketing door ALFRED JENSEN een voorstel in om hoger dagloon, verhoging van de huishuurondersteuning en het vervallen van de 26 weken bepalingen etc., die inmiddels door de gezamenlijke overige partijen verworpen werden,waarna de campagne, in ieder geval voorlopig, schijnt doodgebloed.

DE VAKVERENIGINGEN EN DE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN.

Knap 59% van de leden nam deel aan de stemming om het bemiddelingsvoorstel. Van de 58 deelnemende vakverenigingen bereikten er 20 niet de voorgeschreven 75%, waardoor men met het oog op de wet op de arbeidsgeschillen was genoodzaakt om de "competente vergaderingen" de stemmen te laten suppleren.

Van het totaal aantal stemgerechtigde leden van ~~445.000~~ 445.000werden er 139.000 "neen"stemmen uitgebracht, d.w.z. 31%,

Het resultaat van de stemming verliep niet zonder grote deining in de communistische pers. "Land og Folk " betitelde het bemiddelingsvoorstel als "het ellendigste bemiddelingsvoorstel in de geschiedenis van de arbeidersbeweging", dat de geweldige ergernis over de aanneming een stroom van protesten uitlokte van de arbeidersklassen"etc.

De positie in de Kopenhaagse vakverenigingen is per 1 Juni 1950 de volgende voor de 208 vakverenigingen, die aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke arbeidersorganisatie en die een totaal ledenaantal van 228.136 ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ heeft met 1615 bestuursleden.

1358	sociaaldemocraten,	waarvan 170	voormannen.
165	communisten	" 27	"
5	onbekend		
87	partijlozen	" 11	"

ALGEMENE POLITIEK
1: Sociale vraagstukken.

Op 9 Mei 1950 publiceerde "Land og Folk" het resultaat van een door het Kopenhaagse gemeentelijke bureau van {woningabouw stadsontwikkeling ingesteld onderzoek, volgens hetwelk het doorsnee aantal bewoners per H.A. in de zijstraten van Vesterbro (wijk in Kopenhagen) circa 1200 bedraagt, tegen ca. 3-500 mensen per H.A. in andere wijken van Kopenhagen. Hiermede was een officieel signaal gegeven voor "het woningoproer op Vesterbro", terwijl ~~er~~ een speciaal "comité voor woningacties op Vesterbro" ~~werd ingesteld~~ opriep tot 2 openbare bijeenkomsten op 20 Mei 1950 op Vesterbro.

Op 16 Mei 1950zond Burgemeester JOHANNES HANSEN door het centraalcomité van de DKP oproepingen uit voor een vertrouwelijke bijeenkomst in het "Land og Folk"-huis, die ingeleid werd door de bekende communist FRITZ MØLLER, de woningactie werd besproken en pamfletten verdeeld tot uitdeling aan Vesterbro-gezinnen, terwijl een andere sectie van de partij werd verzocht talrijk op de genoemde openbare bijeenkomsten te willen verschijnen.

Verder is bekend, dat het de communisten zijn, die door huurverenigingen achter de actie staan en dat zij door de voorzitter cand.theol.OTTO KRABBE en de koster van de Apostelkerk J.CHRISTIANSENZ , samen met andere leidende personen in de gemeente hebben opgeruid tot sanering van Vesterbro.

Op de genoemde twee bijeenkomsten op 20 Mei 1950 spraken allereerst de niet-communistische leden van het "oproercomité", maar daarna ook bekende en op de voorgrond tredende communisten, zoals bovengenoemde FRITZ MØLLER, fabrieksarbeider AKSEL VILLY BECH en het gemeenteraadslid CARL EMIL WIDRIKSEN.Er werd een "bittere aanval gedaan op de autoriteiten", en besloten tot een resolutie aan de Kopenhaagse gemeente, die "op dringende wijze werd verzocht een einde te maken aan de schandelijke toestanden, die op de dicht bevolkte arbeiderswijken hun stempel drukken"

Naar aanleiding van de actie werd burgemeester JULIUS HANSEN in "Socialdemokraten" van 24 Mei 1950 geinterviewd, en het interview werd afgedrukt op pamfletten, die door de brievenbussen op Vesterbro werden geworpen. De burgemeester wees erop, dat de actie gericht zou moeten zijn tegen de grondeigenaars.

Overigens werd de actie op de gewone wijze door de communisten gebruikt voor een veldslag voor de zaak van de vrede door het inzamelen van ondertekeningen voor de onderstaande "Stockholm-appel" en met artikelen in de communistische pers,waarin vergelijkingen werden getrokken, met wat men voor het voor de inkoop van oorlogsmateriaal

gebruikte geld aan nieuwe woningen op Vesterbro had kunnen besteden, aansporingen om de "Marshall-milliarden" te gebruiken voor gezonde woningen etc.

Op 11 Mei 1950 dienden de communisten in de gemeenteraad van Kopenhagen een voorstel in om tot een uiteenzetting met de regering en de Rijksdag te komen betr. het vermijden van de verhoging van de huishuur van eigendommen ~~XXXXX~~ van af voor 1 September 1939. Het voorstel, dat gemotifeerd werd door ISAK GRUNBAUM, werd afgewezen door de overige leden van de gemeenteraad, als zijnde een Rijksdagaangelegenheid.

Het is overigens gestadig gelukt door het gehele land nieuwe afdelingen op te richten van de cooperatieve (samvirkende, samenwerkende) huurverenigingen, die in de eerste plaats trachten verzet in het leven te roepen tegen doorvoering van de eis van de grondeigenaren om de huur te verhogen.

2. VREDESVERENIGINGEN.

Het alles overschaduwende probleem van de communistische activiteit en agitatie is de strijd om de vrede geweest.

Zoals reeds eerder medegedeeld, hebben de communisten langzamerhand de leiding van de vredescampagne op zich genomen. Als het uitoefende orgaan heeft zich de wereldvredesorganisatie "Aanhangers van de vrede" uitgekristaliseerd, die ook in Denemarken zijn nationale comité heeft, en die over de gehele wereld vredescongressen heeft gehouden, o.a. in Montreal in Canada op 15 April 1950, in Londen op 31 Mei 1950, in Stockholm op 4 Juni 1950, in Weenen op 10 Juni 1950 en in Kopenhagen op 11 Juni 1950.

Zoals medegedeeld in rapport Nr. 1 heeft de Franse vertegenwoordiger voor KOMINFORM JACQUES DUCLOS verklaard, dat KOMINFORM de vredesverenigingen beschouwt als een van zijn waardevolste ~~activiteiten~~ activa. Op het Franse 12de. communistische partijcongres in Gennevilliers op 2 April 1950 legde de voorzitter van de Franse communisten MAURICE THOREZ er speciaal de nadruk op, o.m. op de betekenis van de vredesbeweging en verklaarde,

dat er in Frankrijk vele millioenen ~~onder~~handtekeningen zou worden verzameld voor het appel van het wereldvredecomité voor het verbod van het atoomwapen. In het weekblad van het communistische informatiebureau schreef de voorzitter van het vakwereldverbond ,de Italiaan DI VITTORIO naar aanleiding van de 1 Mei dag, o.a.dat de strijd voor de vrede nu de belangrijkste taak is van de internationale arbeidersbeweging.

Van de kant van de DKP is er ~~groot~~ veel werk verricht om de oprichting van de vredesverenigingen te bespoedigen. Overal, waar het mogelijk is, op werkplaatsen en fabrieken,in huizen en in verenigingen trachten de leden van de DKP vredesverenigingen te stichten, maar er mag niet uit blijken, dat de communisten achter dit werk staan.

Op 3 Mei 1950 maakte "Land og Folk" bekend ; dat in de komende dagen over het gehele land bijeenkomsten zouden worden gehouden voor de leden van de partij en het jeugdverbond.Op deze bijeenkomsten zullen de kameraden van het centraalcomité richtingslijnen aangeven voor de activiteit, die de partij en het jeugdverbond moeten ontplooiien om de slag om de vrede te winnen.Alle leden, die door hun afdelingen een oproep krijgen voor deze bijeenkomsten, worden verzocht eraan deel te nemen.De partij en het jeugdverbond staan aan de spits om een belangrijke doorstoot op het vredesfront door te voeren, en daarom moeten alle leden zo goed mogelijk georienteerd zijn".

In een oproep voor een zodanige ledenbijeenkomst op 25 Mei '50 in Randers heet het o.a. " De eerste wapenschepen zijn in Denemarken aangekomen. Het ingrijpen van de politie tegen de betogers bij het lossen van de wapens, het ingrijpen ~~tegen~~ bij de vredesbetogingen voor een schip van het Atlantisch Pact op Langelinje in Kopenhagen, dit alles bewijst duidelijk, dat de Atlantische regering (A-regeringen) erkent, dat de vredesbeweging geen kleine secte is, maar een machtige factor tegenover de krachten van de oorlog. Alleen een grotere aaneensluiting - bredere ontplooiing,- een versterkte strijd voor de vredesbeweging kunnen de plannen van de oorlogbrandstichters onderste boven gooien."

Aan de bijeenkomst namen trouwens slechts 18 leden deel.De ~~inleider~~

inleider beklaagde de geringe opkomst, maar was er klaar over, dat vele leden zich niet bloot wilden geven naar aanleiding van de hetz, die op de fabrieken en werkplaatsen (Arbeitstellen)etc. werd uitgeoefend, maar een deel van de leden was uit slapheid niet opgekomen, en dat zou niet worden getolereerd. Het beloofde lid van het centraalcomité was verhinderd en in zijn plaats kwam een inspecteur (rejsesekretaer), die een overzicht gaf over de buitenlandse politieke toestand en scherpe beschuldigingen richtte tegen de U.S.A. , die zoals hij verklaarde, Denemarken beschouwt als een springplank voor een aanval op Sovjetunie, waarover de Sovjet inmiddels zich bewust is, waardoor de Russische spionage in Denemarken bizonder actief is. Hij sprak verder over de vredesoproep, die niet speciaal door de communisten was ondernomen, maar desalniettemin moesten alle communistische partijleden actief deelnemen aan de inzameling van ~~onder~~handtekeningen en zij moesten door het gehele land in de locale vredescomités vertegenwoordigd zijn. Een locaal spreker verklaarde, dat het 't best was om personen te verkrijgen, die geen communisten waren om de lijsten te ondertekenen, en het best zou zijn op bovenaan de lijst de naam van een bekend persoon in de stad, b.v. de dominee te verkrijgen. Bij het verzamelen van de onderschriften moest men er niet mee schermen dat men communist was en slechts op een directe vraag kon men dit bevestigen.

Ook van Aarhus heeft men gegevens, dat de partijleiding heeft gewaarschuwd, dat bekende communisten de lijst ondertekenen en men maakte erop opmerkzaam, dat het dus een fout was, dat ALFRED JENSEN de oproep in "Land og Folk" van 14 Maart 1950 mede had onderschreven; maar aan de andere kant rekende men ermee, dat er geen schade was geschied, want ALFRED JENSEN had ondertekend als lid van het Folketing.

Gedurende de dagen 3-6 Mei 1950 hield het DKP centraalcomité een bijeenkomst, waarop o.a. "de strijd voor de vrede en de eenheid in de arbeidersklassen" werd behandeld. Op de bijeenkomst hield AKSEL LARSEN een rede over het eerste onderwerp

met een reeks aanvallen van de bekende soort op al het bestaande en groette met geestdrift de honderden miljoenen omvattende internationale beweging "Aanhangers van de Vrede"; hij verplichtte alle communisten om de "Aanhangers van de Vrede" in Denemarken te steunen en met alle macht te helpen om handtekeningen in te zamelen ~~voor ondertekeningen~~ voor de eis om verbod van de atoombom.

In een partijbericht over deze bijeenkomst heet het, dat he vraagstuk, dat in het centrum van de besprekingen stond op de bijeenkomst van het centraalcomité van de partij op 3-5 Juni 1950 was en moest zijn, de strijd voor de vrede. In een grondige en klare analyse, waarmee AKSEL LARSEN de besprekingen inleidde, bewees hij, in wek een doodsgevaarlijke situatie de Atlantische politiek Denemarken had gebracht. Maar tegelijkertijd maakte hij het duidelijk, dat de volkeren, ook het Deense volk, de mogelijkheden en voorwaarden had om de oorlogspolitiek stop te zetten en de vrede te verzekeren". Verder heette het, dat de bijeenkomst van het centraalcomité het stempel droeg niet van een ver perspectief, maar van een practische arbeidstaak"..."dat het er in de allereerste plaats omgaat om de inzameling van de ondertekeningen voor de "oproep van Stockholm" te maken tot een boodschap van de volkeren zonder weerga. "....en dat daarom geen enkele dag verspild mag worden in de strijd tegen de atoombom." Zoals SVEND NIELSEN zei op de CK-bijeenkomst; een communist moet zich iedere dag afvragen; "wat heb ik vandaag voor de zaak van de vrede gedaan?"-

Evenals overal elders in het buitenland en in overeenstemming met het parool van de partij zijn ook in Denemarken alle communistische of onder communistische controle staande verenigingen en organisaties geactiveerd in "de strijd voor de vrede" en hebben zich aangesloten bij de "oproep van Stockholm"; b.v. "Vereniging van de Deense vrijwilligers voor Spanje" (Sammenslutningen af de danske spaniensfrivillige")"Kvindernes demokratiske verdensforbund(Democratisch Vrouwenwereldverbond), "Demokratisk ungdomsverdensforbund"(Democratisch Jeugdwereldverbond), "Bopa", "De erhvervshaemmede fra fri-

hedskampen", (De in hun beroep geremden van de verzetsbeweging) "Horserød-Stutthof-udvalget"(Het Horserød-Stutthof-comité), "Afsnit 8" (Sectie 8), "Rolf Krake",een reeks huurverenigingen, vakorganisaties en Joodse kringen in Kopenhagen (2 locale comités).Er zijn n.l. in de allerlaatste tijd verschillende geheel nieuwe locale afdelingen van "De aanhangers van de Vrede in Denemarken"gevormd, allereerst in verschillende Kopenhaagse wijken en in gemeenten in de omstreken van Kopenhagen, maar ook over het gehele land, o.a. in Aarhus, Odense, Fredericia etc..

In hun ijver om ondertekeningen voor de "Oproep van Stockholm" te krijgen, ontzien de vredespartisanen zich niet om de namen van bekende personen te misbruiken, en er zijn gegevens van dusdanig misbruik zowel uit Denemarken, Zweden, Noorwegen en het overige buitenland.

En zelfs "UNESCO" is niet aan de werkzaamheid van de vredespartisanen ontkomen. Op 14 Juni 1950 werd op de algemene vergadering van de UNESCO een voorstel van Tsjecho-Slowakije in discussie gebracht, dat UNESCO actief voor de vrede zou werken; enige gedelegeerden verklaarden, dat het doel van UNESCO in zich zelf was om voor de vrede te werken, maar de president Dr.med.JAIME BODET eiste, dat UNESCO zich moest inspannen met alle tot haar beschikking staande middelen voor de vrede,en dat hij anders zou ~~terug~~ af treden.

Zelfs een bokscongres werd gebruikt voor vredespropaganda; "Nationaltidende" van 17 Juni 1950 berichtte, dat het internationale bokscongres in Kopenhagen een pijnlijke ~~afsluiting~~ einde kreeg, omdat de Russische gedelegeerde SVIRIDOV op de laatste bijeenkomst van het congres, toen de deelnemers al bezig waren op te staan, zich verhief en voorstelde, dat de hele vergadering het Stockholm-appel zou ondertekenen. Hij werd inmiddels scherp terechtgewezen door de Voorzitter, de Fransman GREMAUX.

Op 5 Mei 1950 deelde "Land og Folk" mee, dat "De Aanhangers van de Vrede in Denemarken" een blad hadden uitgegeven "Kaemp for freden" (Strijd voor de vrede). Het blad riep op tot een

inzending van een maandelijks bedrag van 2 Kr., voor welk bedrag men kon intekenen op een "uitdelingsábonnement" en iedere 14 dagen 30 exemplaren van het blad toegezonden kreeg ter verdelin aan vrienden en arbeidskameraden. Het blad begon met een oplaag van 3000 exemplaren, Nr. 2 kwam met 5.000 exemplaren uit en Nr. met 15.000 exemplaren.

Zoals medegedeeld hield "De Aanhangers van de Vrede in Denemarken" een bijeenkomst op 11 Juni 1950; het was de eerste landelijke bijeenkomst van de organisatie. Er was een energieke propaganda in de communistische pers aan vooraf gegaan, ondersteund o.a. door de Deense radio-uitzendingen uit Moskou, die zich overigens in circa een maand practisch met niets anders bezighield, dan met de "Oproep van Stockholm". Een reeks vakverenigingen besloot zich te laten vertegenwoordigen en een bijdrage te schenken aan de landelijke bijeenkomst, en men zond uitnodigingen aan het wereldvredescomité in Parijs benevens aan de vredescomités in Finland, Noorwegen en Zweden.

Bij de opening op 11 Juni 1950 in Grundtvigs -Huis in Kopenhagen waren ca. 600 gedelegeerden aanwezig.

De voorzitter, Architect EDVARD HEIBERG, opende de bijeenkomst en schilderde de oorlogsvooruitzichten in de zwartste kleuren af met een aanval op alles en allen in U.S.A. en West-Europa. Hij deelde mede, dat de organisatie nu 40 plaatselijke comités in Denemarken had en dat 25 organisaties en "Arbeitsstellen" waren aangesloten; dat betitelde hij als te weinig. Er was in totaal 58.848 handtekeningen op het Stockholm-appel ingezameld. HEIBERG betreurde, dat andere vredesverenigingen -afgezien van "Een verden" (Een Wereld)- geen vertegenwoordigers naar de landelijke bijeenkomst hadden gezonden.

Als vertegenwoordiger van het wereldvredescomité nam deel RUPERT LOCKWOOD uit Australië, die een groet bracht van het wereldvredescomité uit Parijs. Uit Zweden namen 2 Zweedse communisten aan de bijeenkomst deel.

RUPERT LOCKWOOD hield later op de landelijke bijeenkomst een redevoering, waarin hij o.a. vaststelde,dat in geval van een derde wereldoorlog er alleen sprake kon zijn van een Sovjet-

russische of Amerikaanse overwinning, en hij meende niet, dat U.S.A.in staat zou zijn " met gewone wapens" , "het glorierijke rode leger, dat bewezen had in staat te zijn 300 divisies in de strijd te brengen, tanks bij duizenden en een onweerstaanbare artillerie,te overwinnen".

Er werd een resolutie aangenomen, die eiste:

1) Algemene internationale ontwapening en wredige oplossing van de internationale geschillen door de V.N.
2) verbod van de atoombom en internationale contrôle op het nakomen van dit verbod, en
3) bestrijden van iedere vorm van oorlogophitsende activiteit.

Als nieuwe voorzitter inplaats Architect EDVARD HEIBERG werd Professor MOGENS FOG gekozen; er werd bovendien een landelijk comité gekozen, dat voor een zeer groot gedeelte uit bekende communisten bestaat.

Een op de conferentie voorgelegde en goedgekeurde rekenschap ,balanceerde met Kr.11.986.27, waarvan een ~~voor~~overschot per 31 Mei 1950 ad Kr.544.92 als het vermogen van de organisatie werd geboekt.

Het schijnt op het tijdstip van het afsluiten van dit rapport, dat in ieder geval zekere delen van de niet-communistische pers nu actief zullen optreden om de bevolking op de hoogte te stellen van de achtergrond van de werkzaamheid van de "Aanhangers van de Vrede", wat betreft de inzameling van ondertekeningen op het Stockholm-appel en het schijnt, dat een groot deel van de ondertekenaars nu eerst inzien, wat zij hebben ondertekend en dat zij daarom wensen hun onderteke-ning in te trekken.

Wat betreft de in Rapport Nr. 2 besproken vredesprijs heeft de dagpers inmiddels medegedeeld, dat er in werkelijkheid sprake is van 2 vredesprijzen. n.l. een door de "Aanhangers van de Vrede" ingestelde vredesprijs - te verdelen in 3 gedeelten ad 5 millioen francs, die uitgedeeld zal worden aan kunstenaars van schilderkunst, beeldhouwkunst, litteratuur, muziek en film, wier werken worden geacht te bevorderen de onderlinge

internationale verstandhouding, en waarvoor de middelen verschaft worden uit bijdragen van de nationale vredescomités in die landen, waar de "Aanhagers van de Vrede" comités hebben,- benevens een z.g. "Stalinprijs",die als zodanig niets met de vredesprijs van de "Aanhangers van de Vrede " te maken heeft.

In het Deense vredesprijscomité zat o.a. de schrijver KAI FRIIS MØLLER,die de voorzitter was van de jury van het comité. Daar het inmiddels omstreeks Medio Mei a.c. nog niet mogelijk was geweest, gegevens te verkrijgen, wanneer en hoe de jury werd samengesteld en aangezien zoveel zorgeloosheid hem verdacht voorkwam, legde hij zijn taak neer.

In hoeverre het "Democratisch Jeugdwereldverbond" en de het "Democratisch Vrouwenwereldverbond" betrokken was bij het communistische "vredeswerk" wordt later medegedeeld.

3. AANVAL OP HET MILITARISME EN DE BURGERWACHT.

De communistische aanval op en de verdachtmaking van het militair heeft hoofdzakelijk zijn uitgangspunt in het Atlantische Pact en de daaruit ontstane situatie, o.a. de Amerikaanse wapenleveranties. Van de concrete zaken, die voedsel hadden kunnen geven aan de aanvallen op het militair, was er slechts wat "Land og Folk" betitelt als "Het Bornholm schandaal"; ~~waar~~ een eerste luitenant op Bornholm beval op 4 Januari 1950 zijn manschappen ~~bevaal~~ om door een beek te waden. Het blad is ~~heeft~~ heeft zich geërgerd aan het feit, dat de officier tot een "belachelijk kleine straf" werd veroordeeld en dat de beslissing was genomen, zonder dat het Ministerie van Oorlog eerst de akten ter inzage had ontvangen.

Een mededeling, dat 1600 officeren en manschappen van 7 Europese landen zullen opgeleid worden voor het gebruik en onderhoud van de Amerikaanse wapenen, die ingevolge de overeenkomst van het Atlantisch Pact naar Europa worden gezonden, heeft zich ook zeer geleend voor communistische propaganda.

Onder het vrijheidsfeest op 4 Mei 1950 stortte een Jet-jager neer na een botsing met enige scheepsmasten op Langelinie (Kopenhagen). Het ongeluk gaf "Land og Folk" een nieuwe gelegenheid om zijn aanval op militair en burgerwacht te hervatten en om propaganda te maken voor de "voorvechters van de vrede".

Op 6 Juni 1950 stelde "Land og Folk" vast, dat ondanks jarenlange propaganda zich geen enkele man had gemeld voor de maritieme weermacht, "omdat de vissers niet geloven in nevelige kletspraatjes".

Op 28 Juni 1950 deelde "Land og Folk" mede, in een grote opmaak, naar aanleiding van een inverview met Burgemeester VERNER in Odense, dat er geheime orders waren gegeven aan "de betreffende autoriteiten" om communisten van de burgerwacht uit te sluiten, op grond van hun politieke overtuiging.

In Aarhus heeft een lid van de DKP, die ook lid was van de burgerwacht, op verzoek van het afdelingsbestuur zich bij de burgerwacht afgemeld, nadat het hem klaar was gewor-

den, dat de burgerwacht slechts was gevormd als een gereedschap om de communisten tegen te werken.

In Vejle heeft de als communist bekendstaande LEIF JOHANNES JØRGENSEN in het begin van Juni '50 getracht informatie in te winnen over de locale burgerwacht, zijn uniformkleding, bewapening, depots etc. en in Struer heeft men bemerkt, dat de als communist bekendstaande JOHANNES MARTIN THEODOR NIELSEN aan het eind van dezelfde maand meer dan een geïnteresseerd toeschouwer was geweest bij de burgerwachtoefeningen.

4. HET AGEREN TEGEN HET ATLANTISCH PACT EN HET MARSHALL-PLAN.

Het ageren tegen het Atlantisch Pact en het Marshall-plan is, zoals reeds eerder vermeld, ten nauwste verbonden met de communistische "strijd voor de vrede", en werd in grote stijl met dagelijks groot opgezette artikelen in de communistische pers voortgezet, terwijl alle mogelijke gebeurtenissen werden benut.

Een zeer welkome gelegenheid was als zodanig de gebeurtenissen rondom een Amerikaanse vliegmachine, die in begin van April a.c. verdween bij een vlucht over de Oostzee, naar aanleiding waarvan een aantal Amerikaanse vliegmachines naar de luchthaven Kastrup kwam om van daaruit, naar de verdwenen machine onderzoekingen te ondernemen. Deze situatie was koren op de molen van de communisten en werd door hen bestempeld als oorlogsdreiging en provocatie. Er werden vlugschriften uitgereikt, teksten op muren geschilderd, ~~muurschilderingen ondernomen~~, bijeenkomsten gehouden met de eis, dat de Amerikanen uit Kastrup zouden verdwijnen ; AKSEL LARSEN bracht zelfs de zaak op 13 April 1950 in het Folketing ter sprake en eiste de medewerking van de regering om de Amerikanen van de luchthaven te doen verwijderen. De zaak werd overigens uitvoerig in de Deense radio-uitzendingen van Moskou besproken en ook de deelnemers van de boven besproken Deense cultuurdelegatie vielen bij deze radio-uitzendingen de regering aan voor het aansluiten van Denemarken bij het Atlantisch Pact en de goedkeuring, die zij verleende voor het verblijf van de Amerikaanse vliegmachines in Kastrup.

De situatie werd vergeleken met die van 9 April 1940, toen Duitse vliegmachines over Kopenhagen vlogen, terwijl nu, precies 10 jaar later het Amerikaanse machines waren, die de bevolking van Kopenhagen wekten.

De Amerikaanse wapenleveranties naar Denemarken waren overigens de voornaamste grondslag voor de communistische propaganda en reeds op 28 Maart 1950 kon "Land og Folk" mededelen, dat de eerste ladingen oorlogsmateriaal voor Denemarken klaar lag in de pakhuizen in de Amerikaanse havens, hetgeen aanleiding gaf tot verhoogde communistische activiteit met het oog om het lossen van de wapens in de Deense wapens te verhinderen, Men zette de campagne in door de weigering weer te geven van de wapenarbeiders in andere landen om de wapens uit Amerika te lossen en werd hierin gesteund door de Deense radio-uitzendingen uit Moskou, die b.v. op 14 April 1950 mededeelden, dat de havenarbeiders in Denemarken als één man stonden achter de verklaring van de leider van de Kopenhaagse havenarbeiders CHRISTIANSEN, die zoals bekend, had gezegd, dat hij niet twijfelde, of de havenarbeiders in Kopenhagen zouden weigeren Amerikaans oorlogsmateriaal te lossen, als er schepen met die lading naar Denemarken zouden komen."

Op 21 April 1950 deelde "Land og Folk" mede, dat de eerste lading Amerikaanse wapens verwacht konden worden in Esjberg op 29 April 1950 met DFDS M/S "Tunis", en drukte de hoop uit, dat ook de Deense havenarbeiders en " de gehele vredelievende bevolking, niet in het minst in Esbjerg, nu actief verzet zouden bieden tegen de oorlogsvoorbereidselen, tegen de wapenlossing in de Deense havens. "

Op 26 April 1950 deelde de Deense radio-uitzending uit Moskou mede, dat de spoorwegarbeiders in Esjberg hadden besloten in een resolutie te protesteren tegen de verandering van de stad in een wapendepôt en een vlootbasis. Men nam ogenschijnlijk van communistische zijde aan, dat de eerste zending Amerikaanse wapens naar Denemarken in Esbjerg zouden worden gelost en dit was vermoedelijk ook de reden, dat AKSEL LARSEN zelf naar Esbjerg reisde om daar op 1 Mei te spreken.

Buiten de verwachting van de communisten kwam echter het

eerste wapenschip niet in Esbjerg, maar in Aarhus op 13 Mei 1950 aan. Er vond geen sperring noch bewapening plaats en de zwakke communistische poging om te demonstreren werd een fiasco. De gebeurtenissen werden in de Deense radio-uitzendingen van Moskou tot " men deelt uit Kopenhagen mee, dat de arbeiders in Aarhus scherp protesteerden tegen de aankomst van Amerikaanse wapenleveranties in Denemarken." Leden van de DKU uit Aarhus liepen bij het Amerikaanse schip met plakkaten, waarop protesten stonden tegen het lossen van Amerikaanse wapens. Onder de DKU'ers zag men de vroegere voorman FREDE KLITGAARD, die nu in Kopenhagen woont en die ogenschijnlijk al zijn activiteit ontvouwde om een grotere demonstratie op de been te brengen. Velen van de demonstranten hadden fototoestellen bij zich, waarmede zij o.a. de in burger geklede personen fotografeerden, die toegang hadden tot het schip. Het "Democratische Vrouwenwereldverbond", afdeling Aarhus, deelde een pamphlet uit met een krachtige oproep tot de havenarbeiders om te weigeren te wapens te lossen, die zouden gebruikt worden:" door de Amerikaanse(oorlogszuchtigen)en imperialistische voorbereidselen tot een nieuwe oorlog."

Op 23 Mei 1950 deelde de DKU in Aarhus ~~xxxxx~~ pamfletten uit met protesten tegen de wapenlossing en verzamelde door huisbezoek in ~~xxx~~ de havenwijk onderschriften voor een protestschrijven tegen de wapenlossing in Aarhus. Het pamflet had als titel " Jij bent ~~benoemd~~ gekozen" en haalde een uitspraak aan van Mr. CANNON in het huis van afgevaardigden in Washington:volgens welke de Amerikanen " de soldaten van andere landen zullen uitrusten en hun jeugd ter ondergang zullen zenden, inplaats dat wij onze eigen jeugd zenden."

Op 30 Mei 1950 kwam er een ander wapenschip aan, eveneens in Aarhus. Bij de aankomst van het schip hadden zich enige communisten verzameld op de kade en hadden op de pakhuizen geschilderd: "Geen kannonnen, maar vrede". Een jonge communist werd aangehouden door de politie terwijl hij met het plakken bezig was.Verder ondernamen de communisten niets en het bleek, dat de partij niet van zin had iets bij het lossen te ondernemen.Het schip vertrok

de volgende dag, zonder dat er onregelmatigheden, van welke aard ook, waren voorgekomen.

Na het vertrek van het tweede schip werd er een hevige agitatie gevoerd onder de arbeiders op het drijvende dok in Aarhus; de voormannen van de vakgroepen van de takelaars en timmerlieden (? Deens:riggernes og snedkernes faggrupper) hebben op slecht bezochte bijeenkomsten een resolutie doorgevoerd om het "Stockholm-appel" te steunen en tevens erdoor gekregen, dat de twee vakgroepen bij de aankomst van het eerstvolgende wapenschip een uur zullen staken. Van welingelichte zijde meent men evenwel niet, dat de voorgenomen staking doorgevoerd worden kan, aangezien slechts een klein percentage van de arbeiders van het drijvend dok communisten zijn, of met het communisme sympatiserend.

Op 12 Juni 1950 hield de DKP een ledenvergadering in Aarhus, waarbij o.a. ALFRED JENSEN en HOLGER VIVEKE aanwezig waren. De locale partijvoorzitter ROBERT SARTORY verklaarde, dat het centraal bestuur van de partij zeer ontevreden was, dat de Aarhusafdeling niet meer had gedaan naar aanleiding van de wapenlossing in Aarhus. Men was in Kopenhagen de mening toegedaan, dat de wapenschepen naar Aarhus gezonden waren, omdat men er mee rekende, dat de communisten dáár het minst zouden ondernemen om de lossing tegen te gaan. De spreker legde er sterk de nadruk op, dat men dit in Aarhus niet op zich kon laten zitten en dat in de toekomst alle partijleden naar de kade moesten gaan. Zij behoefden niets te ondernemen, alleen maar het feit, dat er de hele dag 500 mensen naar de havenarbeiders stonden te turen, zou al genoeg helpen. Verder deelde de spreker mee, dat er in totaal van de zomer 56 wapenschepen in Aarhus werden verwacht, waartegen men van communistische zijde iets ernstigs moest ondernemen.

Daar de communistische actie niet volgens berekening is verlopen en de communistische pers er daarom moest van afzien munt uit de kwestie van het lossen te slaan, heeft men dit vervangen door een andere situatie van het Atlantisch Pact uit te buiten.

Men stelt uit dien hoofde keer op keer vast, dat Denemarken de opmarschbasis voor USA zal zijn en dat de Amerikanen voortdurend hogere eisen stellen aan de Deense uitrusting, economie etc. Volgens "Information" van 7 Juni 1950 heeft "Pravda" een artikel gepubliceerd met het opschrift: " Denemarken is een Amerikaans protectoraat, waarin het blad AKSEL LARSEN aanhaalt, die meent, dat er geen meningsverschillen bestaan tussen de regering en de partijen, die het Marshall-plan ondersteunen- " om de eenvoudige reden, dat de Rijksdag en de meerderheidspolitiek van de regering bepaald wordt door de Amerikanen".

5: Aanval op de politie etc.

Ook de politie was bij voortduring het voorwerp van communistische systematische verdachtmakingen, waarbij zich een nieuw aspect voordeed, n.l. in het laatste verzonden bericht van de parlementaire commissie werd de houding van de politie onder de bezetting ter sprake gebracht.

Verder heeft de bepaling om twee foto's bij het aanvragen van een pas te voegen aanleiding gegeven tot een herhaling van de communistische valse geruchten inzake de kartotheken van de politie.

Op 5 Mei 1950 vond op Langelinie in Kopenhagen een demonstratie plaats bij een daarliggend Britse destroyer. Aan de demonstratie namen ca. 200 personen deel, die schilden van verschillende aard meevoerden. De politie greep in en verrichtte 9 arrestaties, hetgeen in "Land og Folk" van 6 Mei 1950 werd opgeblazen met het opschrift "Politieknuppels tegen demonstranten voor de vrede."

Terwijl de gehele niet-communistische pers herhaaldelijk sedert het begin van 1948 de maatregelen tegen een nieuwe 5de.colonne heeft besproken, heeft de communistische pers het vraagstuk niet eerder behandeld voor het einde van 1949; op 15 November 1949 bracht "Land og Folk" een verslag uit van de jaarvergadering van de criminalistenvereniging, waarbij het ontwerp voor een "vijfde colonne wet" , dat door een door de Minister van Justitie aangestelde commissie was opgesteld, behandeld werd

en ~~dat~~ volgens het blad "tamelijk onheus ontvangen werd".-
Eerst nadat de Minister van Justitie op 12 Mei 1950 in het Folketing een voorstel had ingediend voor een "vijfde colonne wet" werd de zaak voor de communisten ernstig actueel. Zij constateerden, dat in werkelijkheid het doel van de wet in de eerste plaats erop was gericht om het verzet tegen de oorlogs-en uitrustingspolitiek van de regering (en zijn partners van het Atlantisch Pact) strafbaar te stellen. In vervolgartikelen werd de wet daarom betiteld als een anti-vredeswet, die als strengste straf 16 jaren gevangenis voorschreef aan hen, "die spraken over de zaak van de vrede."

ANDERE COMMUNISTISCHE PARTYEN.

org. kaart V

Op een bijeenkomst in Stockholm op 30 April 1950 werd er een nieuwe communistische partij gevormd onder de naam "DET REVOLUTIONAERE SOCIALISTISKE PARTI" De bijeenkomst was uitgegaan van trotzkistische groepen en besloot zich aan te sluiten bij de IV Internationale, evenals men op de bijeenkomst de richtingslijnen bepaalde voor de activiteit van de revolutionaire arbeidersbeweging.

Een dergelijke partij bestond hier nog niet, voordat de "INTERNATIONALE SOCIALISTER" op 12 Mei 1950 een openbare bijeenkomst hielden in hetmvergaderlokaal Rantzausgade 50, Kopenhagen, over het thema "Arbeiders en de komende crisis". Er namen slechts 8 personen, incl. de spreker aan de bijeenkomst deel. Onder het debat werd voorgesteld om samen te werken met de sociaaldemocraten om zich bij hen toegang te verschaffen, zodat men bij het intreden van de crisis een oppositie kon voeren en leden voor de IV Internationale kon werven. -De nieuwe organisatie wordt identiek geacht met de tot nu toe bekende "REVOLUTIONAERE KOMMUNISTER", wier ledenaantal steeds onbeduidend gering is geweest. Er is medegedeeld, dat de fractie IV.Internationale gezeteld is in de woning van de voorman PREBEN MOTH, Rubinsteinsvej 31, Kopenhagen.

KOMINFORM

O.D.815

In het begin van April a.c. werd er in Boedapest een KOMINFORM-bijeenkomst gehouden , waaraan communisten uit 20 landen deel namen,waaronder als vertegenwoordiger voor Scandinavië HERTA KUUSINEN uit Finland. De conferentie zou als doel gehad hebben:

1)het bespreken van plannen voor de coördinatie en het moderniseren van de legers van de vazalstaten in de loop van 1950.

2) demonstreren tegenover de Westelijke wereld en Maarschalk Tito, de sterkte en samenhorigheid van het Oostblok,

3) mogelijkheden bespreken voor een verhoogde druk op Joegoslavië en de zenuwenoorlog met Tito, die tot nu toe,-hetgeen naar men meent toegegeven is op de bijeenkomst- naar verhouding zonder resultaat is geweest.

Niets duidt erop, dat het doel van de conferentie is geweest momenteel een gemeenschappelijk gewapend conflict tegen Tito uit te lokken. Het leger van de vazalstaten is te zwak en de afdelingen van het rode leger, dat zich langs de grenzen van Joegoslavië bevindt, is niet op voet van oorlog.Dat het eindresultaat van de conferentie een verhoogde Sovjetrussische contrôle op de legers van de vazalstaten betekent, is inmiddels wel aan te nemen.

Wat betreft HERTA KUUSINEN zij medegedeeld, dat haar vroegere echtgenoot, de bekende Finse communist TURE LEHEN de Finse nationaliteit heeft aangevraagd, na 22 jaar Sovjetrussisch staatsburger te zijn geweest. Het merkwaardige van zijn verzoek, dat de Finse regering heel wat hoofdbreken kost is, dat hij blijkbaar door Sovjetrussische zijde is uitgezonden als 5de.colonne-expert en om niet alleen het Finse communisme te reorganiseren(en aldus zijn gewezen echtgenote te vervangen), maar ook om een soort centraalbureau voor het hele Scandinavische communisme op zich te nemen. Hij wordt door Moskou als één van de grootste sabotage -en oproerexperten gerekend.

Veel wijst er overigens op, dat het hoofdbestuur van de KOMINFORM in de laatste tijd van Boekarest naar Praag is verhuisd. In ieder geval zal het orgaan van de KOMINFORM, dat

O.D. 815 nu in 12 talen wordt verspreid in de toekomst in Praag ~~zal~~ worden gedrukt, evenals de Sovjetrussische propaganda voor West-Europa uitgezonden zal worden over een paar nieuwe radiostations op Tsjechoslowaakse grond.

Een persoon, die onlangs in Praag is geweest, heeft medegedeeld(het moet echter onder voorbehoud worden aangenomen), dat er één à twee maanden geleden twee Deense communisten in Praag zouden zijn aangekomen, waar zij heden ten dage in nauwe samenwerking met het KOMINFORMs propagandabureau zouden werken.

DEMOCRATISCH JEUGDWERELD - VERBOND. (D.U.V.)

Op 23 April 1950 hield het Deense comité voor het "Democratisch Jeugdverbond" een jeugdconferentie in Kopenhagen; op het programma stond, behalve het vraagstuk betr.arbeids- en opleidingsmogelijkheden van arbeiders en studenten, slechts één punt, n.l.het vraagstuk van de activiteit van de Deense jeugd voor de vrede.

Op 8 Mei 1950 hield het D.U.V. een bijeenkomst in het Jernbanehotel (Spoorweghotel) in Glostrup. In totaal kwamen op Damhustorvet 75 deelnemers bijeen, er werden lijsten uitgedeeld voor het inzamelen van handtekeningen voor de vrede, waarnaar de deelnemers naar Glostrup fietsten. De eerste spreker was EDVARD HEIBERG, die sprak over het doel van de vereniging en die verklaarde, dat een groot gedeelte van de leidende personen in de organisatie communisten waren,benevens, dat het deze waren, die werkelijk actief waren voor de zaak. Daarna sprak BIRGER CHRISTENSEN over het begin van de vereniging en verklaarde, dat de D.U.V.(Democratische Jeugdwereldverbond) de sterkste jeugdorganisatie van de wereld is, en nu 62 millioen mensen telt.

Op 24 Mei 1950 hield het D.U.V.een vredesbijeenkomst in de Burgerverenigingslokalen in Dragør over het onderwerp: "Wij eisen een verbod tegen het atoomwapen, dat vreselijke aanvalswapen tot massavernietiging." Spreker was de voorzitter van het D.U.V. BIRGER CHRISTENSEN.

Naar aanleiding van de 1 Mei dag zond het secretariaat van het D.U.V. een oproep uit met verzoek om deel te nemen aan

de 1 Mei demonstraties en om duizenden en nogeens duizenden handtekeningen in te zamelen voor de "Oproep van Stockholm", benevens overal te demonstreren voor de eis van de jeugd om brood, werk, opleiding en politieke rechten en tegen armoede, werkeloosheid en aanslagen op de democratische vrijheden van het volk.

HET DEMOCRATISCH VROUWENWERELDVERBOND.

Zoals bovenvermeld neemt het "Democratisch Vrouwenwereldverbond ook deel aan het communistische Splitsingswerk, (Deens splittelses-arbejde)waarbij ook de vakverenigingen betrokken werden, want vertegenwoordigers van de organisatie hebben op een bijeenkomst in Stockholm hun toestemming gegeven om mee te werken, - zoals het in het typische jargon van KOMINFORM heet- " de verraderlijke politiek, die de reactionaire leiders van de vakverenigingen voeren", te onthullen.

Zoals boven vermeld, nam EBBA SCHOU in het begin van April a.c. deel aan een bijeenkomst van het Democratisch Vrouwenwereldverbond in Praag.

Op 20 April 1950 hield het verbond een bijeenkomst in Aalborg met ca. 125 deelnemers. Op deze bijeenkomst, die werd ingeleid en gesloten door de Voorzitster van de Aalborg-Afdeling Mevr.RUTH HERTEL, hield Prof.AGNETE OLSEN een gepronon-ceerd communistische propagandavoordracht, die volgens het zeggen van een waarnemer zo vervelend was, dat velen van de toehoorders in slaap vielen en gewekt moesten worden door hun buurman.AGNETE OLSEN riep de vrouwen op om te agiteren onder de havenarbeiders om hen over te halen het lossen van de Amerikaanse wapens in Deense havens te verhinderen.

Op 23 April a.c. hield het Democratisch Vrouwenwreldverbond een landelijke bijeenkomst in het Grundtvig-Huis in Kopenhagen met deelneming van 75 gedelegeerden.

Behalve zuiver organisatorische vraagstukken was het hoofdthema van de landelijke vergadering de activiteit van de organisatie in de vredescampagne, waarbij de houding van de havenarbeiders en de bevolking in andere landen als voorbeeld werd gesteld voor de Deense havenarbeiders.

INGER MERETE NORDENTOFT verklaarde, dat men het plan had te trachten de grote vrouwelijke vakverenigingen te doen aansluiten bij het Democratisch Vrouwenwereldverbond. In dit verband zij erop gewezen, dat evenals dit het geval was bij de "Aanhangers van de Vrede" en "Democratisch Jeugdwereldverbond" ook het "Democratisch Vrouwenwereldverbond" het ongewone presteert, dat één persoon meermalen voorkomt, n.l. deels als direct lid en deels als lid van een bij de organisaties aangesloten vakvereniging of andere vereniging. Men moet daarom het door de genoemde organisaties opgegeven aantal leden onder groot voorbehoud aannemen.

Als gast van de landelijke bijeenkomst nam deel de secretaresse van het "Democratisch Vrouwenwereldverbond", hoofdkantoor in Parijs, BETTY MILLARD uit U.S.A., die eveneens opriep om de wapenzendingen uit Amerika te verhinderen.

Het op de landelijke bijeenkomst gekozen bestuur bestaat uit 17 leden,waarvan er 9 bekend staan als actieve communisten.Van de 4 overigen, die voorgesteld werden voor het bestuur, staan er2 als communisten bekend.

Op 26 April 1950 hield het "Democratisch Vrouwenwereldverbond" een vredesbijeenkomst in het Sporthuis in Kopenhagen, waar BETTY MILLARD het woord voerde en o.a. zei, dat het de U.S.A. en niet de Sovjetunie was, die overal in de wereld wapens zpnd aan de reactionaire regeringen en bewondering wekte bij Hitlers vroegere vrienden. De (Britsch)Indische ASHA DERI sprak over de strijd van de koloniale volkeren tegen het imperialisme en voor de vrede.

Als vertegenwoordigster van de Belgische vredesbeweging groette EMILIENNE BRUFAUD de Deense havenarbeiders, die hadden geprotesteerd tegen de wapenlossingen. In verband hiermede besloot de bijeenkomst een groet te zenden aan de havenarbeiders in Antwerpen, omdat zij door hun staking de vrede verdedigden. INGER MERETE NORDENTOFT sprak over de noodzakelijkheid ook het Deense volk op te wekken voor de strijd van de vrede en vergeleek de actie van de havenarbeiders met de sabotagedaden onder de bezetting.

De organisatie nam ook deel aan het uitzenden van de vredesoproep en heeft een protest ingediend bij de gemeenteraad in

Aalborg tegen het opslaan van wapenen, alsmede een verzoek~~schri~~ schrift aan de gemeenteraad in Esbjerg om de wapenstransporten te weigeren.

DE INTERNATIONALE STUDENTENUNIE.

Gedurende 14- 28 Augustus 1950 hielde I.U.S. haar tweede studentencongres in Praag en heeft in verband hiermede de Deense studenten een open brief gezonden met het verzoek deel te nemen aan het congres, wiens hoofdthema zou zijn "De verdediging van de vrede".

Zoals bekend, besloot de "Danske Studenters Faellesraad" (Algemene Deense Studentenraad vereniging) in October 1948 om zich per October 1949 uit de I.U.S. te melden met het oog op het communistisch karakter van de organisatie, maar besloot toch om een zuiver practische samenwerking met de organisatie voort te zetten. In Februari 1950 besloot de studentenraad vereniging om deel te nemen aan het congres van de I.U.S. om mee te werken tot een laatste poging om de organisatie te herscheppen in een representatieve onpolitieke collectieve ~~re~~organisatie voor alle studenten in de wereld. Het besluit was volgens de eigen uitspraak van de vereniging (raad) genomen, niet in het minst, omdat een aantal nationale studentenorganisaties, die nooit lid waren geweest, of uit de I.U.S. waren getreden, o.a. in U.S.A. en Frankrijk,- besloten hadden vertegenwoordigers naar het congres te zenden.

Na het uitbreken van de oorlog in Korea hadden de DKP en de bovengenoemde communistische wereldorganisaties het opnieuw druk gekregen met het verspreiden van pamfletten. Op 28 Juni 1950 werden er o.a. in de nabijheid van de Amerikaanse ambassade in Kopenhagen pamfletten uitgereikt met de titel " De oorlog van U.S.A.- een gevaar voor Denemarken" en met het verzoek om te protesteren tegen "de Amerikaanse overval"; de eis dat Denemarken uit het Atlantisch Pact zou treden, de afwijzing van de oorlog en de atoombom en op wacht staan voor de vrede.

De campagne, die werd ondersteund door de radio uit Moskou en die gelijk is, in ieder geval voor alle West-Europese landen, werd gevoerd onder het motto "Handen af van Korea".

x x x

II

WERKZAAMHEID VAN BUITENLANDSE COMMUNISTEN IN DENEMARKEN.

Er is opnieuw een onderzoek ingesteld om de omvang en het karakter te constateren van de communistische infiltratie hier te lande, die tot uiting komt in de werkzaamheid uitgeoefend door de hier wonende buitenlandse communisten.

Uit Het tot nu toe verkregen materiaal ~~bewijst~~ is gebleken, dat er hier verschillende buitenlanders wonen, die bekend staan als communisten en meer of mindermin verbinding staan met de Deense Communistische Partij, of hun werkzaamheden uitoefenen in de communistische mantelorganisaties, zoals D.U.V. en D.I.S.

Een speciale groep van zulke hierwonende buitenlandse communisten vormen de vroegere Duitse communistische emigranten.

Een deel van deze personen was onder de oorlog hier ondergedoken, of vluchtten naar Zweden, waaruit zij na de capitulatie terugkeerden. Anderen werden gevangengenomen en naar Duitsland teruggezonden na de bezetting in 1940 en hebben na de oorlog opnieuw toestemming om het land binnen te reizen en verblijfvergunning gekregen, en tenslotte bevinden zich onder deze emigranten een deel communistische vrouwen, die hier nu als Denen leven krachtens hun huwelijk met Deense mannen.

Onder deze drie genoemde categoriën bevinden zich communisten, van wie men weet, dat zij voor of onder de oorlog actief zijn geweest als illegaal werkende communistische koeriers of agenten.

Uit het in het laatste jaar ingestelde onderzoek is gebleken, dat deze vroegere emigranten onderling verbinding met elkaar onderhouden, dat enkelen in contact staan met communisten in het buitenland,en dat zij relatie hebben, zowel met huidige leidende Deense communisten, als met personen, die voor de oorlog bekend stonden als actieve krachten in het illegale internationale communisme.

Een andere groep hier wonende buitenlandse communisten, die de aandacht vragen, moet onder de intellectuele buitenlanders gezocht worden, die reis-en verblijfvergunning hebben gekregen voor studiedoeleinden, of die aangesteld zijn bij wetenschappelijke instellingen e.d.

ILLEGAAL COMMUNISTISCHE ACTIVITEIT. - In de dagen van 25 - 29 April 1950 lag het Joegoslavische schip s/s PRENJ uit Dubrovnik (6000 ton, 38 man bemanning) in de haven van Køge. Het kwam uit Gent en had een lading dwarsleggers, die in Køge gelost zouden worden.

Er werd geconstateerd, dat het schip tijdens zijn verblijf in de haven van Køge onder voortdurend toezicht stond van plaatselijke communisten, die evenwel geen contact hadden met de bemanning van het schip.

Er werd nooit eerder een zodanig surveilleren van buitenlandse schepen door communisten hier te lande geconstateerd. Een niet bevestigde mededeling uit Lolland verluidt, dat plaatselijke communisten langs de Oostzeekust patrouilleerden met het doel om stukken van het wrak van de in de Oostzee bij Libau meergeschoten Amerikaanse vliegmachine te vinden.

W.F.T.U. WORLD FEDERATION OF TRADE UNIONS. De ontwikkeling in het Communistisch Wereldverbond van Vakverenigingen werd sedert 1 April 1950 beinvloed door de groeiende agitatie in de communistische pers voor "eenheid in de arbeidersklasse", "strijd voor de vrede" en tegen het lossen van de Atlantische-pact wapenen. Deze agitatie, die plaats vindt volgens de gewone richtlijnen, die door de communistische partijen en de communistische mantelorganisaties worden gebruikt, richten zich natuurlijk bovenal tot de arbeiders in de Westelijke landen en brengen hulde aan de havenarbeiders in de West-Europese havensteden, die geweigerd hebben om mee te werken aan het lossen van de wapenschepen.

Voor 1 Mei 1950 verspreidde het W.F.T. U een manifest, dat gepubliceerd werd in "Land og Folk" op 28 April 1950.

In het manifest werd de betekenis onderstreept, dat de

arbeiders in de gehele wereld op de 1 Mei-dag uitdrukking geven van de wens van het werkende volk om een duurzame vrede en het riep op tot een massale aaneensluiting tot een protest tegen het atoomwapen. Vervolgens werd de noodzaak onderstreep om eenheid te scheppen onder de arbeiders in de strijd tegen armoede en honger en in de strijd tegen de poging van de reactie om de levensstandaard (levensomstandigheden) van de arbeiders aan te vallen. Het manifest besluit o.a. met de nadruk te leggen op de vooruitgang van het ledenaantal van de W.F.T.U (van 70 millioen in Mei 1949 tot 78 millioen in het begin van 1950) ondanks de uittredingen in Mei 1949 van o.a. de vakverbonden in Engeland, Zweden, Noorwegen en Denemarken benevens het hoofdvakverbond in U.S.A.

De internationale WFTU-conferentie in Boedapest van 10-24 Mei 1950.

Nadat het "De samvirkende Fagforbund" (Het Coöperatieve Vakverbond) in Mei 1949 uitgetreden was uit het Wereldverbond van Vakverenigingen en zich later had aangesloten bij "The International Federation of Free Trade Unions", is geen Deens vakverbond meer aangesloten bij de W.F.T.U. en het was niet mogelijk enige deelneming van Denemarken, of de overige Noordse landen ~~-met uitzondering~~ afgezien van Finland -te constateren aan de gehouden WFTU-congressen na de uittreding,

Hierin is nu de verandering gekomen, dat aan de internationale conferentie van de WFTU in Boedapest van 10-24 Mei 1950 toegang werd verleend aan belangstellenden uit die landen, die niet meer door hun vakorganisaties aangesloten zijn bij het wereldverbond.

Als deelneemster van Denemarken nam het Folketing-lid RAGNHILD NIKOLØNE ANDERSEN(Geb.18 Augustus 1907 in Yderby) aan de conferentie deel.Zij reisde over Gedser op 7 Mei 1950 en reisde langs dezelfde weg terug op 31 Mei 1950,nadat zij op de terugreis de Pinksterdemonstratie in de Oostsector van

Berlijn had bijgewoond.

Na haar terugkomst heeft RAGNHILD ANDERSEN in "Land og Folk" van 2 Junim1950 haar reis beschreven.Zij legde de nadruk op het feit, dat de toegang aan belangstellenden (Deens observatøren, observators)was verleend om deel te nemen aan de besprekingen in Boedapest en zij deelde mede, dat Noorwegen, en Zweden, evenals Denemarken vertegenwoordigers naar de conferentie hadden gezonden.

Haar verslag behandelde overigens de volgende hoofdpunten, die op de conferentie werden behandeld:

1) Strijd voor de vrede - en in nauwe samenhang hiermee
2) Strijd voor de eenheid in de arbeidersklassen, benevens
3) strijd tegen de werkeloosheid.

Op de conferentie werd medegedeeld, dat het uitvoerend comité van de WFTU de oproep van het permanente wereldvredescomité (de Oproep van Stockholm) had onderschreven met een aansporing, gepubliceerd in "Land og Folk" dd.6 Juni 1950 -aan alle werkende vrouwen en mannen in de gehele wereld om mede te ondertekenen.

W.F.T.U. beschouwt in de toekomst het werk voor de vrede als zijn hoofdtaak en heeft besloten alle afdelingen van vakverenigingen in het Wereldverbond op te roepen om een dagelijkse breed opgezette inzameling van handtekeningen te bewerkstelligen en tevens om vredescomités te vormen.Verder zullen de landelijke vakorganisaties in het wereldverbond zich wenden tot de andere kandelijke vakorganisaties en hun leiders met het voorstel om ~~kkx~~ de oproep te ondertekenen en in geval hun leiders zouden weigeren te onderschrijven, een openlijke verklaring te eisen, waarom niet onderschreven is.

De leiding en organisatie van W.F.T.U.

Er zijn geen gegevens betr.veranderingen in de leiding van de WFTU. "De Oproep van Stockholm" werd ondertekend door alle tot nu toe bekende leden van het uitvoerend comité en hun plaatsvervangers.(zie "Land og Folk" van 28 Mei 1950 en "För varaktig fred, för folkdemocrati" (Voor waarachtige vrede en voor volksdemocratie) Nr.21 in de week van 26 Mei-

1 Juni 1950).

Volgens "Land og Folk" van 27 Mei 1950 heeft het Coöperatieve Vakverbond in Finland een sociaaldemocratische meerderheid gekregen en daarna besloten door middel van een stemming van vertegenwoordigers met 67 tegen 41 stemmen uit te treden uit de W.F.T.U. ,terwijl zij tegelijkertijd uitsloot het Finse bos- en vlothoutarbeidersverbond, dat communistisch bestuurd zijn.

WERKZAAMHEID VAN DE 5DE. COLONNE IN STAATS-EN GEMEENTELIJKE INSTELLINGEN.

Op 15 Maart 1950 werd aangesteld BRUNO WECHSELMANN, geb. 7 Februari 1908 in Kopenhagen, wonende Langgade 21 III, Kopenhagen, als kantoorbediende op het Noordert. gerechterlijk (Nordre Birke) kantoor van de criminele politie sectie Noord Blegdamsvej 6, Kopenhagen,na toewijzing van het arbeidsbureau van het Ministerie van Financiën. Voor die tijd was hij ca. negen jaar werkzaam in het prijzendirectoraat. Hij was niet bekend bij de rijksregistratie.

Tegenover een eerder op het kantoor aangesteld kantoorbediende verklaarde WECHSELMANN op diens vraag, dat hij communist was en voorzitter van de afdeling in het district, waar hij woonde (Afd.67).Toen WECHSELMANN op een dag tijdens het koffieuur op het kantoor alleen was met de andere bediende, bemerkte deze, dat WECHSELMANN, wiens werk het was o.a. invorderingen te schrijven aan verzekeringsmaatschappijen, tussen de papieren de LYAC-zaak had , waaruit hij voor eigen gebruik namen opschreef en andere aantekeningen maakte. WECHSELMANN had niets te maken met de LYAC-zaak, die hij van een boekenplank in het kantoor had genomen. Later bleek, dat er een plattegrond van de fabriek verdwenen was en een lijst van de arbeiders. WECHSELMANN werd 1 Mei 1950 overgeplaatst naar het gerechterlijk paskantoor, waarvan hij zijn congé kreeg op 13 Mei 1950, omdat men ontevreden was met zijn arbeidsprestatie. Er zijn geen onderzoekingen inzake WECHSELMANNondernomen. WECHSELMANN stond bekend als lid van de D.K.P., garantiefondsleider voor Afd.67 en nam deel aan

het congres van de partij in Kopenhagen op 1 Mei 1949,Later werd bevestigd, dat hij afdelingsleider was, zoals boven vermeld.

BUITENLANDSE LEGATIES EN MISSIES. Uit verschillende bronnen is vernomen, dat Deense en Zweedse firma's, die een zaak hadden afgesloten met "landen achter het ijzeren gordijn", een bedrag als retourcommissie hadden moeten uitbetalen, en er is te kennen gegeven, dat deze bedragen zouden gebruikt worden voor illegale politieke doeleinden.Er is geconstateerd, dat er van de"N.V.THOMAS SABROE"bij een handel met Roemenië door de Roemeense hoofdagent van de betrokken firma,een voor een dergelijke zaak buitengewoon hoog percentage voor zijn medewerking werd geeist, hetgeen door de N.V.Thomas Sabroe werd betaald.Het percentage is hoger dan de Roemeense staat goedkeurt en daarom bleef een deel op de Nationalbank staan. De Deense firma meent intussen niet, dat het geld voor een politiek doeleinde bestemd is. Er bestaat in de Oost-Europese landen en in de Balkanstaten de gewoonte om de ambtenaren om te kopen, die van staatswege een handel met het buitenland moeten goedkeuren. De bovengenoemde "provisie" zal vermoedelijk naar Engeland worden geremitteerd en verkocht aan een Roemeen, die kapitaal in het buitenland gebruiken kan.

De"N.V.Thomas Sabroe" heeft geen handel gedreven met Tsjecho-Slowakije,maar met Polen. Met laatstgenoemd land is de handel voorlopig normaal, zonder dat het noodzakelijk is geweest "provisie" te geven.

STAKINGEN In het afgelopen kwartaal hebben er geen stakingen van enige betekenis plaats gehad en slechts van de staking, die op 5 April 1950 onder de havenarbeiders in Christiansgade en op Larsens plads in Kopenhagen uitbrak, weet men, dat zij bewerkstelligd is door communistische zijde.Er was een gerucht onder de arbeiders verspreid, dat er een 24 uren staking zou gehouden worden als protest tegen het bemiddelingsvoorstel de overeenkomstregeling. Er was geen

onverdeelde tevredenheid met deze actie, maar daar de arbeiders geloofden, dat alle Kopenhaagse arbeiders in staking gingen, deden zij dit ook. Het gerucht over de algemene proteststaking en de agitatie was het werk van een communistische havenarbeider WALTHER THRESSING KNUDSEN,(geb. Kolding 13.1.'11.)

O.K

Sabotage.

Er is geconstateerd, dat er tussen 10 Juni -24 Juni 1950 op twee motorvaartuigen, toebehorende aan de C.F.colonne "Sanholdt", politiedistrict Faaborg, vernielingen zijn aangericht. Bij het onderzoek werden er 5 klontjes suiker gevonden. Er is nog niet geconstateerd, wie de dader is.

WAPENS

Er zijn in het afgelopen kwartaal onderzoekingen ingesteld in een niet onbeduidend aantal gevallen betr.overtreding van de wapenwet, zonder dat deze gevallen van algemeen belang zijn.

De opmerkzaamheid is erop gevestigd, dat een communistische studentenkring in Horsens eerder werd onderricht in het uitelkaar nemen xxx en weer in elkaar zetten van machinepistolen.

x x x

III, HET NAZISME IN DENEMARKEN IN DE PERIODE 1 April - 1 Juli 1950.

De LANDELYKE VERENIGING VAN 6 MEI.

Zoals reeds vroeger vermeld is het blad voor de leden van deze vereniging vanaf 1 April 1950 een weekblad geworden. In het eerste nummer van dit weeblad worden nogeens de speciale taak en doel van de vereniging uiteengezet, waarom het "Revision" heet, n.l. omdat het als een reactie geschapen is tegen het nu zo openbare onrecht tegen een groot deel van het Deense volk, hetgeen zijn uitgangspunt heeft omstreeks 5 Mei 1945, en later nog onderstreept werd door de terugwerkende strafwet en het misbruik ervan.

"Revision" van 15 April 1950 behandelt o.a. de Minister van Justitie Steincke, dat men zeer ontevreden is met de beslissing, die er in zake de LYACA-zaak getroffen is. In een hoofdartikel "Merkwaardig nieuws" wordt de deelneming van Denemarken aan het Atlantische Pact gelaakt. In een artikel over de verkiezing wordt de vreugde geuit over het stijgend aantal kiezers, dat vertrouwen in de oude partijen heeft verloren, en zelfs al begrijpen ze niet de gezichtspunten van het Rechtsverbond en daarom ook niet zijn politiek, hebben zij toch, bij gebrek aan beter hun stemmen erop uitgebracht."

In het hoofdartikel van het blad op 22 April 1950 wordt gezegd, "dat het onbegrijpelijk en een gestadige bron van verwondering is, dat de Deense landbouwers niet inzien het nut, of beter gezegd de noodzaak van een economische organisatie van landbouwers. L.S. (Landbrugners Sammenslutning, Vereniging van Landbouwers) vermeldt deze organisatie als een tegenzet tegen andere economische organisaties."

Op 29 April 1950 wordt er vermeld, dat er in Noorwegen is bijeengebracht 50.000 Kr. voor het blad " 8 Mei", en dat er is opgericht een "verbond voor sociale herrijzenis (herstel), wiens voorzitter is Kapitein HROAR HOVDEN.

"Revision" van 6 Mei 1950 deelt mede, dat de dierenarts JENS MØLLER , die vrijgelaten werd op de verjaardag van de koning, in een telefonisch gesprek uit Kopenhagen bedreigd werd met liquidatie.

"Revision" van 13 Mei 1950 bevat o.a. een artikel, dat aanmaant tot een politieke aaneensluiting door het oprichten van een nieuwe partij, die o.a. in zijn programma de volgende hoofdpunten zou hebben:

1) er vindt herstel plaats en vergoeding aan allen, die veroordeeld zijn door de terugwerkende strafwet.
2) er moet een mogelijkheid worden geschapen, dat de enkeling in de maatschappij zijn arbeidscapaciteiten vol benutten kan, hetgeen met zich medebrengt een nieuwe economische politiek, wier grondslag moet zijn de door de maatschappij geschapen waarden;
3) Een belastingspolitiek, die behoedt tegen de toenemende misbruik van de middelen (inkomsten) van de maatschappij.
4) Ontbinding van de weermacht, die een gevaar vormt voor de civiele bevolking, en uitlevering van hun wapenen.
5) Denemarken wordt teruggebracht tot een standpunt van neutraliteit en voert een buitenlandse politiek, zoals Zweden dit momenteel voert.

DENEMARKENS VRIJE JEUGD (DANMARKS FRIE UNGDOM)

"Denemarkens Vrije Jeugd" hield enige bijeenkomsten in "N ørrebros Selskabslokaler" in Kopenhagen. Het blijkt uit een verslag van de bijeenkomsten, dat een deel van de deelnemers vroegere SSérs zijn. De voorzitter van "De Reformbeweging in Denemarken" (Danmarks Reformbevaegelse) ERNST BERG sprak op een der bijeenkomsten over de regering, het communisme, het doel van de vereniging, benevens over de strategische ligging van Denemarken. Verder gewone provocatie-redevoeringen van JENS KUSK en BØRGE STRØMGREN. Daarna een aansporing om zich te abonneren op het blad "Der Weg"(Orgaan van OTTO STRASSER)

ILLEGALE NA - ZISTISCHE AC- TIVITEIT.

In de pers en ook op andere wijze hier in Denemarken, zowel als in het buitenland duiken af en toe berichten op betr. illegale nazistische organisaties, die zich o.a. bezighouden met het illegale transport van vroegere nazi's uit Duitsland, o.a. door de Scandinavische landen naar Zuid-Amerika.

Het is niet mogelijk geweest het bestaan van dergelijke organisaties vast te stellen, maar in het afgelopen kwartaal heeft zich één geisoleerd geval voorgedaan. Een Nederlands staatsburger , genaamd ANDRIES JONKMANN, die op 16 Mei 1950 werd aangehouden wegens overtreding van de vreemdelingenwet, heeft medegedeeld, dat hij op 1 Maart a.c over de Deense grens bij Padborg is geslopen, nadat hij in Hambrug naam en adres van één in Aabenraa wonende familie had gekregen, bij wie hij overnachtte. Hier werd hem het adres opgegeven van een in Kopenhagen wonend Duits staatsburger, die hem naar Zweden zou kunnen brengen, hetgeen evenwel niet het geval was. Ook verkreeg hij in Aabenraa reisgeld voor Kopenhagen, waar hij - het is twijfelachtig op welke wijze- in verbinding kwam met de firma "Sarasco". De firma verschaft werk aan een aantal gestrafte politieke delinquenten, waaronder de vroegere politiebeambte (Deens "kriminal"beambte) ERNST MARTIN RANDLEV ERICHSEN, die eigenaar is van een vissersboot. Hiermede bracht hij ANDRIES JONKMANN naar Hveen (een Zweeds eilandje dicht bij Kopenhagen,noot v/d vert.), waar hij aan land werd gezet buiten de autoriteiten om.

13541 K

aant. o.K

VERENIGING VAN LANDBOUWERS. (LANDBRUGERNE SAMMENSLUTNING) L.S.

Er is medegedeeld, dat de organisatie per 1 Februari a.c. ca.19.000 leden telt, hetgeen zeggen wil, dat zij slechts ca. gehalveerd is na de capitualatie. Het aantal leden stijgt gestadig, ofschoon de toename niet bizonder groot is. In de kringen van de L.S. heeft men grote verwachtingen van het wetsvoorstel betr. de plicht voor landbouwers om boekhouding te voeren- in ieder geval voor grote bedrijven. Men bereidt de uitzending van consulenten voor naar de

landbouwers, de dag, dat de wet van kracht is.

Deze consulenten zullen trouwe leden van de organisatie zijn, en iedere keer, dat een consulent een bezoek aflegt voor de boekhouding bij te werken van de boeren, zal hij tegelijkertijd propagandawerk verrichten voor de organisatie en nieuwe leden werven.

Dit werk is reeds begonnen. De organisatie heeft GUNNAR SØNDERGAARD PETERSEN, Stadfeldtsvej, Randers als consulent in haar dienst. Hij is reeds één jaar met dit werk bezig en hij vertelde, dat het hem onder zijn werk gelukt was vele nieuwe leden te krijgen. De organisatie heeft zijn hoofdkantoor en het revisie-kantoor gevestigd Kirkegade 1, Randers en de dagelijkse leider van het werk is de landbouwkundige VAGN LENSKJOLD GRUNNET, villa "Skovly", Hornbaeck bij Randers. Hij is de vroegere redacteur van het blad van de organisatie "Verdediging (of bescherming) van de Landbouw" (Landbovaernet), dat de 1ste, 10de. en 20ste. van elke maand uitkomt.

De landelijke voorzitter van de vereniging is de boer JULIUS EGGGAARD, Thyregod. Ondervoorzitter is de boer KRISTIAN HANSEN, Handvest bij Hobro. Inspecteur is HOLGER BRAHE, Grenaa, die rondreist en voordrachten houdt.

De indruk betr. L.S. is, dat er in de laatste maanden hard wordt gewerkt, om de organisatie weer op te bouwen. Er worden inspecteurs in de districten aangesteld. Deze inspecteurs worden door de organisatie gehonoreerd en hun enige opgave is nieuwe leden te werven en de propagandabijeenkomsten voor de organisatie op touw te zetten.

AFDELING BERICHTEN VAN DE RIJKSPOLITIECHEF.
Juli 1950.

RAPPORT
Van: KARA
Aan: ACD
Nr.: D. 92

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 12-6-51
PAR: [illegible]

4.21 / 09.283-01.153.4

6.15 / 09.283-01.153.4

ACD 10142 f
20 JAN. 1951

Schutblad is permetya

Hierbij gelieve U aan te treffen een vertaling uit het Deens van: "Het Communisme in Denemarken i/d periode 1 Jan.-1 April 1950".
Het Deens exemplaar wordt door KARA bewaard.

15.1.1951 B IV, B III d, B III m } t. k.
C

NOTA
Van: KA-R.A.
No. D.92
Aan: Hoofd B (BIII).

Hierbij gelieve U aan te treffen een vertaling uit het Deens van:
HET COMMUNISME IN DENEMARKEN IN DE PERIODE 1 Jan.-1 April'50;

7-9-50.

BIJLAGE: 2 copieën.

B III 8-9-50

Ingezien dient retour B III
acht [illegible]
Ook aan B IIe.

Een doorslag werd reeds ter aanduiding aan Ned. gezondn. Dit exemplaar bevoegn. daarna gaarne retour. aan B III
25-9-50

I. HET COMMUNISME IN DENEMARKEN IN DE PERIODE 1 Januari - 1 April 1950.

AANTAL LEDEN VAN DE PARTIJ.

In de eerste 3 maanden van 1950 werd de activiteit voor het werven van nieuwe leden voortgezet. Over het resultaat bestaan er geen officiële gegevens, maar de cijfers van de gemeenteraadsverkiezingen wijzen op een voortgezette achteruitgang, ook in verhouding tot de verkiezing in 1947 van het "Folketing". Uit een ondershandse mededeling blijkt, dat de DKP vóór de oorlog 1000 leden had in Odense, na de oorlog 1642, waarvan 1380 nieuwe, zodat er slechts 262 oude leden waren overgebleven. Voor Odense kan men het volgende aantal stemmen noemen:

Gemeenteraadsverkiezing in 1946: 6445 stemmen, Folketingsverkiezing 1947: 5872 stemmen, Gemeenteraadsverkiezing 1950: 3719 stemmen. Wat het gehele land betreft, kreeg de DKP bij de Folketings-verkiezing in 1947 : 141.094 stemmen, maar bij de Gemeenteraadsverkiezing in 1950 slechts 75.363; er zij echter op gewezen, dat de cijfers niet zonder meer vergeleken moeten worden, aangezien voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1950 de communistische stemmen ontbreken van de plattelandsdistricten.

De algemene indruk is, dat de teruggang in het ledenaantal wordt voortgezet.

FINANCIEN VAN DE PARTIJ.

De financiën zijn niet vooruitgegaan. In het begin van Februari 1950 vernam men ondershands, dat men in het bestuur er over gesproken had om"Hotel Phoenix", Bredgade, Kopenhagen waar de hoofdzetel van de partij en de redactie van "Land og Folk" gezeteld is, te verkopen, omdat men meende, dat het perceel te duur was om aan te houden; maar men wilde het slechts verkopen aan een koper,die geneigd was de partij en het blad als huurder in een gedeelte van het perceel

te laten blijven wonen.

De in het rapport Nr. I vermelde jubileumscampagne, die wordt voortgezet, heeft vermoedelijk niet de gewenste middelen kunnen opbrengen, want men heeft vanaf het begin van de maand Februari van dit jaar verdere grootscheepse campagnes op touw gezet, om zich middelen voor de partij en het blad te verschaffen. Men stelde b.v. een speciaal "Valgabonnement"(verkiezingsabonnement) in, waarop men kon intekenen op een abonnement op "Land og Folk" gedurende 15.2.-15.3.1950 tegen de gereduceerde prijs van 3 Kr.

Het Hoofdbestuur besloot,dat iedere afdeling een bijdrage van 1 Kr.per lid voor het verkiezingsfonds moest opbrengen, ongezien voor welk vaste bijdrage de leden hadden moeten tekenen, of hoeveel verkiezingszegels zij hadden gekocht.

Wat Kopenhagen betreft, zo werd er besloten, dat de verkiezingsuitgavenvan de Kopenhaagse partijdistricten in een gemeenschappelijke kas zouden worden gelegd, waarvoor de districten zelf de uitgaven moesten bekostigen. Om dit te steunen leverden de districten gratis aan de afdelingen een aantal prentbriefkaarten,die 11.2.1950 uitkwamen met tekeningen van BIDSTRUP, en die de afdelingen moesten verkopen ad 25 Øre per stuk en 5 stuk voor 1 Kr. Voor hetzelfde doel werd besloten om iedere Vrijdag een spel op te voeren, hetgeen ca. twee maanden geschiedde. Men maakte veel propaganda, opdat vele leden dit spel zouden bijwonen.Tenslotte gaf men 3 filmvoorstellingen, waarvan het overschot naar het verkiezingsfonds ging.

Ongetwijfeld, dat deze extra-uitgiften voor de partij voor vele leden een grote belasting ~~heeft~~ hebben betekend.

PERS, LITTERATUUR.

Einde van de maand Januari werd er door de uitgeverij "Tiden" een brochure verspreid getiteld " Het geldt jou en de jouwe". De inhoud was de gebruikelijke verkiezingsleuzen. Het werd verkocht voor 25 øre per stuk; ingevolge een mededeling van het 3de.district in Kopenhagen, waren er tot 13.2.1950 35.000 exemplaren van deze brochure verspreid. Op 24.2.1950 werd er een speciaalnummer van "Land og Folk" uitgegeven en er bij de leden sterk op aangedrongen een omzet te verschaffen.

Even voor de verkiezing werden er in het "Paladsteatret" drie voorstellingen gegeven van de Russische film "Ontmoeting aan de Elbe",die reeds eerder werd besproken.

BUITENLANDSE REIZEN VAN LEIDENDE PARTYGENOTEN.

Op 15.1.1950 reisde cand.pol.(Dr.ec.) AAGE DORNONVILLE DE LA COUR per treinverbinding Kopenhagen-Berlijn-Praag naar de executieve bijeenkomst van de DUV in Boekarest (Deens:Eksekutivmøde) gedurende 18.1.- 23.1.1950. Zijn doorreisvisum door Tsjecho-Slowalije werd, ondanks de verscherpte voorschriften, door het Tsjechische gezantschap in Kopenhagen, in de loop van één uur na een telefoongesprek met Praag, verstrekt.

Op 4.2.1950 reisde AKSEL LARSEN met zijn vrouw naar Noorwegen per trein over Elseneur-Helsingborg voor een gemengd vacantieoponthoud en partijbezoek, terwijl hij ook zou deelnemen aan een bijeenkomst van de landdag van de NKP in Oslo op 20.2.1950.

Wegens de injurie-zaak tegen BØRGE HOUMANN, moest hij evenwel het oponthoud in Noorwegen gedurendemde dagen 16-18.2.1950 afbreken om naar Kopenhagen te reizen, waar hij als getuige voor het gerecht moest verschijnen! Op 23.2.1950 reisde hij tenslotte terug naar Kopenhagen met zijn vrouw en de Duitse staatsburger HERMANN MATERN, die ook had deelgenomen aan de landdagbijeenkomst in Oslo als vertegenwoordiger voor de S.E.D.

Ook de Deense staatsburger HELGE ALSTRUP nam aan de bijeenkomst deel.

Op het eind van Februari 1950 reisde Professor AGNETE OLSEN Voorzitster van de Deense afdeling van de KDV, aan het hoofd van een vierman sterk vredes-comité van de organisatie "Aanhangers van de Vrede" naar Nederland,maar bleef 1.3.1950 als ongewenste vreemdeling uitgewezen.

Op 15.3.1950 opende in Stockholm het "Wereldvredescomité" zijn derde plenaire bijeenkomst. Uitnodigingen waren naar alle landen verzonden.

Van Denemarken namen deel Architect EDVARD HEIBERG, Mevr. AGNETE OLSEN en de redacteur LEIF GUNDEL, die was uitgezonden als correspondent van "Land og Folk".

SPLITSINGS-TENDENZEN.

AKSEL LARSEN is nog steeds voorzitter van de partij, maar volgens een vertrouwelijke mededeling van Februari zouden er uiteenzettingen hebben plaats gehad in onderafdelingen van de partij over het "Titoisme", waarvan een zekere groep beweert aanhangers te zijn en wier doel zou zijn de partij te doen springen,daar men niet tevreden is met de door AKSEL LARSEN gevoerde politiek, noch wat betreft de buitenlandse, noch wat betreft de binnenlandse politiek. Men zou een beslissing trachten te forceren in het begin van April van dit jaar, maar het moet als twijfelachtig worden beschouwd, of de ontevredenen werkelijk hun actie tegen die tijd zullen kunnen ondernemen. De leider van de oppositie is vermoedelijk JOHANNES HANSEN en zijn aanhangers zouden o.a. zijn HARTVIG SØRENSEN, JANUS JENSEN en FRODE DANIELSEN.

UITTREDINGEN UIT DE PARTIJ.

In aansluiting aan het bovenstaande betr.splitsingen, zij vermeld, dat de dagbladpers in Kolding omstreeks de wisseling van het jaar, schreef over "zuivering van Titoisten", daar in de stad, waar het communistische gemeenteraadslid typograaf OTTO THAARUP RASMUSSEN na zeker verluidde, het eerste offer van de zuivering zou zijn, met als gevolg typograaf O.PETER HVIDTFELDT. THAARUP RASMUSSEN vertelde de locale "Tidens Tegn", dat hij wel had gehoord, dat hij in ongenade was gevallen, maar dat hij nog niet het decreet van uitstoting had ontvangen."Land og Folk" trachtte een soort dementi te brengen, maar men had toch geen nadere uiteenzetting van THAARUP RASMUSSEN. Hij werd evenwel niet aangetroffen onder de candidaten van de gemeenteraadsverkiezing van dit jaar, dit duidt er dus ook op, dat het dementi niet correct was.

Op 7.2.1950 bevatte een deel van de dagbladpers de mededeling, dat het communistische gemeenteraadslid in Nykøbing Mors, de scheepswerkarbeider OLUF REBY er "uitgesprongen" was, omdat hij het niet eens was met de methodes van politieke propaganda. Op 8.2.1950 schreef "Land og Folk" o.a. over hem: "Zijn optreden in de gemeenteraad heeft... al te duidelijk de sporen gedragen van een te intiem contact tus-

sen hem... en de directeur van de scheepswerf. Gedurende lange tijd is het onmogelijk geweest hem als communistisch vertegenwoordiger in de gemeenteraad te beschouwen. Het was karakteristiek voor zijn optreden, dat hij weigerde een communistisch voorstel in te dienen voor extra steun aan de (ouderdom ?) rentetrekkers van de stad.. Zijn uittreden uit de communistische partij is geen verlies".

aant. o.K

COMMUNISTISCHE MILITAIRE FORMATIES.

Een mededeling,-maar niet gefundeerd- neemt aan, dat HARALD NIELSEN de leider zou zijn van militaire groepen in de partij. Deze groepen zouden bestaan uit personen van de vroegere verzetsbeweging, verdeeld in 3mans-groepen, die binnen ieder stadsdeel verzameld worden in afdelingen en compagnies, wier training geschiedt deels afzonderlijk door de leden, die lid zijn van de burgerwacht,en deels in onverheelde orienteringsgroepen.

VERKIEZING EN PROPAGANDA NAAR AANLEIDING HIER VAN.

Behalve de vroeger besproken verkiezingspropaganda heeft de partij een lange reeks van verkiezingsbijeenkomsten over het gehele land gehouden, waar bovenal AKSEL LARSEN een vlijtig spreker is geweest.

Van de bijeenkomsten valt niets bizonders te vermelden, alle redevoeringen werden volgens hetzelfde recept zonder bizondere variaties gehouden. Als stunt in de verkiezingspropaganda trachtte men het werkeloosheidsprobleem (z.o.) uit te buiten. Het resultaat van de gemeenteraadsverkiezingen was, zoals bekend, dat de partij achteruitging van 74 plaatsen (in Deens "mandater") in totaal, in de verschillende steden op 24 in totaal.

WERKELOOSHEIDS-PROBLEEM.

Medio Februari vervoegde men over werkeloosheidscijfers van Januari 1950, waaruit blijkt, dat er op het einde van die maand in totaal 113.184 werkelozen waren, hetgeen 21.000 meer is dan in Januari 1949. Het metselaarsvak telt het grootste werkelozenprocent, n.l. 50.8; van de andere vakken zij vermeld:

In het tuinbouwbedrijf 43,1%, schildersgezellen 41,2%, ongeschoolde arbeiders 32,7%, en muzikanten 30,5%. Onder de best gestelden waren de telefoondienst met 1,1%, het boekdrukkersvak met 1,2% en electriciens met 1,2%.

Zoals reeds in Rapport I vermeld, heeft de DKP getracht in zovele steden als maar mogelijk, werkeloosheids-comités te vormen, die met eisen voor de dag moesten komen op vergaderingen, demonstraties op touw moesten zetten, deputaties afvaardigen en protestbrieven moesten opstellen voor de gemeenteraad of de regering.

Niet in alle gemeenten had de partij een even groot succes hiermee en het gelukte alleen om door demonstraties geringe onrust te scheppen. Zo trachtte men op 12.1.1950 in Kopenhagen een demonstratie op het Raadhuisplein te houden, waaraan echter slechts ca.80 personen deelnamen. Toen een deputatie naar burgemeester MUNK geen toezegging kreeg, werden de deelnemers verzocht dezelfde avond de gemeenteraadzitting bij te wonen. In totaal verschenen 80 toehoorders en toen als laatste punt de door de deputatie gestelde eis om brandstof-ondersteuning , naar voren gebracht door de communistische woordvoerder LUDVIG HANSEN en gesteund door INGER GAMBORG, aan de orde van de dag kwam, volgde er geen antwoord van de overige raadsleden. Enige onrust ontstond hierop onder de toehoorders, waarop een aantal uitgewezen werd door beambten van het stadhuis, Daarna w erd het rustig en er vonden geen aanhoudingen plaats.

Op 24.1.1950 ~~ontstond~~ vond er een gelijke episode in Odense, waar dezelfde eis werd ingediend, maar toen de Vice-burgemeester dreigde de zaal te laten ontruimen, verliep de vergadering rustig.

Op dezelfde avond geschiedde hetzelfde in Esjberg onder gelijke omstandigheden, hier moest de politie de zaal ontruimen.

Op ~~32.~~ 3.2.1950 hield het werklozencomité in Aarhus een bijeenkomst op de binnenplaats van het contrôlebureau van de ongeschoolde arbeiders in Studsgade in Aarhus, ofschoon de voorman van de arbeiders reeds eerder had te kennen gegeven, dat men dergelijke bijeenkomsten niet wenste en dat men die eventueel door tussenkomst van de politie zou verhinderen.
Desalniettemin verzocht de voorman van de werkelozen om toestemming een dergelijke vergadering te mogen houden en ondanks de weigering werd de bijeenkomst toch gehouden.

De politie werd geroepen, die evenwel met te zwakke kracht ver-

dige families beperken en de werkeloosheid verhoogt, dat rationalisering en mechanisatie van het arbeidsproces hebben bewerkstelligd, dat de productie van de industrie met 40% is gestegen in verhouding tot vóór de oorlog en dat 150.000 Deense arbeiders tot werkeloosheid zijn gedoemd, terwijl de werkgevers reuzenwinsten hebben gemaakt, etc. na de bekende recepten.

De andere resolutie, bevatte ongeveer hetzelfde, maar eiste daarenboven een zinsnede in de grondwet, dat totdat er werk aan allen kon worden verschaft, een ondersteuning zou worden uitgekeerd als vergoeding voor de volle verdienste.

Onder de sprekers op het congres waren de volgende op de voorgrond tredende communisten: HARALD NIELSEN, Kopenhagen, CHRISTIAN MADSEN, Aalborg, ARNE LARSEN, Randers en WILLY ANDREASEN, BIRGE CHRISTENSEN en LUDVIG HANSEN, alle drie uit Kopenhagen.

Overigens werd de conferentie ook benut voor propaganda voor de vredescampagne van de communisten, waarover ALAVIDA LARSEN sprak en eveneens op verzoek, EVALD ROBDRUP uit Kopenhagen; men besloot het vredeswerk te steunen.

Het paroool: werkelozendemonstratiestoet door het gehele land op 28.2.1950 werd alles behalve een succes, omdat het in weinig plaatsen werd opgevolgd. In Kopenhagen hield men evenwel een bijeenkomst op Grønttorvet, waar HARALD NIELSEN, WILLY BRAUER en LUDVIG HANSEN het woord voerden; men zond een deputatie naar de Rijksdag. De deputatie trof geen van de regeringsleden en moest daarom haar eis stellen aan de vertegenwoordigers van de politieke partijen, waarna zij naar de bijeenkomst terugkeerden om verslag uit te brengen. De bijeenkomst sloot daarop in een matte stemming.

VAKVERENIGINGEN EN ARBEIDSOVEREENKOMSTEN.

Na de gemeenteraadsverkiezingen werden op de communistische bijeenkomsten nogmaals de verkiezingen en hun resultaten samengevat en daarna overgegaan tot het nu voor dehand liggende , n.l. het behandelen van de overeenkomsten. Volgens een vertrouwelijk rapport uit Aarhus van een gesloten vergadering, waar AKSEL LARSEN en ALFRED JENSEN tegenwoordig waren, verklaarde AKSEL LARSEN, dat de smeden "beluisd" waren, terwijl hij verder beweerde, dat bij de eindvergadering tijdens de besprekingen de voorzitter (of voorman? vert.) twee uur te laat was gekomen; inmiddels was er een

scheen, de werkelozen weigerden daarom de bijeenkomst op te heffen, maar voordat de ingeroepen politieversterking aanrukte, werd de bijeenkomst door de leider ontbonden.

Op 9.2.1950 bezocht een deputatie van jonge werkelozen van verschillende controlebureaux in Kopenhagen de Minister van Sociale Zaken en stelde een eis tot rechtstitel voor steun in de huur , ook voor ongehuwde werkelozen, benevens tot het nemen van doeltreffende maatregelen voor het bestrijden van de werkeloosheid.

Heel deze werkeloosheidsbeweging culmineerde in een landelijk congres in Vejle op 25 en 26 ,2. 1950.

Het besluit tot dit congres werd genomen op een bijeenkomst in Vejle op 4.2.1950 door de vertegenwoordigers van de werkelozencomités van Aalborg, Aarhus, Randers, Silkeborg, Vejle, Kolding, Esbjerg, Odense en Kopenhagen, terwijl men tegelijkertijd besloot om werkelozendemonstraties te houden over het hele land op 28.2. 1950.

Aan de conferentie namen in totaal 188 personen deel, waarvan 107 vertegenwoordigers van werkelozen-comités in de provincie, benevens 17 vertegenwoordigers van wankplaatsen, 18 van vakverenigingen en 6 van het centrale werkelozen-comité in Kopenhagen.

Uit de berichten blijkt, dat de hele conferentie een zuiver communistische onderneming was, die alleen het doel had om stof voor partijpropaganda te verkrijgen. Al het concrete op de bijeenkomst kwam van de kant van de leiders, terwijl de "gewone" deelnemers alleen ter plaatse waren als camouflage om de bijeenkomst "democratisch" te doen schijnen. De aangenomen resoluties waren van te voren door de leiders opgesteld, en niets bleef op de bijeenkomst veranderd in de vooruit vastgelegde richtslijnen.

Men nam twee resoluties aan. Een voor de hoofdorganisaties van de vakverenigingen en een voor de regering en de rijksdag.

Men gaf te kennen, dat de handelspolitiek van de regering tengevolge had, dat het land werd overstroomd door buitenlandse (~~gereed zijnde~~ afgewerkte producten) ~~goederen~~, die Deense industriën en arbeiders werkeloos maken, dat de zware indirecte belastingen en de geweldige prijsstijgingen voor gewone producten ,de behoeften van de eenvou-

betere lunch opgediend voor de onderhandelaren van het smeden- en machinearbeidersverbond, zodat toen de voorzitter HANS RASMUSSEN verscheen, de voorstellen in stemming waren gebracht en aangenomen om de aangeboden 2 Øre goed te keuren.

Uit de daaropvolgende discussie bleek, dat de communisten in Aarhus samenwerking hadden aangeboden aan de rechtspersoon van het verbond in de gemeenteraad van Aarhus, maar dat hij dit had van de hand gewezen. AKSEL LARSEN verzocht de leden in hun resp. vakverenigingen NEEN te willen stemmen op het voorstel.

Dit werd gevolgd door een communistisch vlugschrift, dat zich richtte tot alle bij vakorganisaties aangesloten arbeiders, die men erop opmerkzaam maakte, dat de regering, de leiders van de Unie van Syndicaten, die met haar samenwerken en het verenigde Marshallfront overeengekomen waren, dat de arbeidsverhoudingen en de loonvoorwaarden van meer dan een half millioen Deense arbeiders zouden onder gebracht worden bij het Instituut van Rijksbemiddelaars en zo op de één of andere wijze de bij een vakorganisatie aangesloten arbeiders te dwingen van hun rechtmatige en voor hun levensonderhoud noodzakelijke eisen afstand te doen,Men verzocht de arbeiders vast te houden aan de gestelde eis. De beste agitator van deze stelling is de voorzitter van de typografenvereniging WILLY BRAUER. " Land og Folk" trekt natuurlijk hiermee één lijn en het is duidelijk dat men zint op een groot conflict, waarbij men de Kominform-politiek volgt, die zich ook deed gelden in de stakingsbewegingen in Frankrijk en Italië.

Na onderhandelingen van ca. 1 maand werd een bemiddelingsvoorstel op 21.3.1950 bekend gemaakt en de dag daarop schreef " Land og Folk", dat het voorstel onaanneembaar was. Hierop werden er door verschillende vakorganisaties algemene vergaderingen belegd om stelling te nemen ten opzichte van het voorstel.

Metselaars en arbeidsters in de staalindustrie -beiden met communistische voormannen-, boekten een recordopkomst op de algemene vergadering. Op beide bijeenkomsten werd besloten het voorstel af te slaan.

Het verbond van de zeelieden, grond-en betonwerkers in Kopenhagen besloten alle drie op algemene vergaderingen het voorstel te verwerpen.

Tenslotte heeft het verbond van de scheepsstokers dezelfde beslissing genomen, ofschoon de administratieve raad adviseerde het voorstel aan te nemen.

Ofschoon het hoofdbestuur en de leiding van de smeden en ongeschoolde arbeiders geadviseerd hebben het voorstel aan te nemen- deze 2 verenigingen vertegenwoordigen 4/5 van de stemgerechtigde arbeiders- houdt men het voor twijfelachtig, of het voorstel om tot een vergelijk te komen, aangenomen kan worden met een zeer kleine meerderheid.

ALGEMENE POLITIEK.
1)Sociale vraag- stukken.

De tot nu toe gevoerde communistische actie betr. het woningvraagstuk is in de afgelopen maanden enigszins op de achtergrond geraakt,maar ondanks dit heeft men in vele gemeenten hier te lande huurverenigingen opgericht, die zich in meerdere of mindere mate openlijk hebben aangesloten bij de "samenwerkende huurverenigingen", o.a. zijn dergelijke nieuwe verenigingen opgericht in Aalborg - Nørresundby,in Vejle, Horsens en Haderslev.

2)Vredes- vereni- gingen.

Ongetwijfeld worden de vredesverenigingen meer en meer direct betrokken bij de communistische propaganda.

Het "Vredeswerk" ligt zeer zeker alsnog officieel in handen van de in het najaar 1949 opgerichte organisatie "De aanhangers van de vrede in Denemarken".

Op 5.1.1950 deed men een oproep tot "alle vredelievende mensen in Denemarken" met het verzoek vredescomités te vormen in de stad en op het land, maar daar was men niet gelukkig mee, omdat vele op de voorgrond tredende personen, die de oproep ondertekend hadden,de dag daarna in de niet-communistische pers hun ondertekening dementeerden. Na een uitvoerige dagbladpolemiek werd opnieuw een oproep uitgezonden op 12.1.1950 met een verklaring en andere ondertekeningen voor de afvalligen.

Ook op vergaderingen binnen het eigen kader van de partij werd sterk propaganda gemaakt voor aansluiting bij de vredesbeweging en voor het verstrekken van gegevens. Zoals reeds eerder vermeld gebruikte men ook het werkelozencongres in Vejle voor het aannemen van een resolutie voor de zaak van de vrede.

Gedurende de dagen 25 -26.2.1950 hield het DKU een landelijke conferentie in Kopenhagen en ook hier was het hoofdthema "de

strijd voor de vrede" en men nam een resolutie aan, waarin o.a. werd geeist, aansluiting aan "de grote wereldomspannende beweging van aanhangers van de vrede", het uittreden van Denemarken van het Atlantisch Pact, het stoppen van de bewapening en wapenaankoop bij de "Amerikaanse wapenfabrikanten", verbod van de atoombom, samenwerking met de Sovjetunie, afwijzende houding tegenover de burgerwacht,verdediging van de rechten van de soldaten etc.

Op 26.2.1950 deelde de dagbladpers mede,dat het wereldcomité voor de aanhangers van de vrede, "voor enige tijd geleden" een internationale vredesprijs hadden uitgeloofd, die zou worden uitgereikt op de jaarvergadering van het wereldcomité in Stockholm op 16.3.1950. Deze bijeenkomst werd ook gehouden met deelneming van de bovengenoemde Deense deelnemers, maar men heeft tot nu toe er niets van vernomen aan wie deze vredesprijs werd uitgereikt, ofschoon het blad "De Sovjetunie van heden" ("Sovjetunionen i dag") had medegedeeld, dat de prijs werd ingesteld op 20.12.1949 en dat de ontvangers beloond zouden worden met een diploma van Stalin, een gouden medaille met Stalins portret, benevens een geldsom van 100.000 roebels.

In directe aansluiting aan de wereldvredesbijeenkomst in Stockholm arrangeerde de Deense afdeling van de "aanhangers van de vrede" op 20.3.1950 een "internationale vredesbijeenkomst" in KFUM's feestzaal in Rosenborggade 15, Kopenhagen, waar de voorzitter Architect EDVARD HEIBERG, een kort verslag zou geven van de bijeenkomst in Stockholm , en waarbij deelnemers van de bijeenkomst in Stockholm het woord zouden voeren, t.w.

De schrijver en schilder ROCKWELL KENT, U.S.A.

De dichter EMI HSIAO, China

De geleerde J.G. GROWTHER, Engeland

Voorzitster van de Poolse Vrouwenvereniging IRENA SZTACHELSKA, Polen

Hsiao kwam niet, in plaats ~~van hem~~ werd een bij een vroegere vredesbijeenkomst in Engeland opgenomen grammofoonplaat van de negerzanger PAUL ROBESON afgedraaid.

DKP maakte actief propaganda voor deelneming aan deze bijeenkomst.

Misschien als gevolg van deze vredesbijeenkomsten vond er in de nacht van 24.3.1950 in Kopenhagen beschilderingen en ophangen van plakaten plaats met teksten als: "Stem tegen het Atlantische Pact", "Tegen het Atlantisch Pact" en "Weer met het Atlantisch Pact". Deze voorvallen gingen 's nachts door tot 26.3.1950. Enige van de plakaten waren ondertekend "De communistische jeugd van Denemarken".

Op 24.3.1950 hield de plaatselijke afdeling van de "Democratische Wereldverbond van Vrouwen" in Aalborg een bijeenkomst met het onderwerp: "Stop de waanzin van de a-bom" er waren 150 deelnemers, sprekers waren de voorzitter van de vakvereniging MARIUS CHRISTIAN JØRGENSEN en Professor STIG EIRK VEIBEL. De vergadering nam een resolutie aan tegen het Atlantische Pact.

3) Aanval op militair en burgerwacht.

Na de beslissing van de Minister van Defensie inzake de hongerstaking in het Melby-kamp , verminderde de plakatenactie bij de kazernes door het gehele land. Wel belegde men b.v. op 11.1.1950 een protestmeeting in Elseneur tegen het in beslagnemen door de politie van de plakaten. De inspecteur van politie, die uitgenodigd was, verscheen niet, en men nam ~~inplaats~~ daarvoor ~~xxxx~~ een resolutie aan tegen de in strijd met de grondwet zijnde inbeslagnemingen, inspectie aan den lijve etc.

Men heeft op 20.2.'50 in de Kopenhaagse gemeenteraad de eis gesteld, om de militaire schietbaan uit Kopenhagen te doen verwijderen en beweerd, dat deze stad ingevolge de nieuwe "verdedigingsmaatregelen", een vesting wordt als nooit te voren, en beweerd, dat het militair een gebied zal vernietigen zo groot als het halve Amager (een eiland waarop Kopenhagen gedeeltelijk is gebouwd), welk gebied anders uitmuntend bouwgrond zou kunnen zijn.

De scheepswerf in Elseneur had op zich genomen om 2000 hulzen af te draaien, die bestemd waren voor oefeningsgranaten voor het leger en dit werd benut door enige arbeiders om een protestschrijven aan de Minister van Defensie te richten.

Door een bespreking tussen arbeiders en de directie van de

scheepswerfwerd deze kwestie evenwel geregeld, maar zo werd de zaak op 17.2.1950 door "Land og Folk" weer opgenomen, die de affaire beschreef als "een dreigement tegen Kronborg". Een "vredesbijeenkomst" werd in Elseneur gehouden en een protestschrijven werd opgesteld door "100 burgers van Elseneur".

Het protest van de scheepswerf-arbeiders werd uitgevaardigd door de bekende Elseneurse communist ARNE KRING SØRENSEN.

De propaganda tegen de burgerwacht schijnt gekalmeerd, zelfs al wordt er met tussenpozen nieuw leven ingeblazen.

4) ACTIE TEGEN HET ATLANTISCHE PACT EN MARSHALL-PLAN

Daarentegen is de actie tegen het Atlantische Pact en het Marshallplan , zoals reeds eerder vermeld, niet gekalmeerd, integendeel, het naderde zijn hoogtepunt met het voorstel van de communistische "Folketing-"groep om een verzoekschrift van de Deense regering aan de Verenigde Naties en de "grootmachten" in verband met een reeks te nemen maatregelen ter bevordering van de strijd voor de vrede en gericht tegen de militarisatie.

Het voorstel werd behandeld in het "Folketing" op 1.3.1950 en eindigde met een blanco afwijzing.

Zo ver men heeft constateren, zijn er van communistische zijde nog geen speciale voorbereidselen getroffen voor sabotage of stakingen bij de eerste wapenverschepingen uit Amerika.

Het is langzamerhand algemeen bekend, dat Aarhus de eerste haven van bestemming is, evenals het bekend is, dat er een tevoren gemaakte overeenkomst bestaat, die garantie geeft voor een risico-vrije lossing in geval van verzet.

Iets zou erop kunnen duiden, dat er in het actieve partijbestuur (comité van actie, vert.?)of bij de actieve groepen onenigheid heerst, hoe men "officieel" de wapenleveranties zal kunnen bestrijden, hetgeen mogelijk veroorzaakt is, omdat met vreest voor een te spoedige nederlaag, als men "tot openactie overgaat." De mogelijkheid bestaat, dat men zich zal vergenoegen met een verhoogde propaganda, waarop de reeds eerder vermelde aanplakken van plakaten en schilderen van opschriften

in Kopenhagen zouden kunnen duiden.

BØRGE HOUMANN heeft onlangs op de redactie van "Land og Folk" verklaard, dat het zeer moeilijk zou zijn het resultaat van de gemeenteraadsverkiezing - of liever gebrek aan succes- aan de Sovjetunie te verklaren, terwijl een eventueel door te voeren vergelijk in de situatie van de arbeidsovereenkomst nog moeilijker uit te leggen zou zijn. De mogelijkheid bestaat derhalve, dat men zich hoogstens zal inlaten met geisoleerde stakingen,naar aanleiding van de wapenleveranties om geen openbare nederlaag te lijden.

Wat betreft het op 1.3.1950 in het "Folketing" ingediende voorstel om zich tot de UNO en de grootmachten te wenden, zij vermeld, dat een bijna gelijkluidend voorstel van de Zweedse communistische partij in de Zweedse Rijksdag werd ingediend.

In Noorwegen en Nederland werd een dergelijk voorstel niet ingediend, en men verwacht ook niet, dat dit zal geschieden.

In Noorwegen is de NKP niet langer vertegenwoordigd in de Rijksdag.

5) AANVAL OP DE POLITIE ETC.

Afgezien van de reeds besproken protestvergadering in Elseneur tegen de inbeslagnemingen vond er in de afgelopen drie maanden geen noemenswaardige aanval op de politie plaat afgezien van de aanvallen op de voormalige Minister van Justtie BUSCH-JENSEN, welke aanval evenwel een speciaal karakter droeg. Wegens de lasterzaak betr. de commissaris van politie ØST heeft men evenwel in de laatste dagen aanleiding gevonden om de politie weer aan te vallen in verband met gebeurtenissen uit de bezettingstijd, evenals men in het "Folketing" vragen heeft gesteld in verband met de aanhoudingen van communisten in Juni 1941.

DEMOCRATISCH JEUGD WERELD-VERBOND.

Zoals reeds eerder vermeld, vond er gedurende 18-23.1. 1950 een executieve vergadering plaats in de opperste leiding van de DUV. De volgende punten werden behandeld:

1) De taak van het wereldverbond en de democratische jeugd organisatie ter bescherming van de kinderen.

2) Ervaringen van de strijd van de democratische jeugd in Italië voor de vrede en de politieke en economische rechten van de jeugd.

3) Verbindingen met de leiding van de Joegoslavische jeugd-unie.

Op voorstel van het Britse lid van het zakelijke comité, HOOKHAM, werd de Joegoslavische organisatie uitgesloten van de DUV.o.a. omdat zij werd beschuldigd TITO'S Amerikaanse oorlogspolitiek en spionage-werkzaamheid te steunen.

Op 21.2.1950 vierde DUV in het Ungdomshuset (Jeugdtehuis) in Kopenhagen(voorheen WEINOLD), de internationale solidariteitsdag met de jeugd van de koloniën.

De hoofdspreker was de redacteur KAI WILHELM MOLTKE envoorzitter van het Deense DUV-komité , de communist BIRGER CHRISTENSEN.

Tenslotte hield de DUV op 24.3.1950 in de feestzalen op Nørrevold in Kopenhagen een jeugdbijeenkomst naar aanleiding van het eenjarig bestaan van het Atlantische Pact.Er werd een Russische kleurenfilm getoond van de wereldjeugdbijeenkomst in Boedapest in de afgelopen zomer. Sprekers waren de secretaris van de DUV,de Amerikaanse FRANCES DAMON en LA COUR.Gelijke bijeenkomsten werden beraamd in Odense, Aalborg en Aarhus met FRANCES DAMON als spreekster.

D.K.U.

Verder zij nog vermeld, dat op de landelijke conferentie de huidige voorzitter van de DKU, WILLY KARLSSON op eigen wens aftr omdat "de tijd rijp was om frisse krachten te laten toetreden"; men koos in zijn plaats de vroegere voorzitter van de DKU in Kopenhagen, INGMAR WAGNER.

II. ILLEGALE WERKZAAMHEID IN VERBAND MET HET COMMUNISME.

ILLEGALE WERKZAAMHEID.

Momenteel vinden er in Esbjerg onderzoekingen plaats betr. een daar wonend persoon, de fotograaf GUSTAV ADOLF JACOBSEN, geb. 16.10.1903 in Esbjerg, wonende Spangsbjerg Kirkevej 81, Esbjerg, aangezien enige gegevens betr. zijn werkzaamheid de politie aanleiding hebben gegeven aan te nemen, dat het zich hier handelt om een communistische cel.

GUSTAV ADOLF JACOBSEN heeft een zaak gevestigd Torvegade 32 A, Esbjerg. Uit November 1949 bleek uit een mededeling, dat hij in een achterkamer van de firma Jacobsen een schrijfmachine had geplaatst, waarin een stuk papier zat een soort stembericht aan de D.K.P.

In het begin van December 1949 heeft Jacobsens vrouw zich zelf gewend tot de criminele politie in Esbjerg en de aandacht gevestigd op haar mans levenswijze, waarbij zij o.a. vertelde, dat hij een verdachte samenwerking had met een voerman en twee chauffeurs, die op Duitsland rijden, en dat als haar man afwezig was, er zich in de zaak een bekend communist bevond, de fotograaf CARLO PETERSEN, die Jacobsens post in ontvangst neemt en buitendien in het atelier werkt.

Er is geconstateerd, dat Jacobsen vaak tochten onderneemt met zijn ~~goederen~~vracht wagen. Het is bekend, dat hij o.m. in Varde personen opzoekt, die als communisten bekend staan.

INTERNATIONALE, COMMUNISTISCH GECONTROLEERDE VAKVERENIGINGEN.

W.F.T.U. leiding en organisatie.

De als lid van het "nieuwe executieve comité aangehaalde Duitser H.WARNKE is geidentificeerd als HERBERT KURT WERNER WARNKE geb. 24.2.1902 in Hamburg. Hij is president van "Freier deutscher Gewerkschaftsbund" (F.D.G.B.) in de Oostzone van Duitsland, welke vakvereniging hij vertegenwoordigde bij het 2de. congres van de W.F.T.U. in Milaan van 29.6 tot 10.7.1949.

WARNKE ~~is goed~~ staat gekend in Denemarken en Zweden, waar hij een Duits communistisch vluchteling was vóór de oorlog en één van de meest op de voorgrond tredende personen in het illegale werk, dat uitgevoerd werd door de hier te lande verblijvende Duitse communistische emigranten, en hij was een tijd leider van de sectie NORD, evenals hij lid was van de Wollweberorganisation.

Aan het congres van W.F.T. U. gehouden in Turijn gedurende 20-22 Juni 1949, waar werd opgericht een T.U.I.voor metaalarbeiders, nam deel uit de Oostzone PAUL GEORG FRITZ PESCHKE geb. in Duitsland, en hij zou nu gekozen zijn in het administratieve comité van de W.F.T.U.

PESCHKE was vóór de oorlog een Duits communistisch emigrant in Zweden. Hij vertoefde in Denemarken van 25.7.1947 tot 4.8.1947 als deelnemer aan een vakverenigingscongres in Kopenhagen.

Van deze twee personen is bekend, dat zij in Zweden in verbinding hebben gestaan met de bekende Duitse communist KARL WILHELM ALFRED MEWIS, geb.22.11.1907 in Hannover, die nu in Schwerin woont en die samen met ROLF KONRAD HAGGE, geb.26.2.1909 in Langenfelde, die nu in Mecklenburg woont,lid was van de Wollweberorganisation.

11426 O.K

X O.K PD42502

Men ziet hieruit, dat vroegere Wollweber-agenten heden ten dage opnieuw invloed hebben in de internationale communistische vakbeweging.

Volgens "Land og Folk" dd.15.3.1950 heeft de W.F.T.U.besloten om iedere verbinding met de Joegoslavische vakverenigingen te verbreken en wordt Tito's leiding van de vakvereniging gekenmerkt als verraad tegen de Joegoslavische arbeiders.

De Engelse transportarbeidersvakverniging sluit de communisten van vertrouwensposten uit.

Verder kan worden vermeld, dat in November 1949 in Peking een vakverenigingconferentie gehouden werd van de Aziatische en Australische landen onder leiding van W.F.T.U. De conferentie werd gehouden om de Aziatische vakverenigingen nauwer aan te sluiten bij de W.F.T.U.

W.F.T.U.'s verhouding tot de "Internationale Bond vanvrije Vakverenigingen.

De oprichting in Londen op 8.12.1949 van de Internationale Bond van vrije Vakverenigingen" (The International Confederation of Free Trade Unions)is door de communistische wereldorganisatie van vakverenigingen(W.F.T.U.) beantwoord met een krachtige tegenoffensief, waarvan melding werd gemaakt in "Land og Folk "

De campagne gaat er in hoofdzaak van uit, dat de nieuwe Internationale Bond van Vrije Vakverenigingen het Marshall-plan en het Atlantische Pact steunt en dat de resoluties van de conferentie in Londen "in geen enkel opzicht afwijken van de vijandelijke houding,die door de kapitalistische regeringen in haar meest reactionaire vorm tegen de arbeiders wordt ingenomen."- "Land og Folk" geeft op 7.1.1950 een interview weer met de President van de W.F.T.U., de Italiaan GIUSEPPE DI VOTTORIO tijdens zijn oponthoud in Praag. DI VITTORIO gaf te kennen, dat hij in het bezit is van gedocumenteerde bewijzen, dat de splitsing in de internationale vakbeweging, die culmineerde in de oprichting van de "gele internationale" in Londen, geinspireerd en geleid wordt door het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Hij maande aan om deze "gele internationale" te isoleren van de arbeidersklasse met behulp van de vooruitstrevende lieden uit de vakverenigingen, die verenigd zijn in de W.F.T.U.

" Land og Folk" bevatte dd.13.3.1950 een artikel, waarin het heette, dat er bewijzen zijn, dat de Internationale Bond van vrije Vakverenigingen slechts is bedoeld als een agentuur van de Amerikaanse oorlogspolitici om hun bevelen uit te voeren, gezien het feit, dat de Internationale Bond van vrije Vakverenigingen op een bijeenkomst in Brussel in de week van 19.3.1950 middelen zou bespreken,om de communistische poging om de aankomst van de Amerikaanse wapens naar West-Europa te verhinderen,af te slaan.

W.F.T.U. en T.U.I.voor zeelieden, dok-en havenarbeiders verhouding tot de Amerikaanse wapenvoorzieningen naar West-Europa.

Ter beoordeling van de medewerking van deze organisaties aan de uitvoering van de communistische bevelen om de wapenvoorzieningen naar West-Europa te saboteren en te verhinderen, was het

o.m. van belang de reizen van de leiders van de organisaties te volgen.

11854 aant. o.k

In December 1949 reisde de secretaris voor T.U.I. voor zeelieden, havenarbeiders , ANDRE FRESSINET, Marseille door België. Tegelijkertijd vloog B.BLOKZIJL, Nederlands gedelegeerde en Vice-President van de W.F.T.U. van Amsterdam naar Parijs, waar hij een tweedaagse bespreking had van internationaal karakter. In Januari 1950 was de President van de W.F.T.U. ,DI VITTORIO, Tsjecho-Slowakijke. De Algemene Secretaris van de W.F.T.U., LOUIS SAILLANT , was volgens " Land og Folk" van 1.3.1950 in Genève, op te spreken op een vredesdemonstratie, die diezelfde dag daar gehouden werd. De Zwitserse regering heeft evenwel een verbod tot spreken jegens hem uitgevaardigdzich beroepend op de nationale zekerheidswet.

Geen van de leiders schijnen evenwel in Denemarken of de andere Noordse landen te zijn geweest, en de afdeling heeft geen enkele activiteit kunnen constateren hier te lande van de kant van deze organisaties.

Dat dekt zich met de opvatting, die men heeft in Nederland en België over de rol, die genoemde organisaties spelen in de acties tegen de wapenhulp.:

" De acties, die tot doel hebben te saboteren en de wapenvoorzieningen naar West-Europa te verhinderen, gaan ogenschijnlijk uit van een centrale leiding, evenals de vredescampagne na het Wroclaw-congres in 1948. De huidige actie is in werkelijkheid een deel van de genoemde campagne, want het van Moskou uitgaande vredesoffensief heeft tot doel de verzetskracht in West-Europa in zijn geheel te ondergraven. Het doel van de nieuwe actie tegen de wapenvoorzieningen is meer begrensd en concreet, maar niet minder belangrijk.De aard en de omvang van de werkzaamheid bewijzen,- zo ver men tot nu toe kan zien-, welke grote betekenis men eraan hecht, zonder te letten op de resultaten, die men tenslotte verwacht.

De allesomspannende boycot, ~~waarvoor~~ die Kremlin ~~aan de spits~~ bovenal wenst ~~te staan~~, eist de noodzakelijke uitoefende organen.

Tussen de beide oorlogen bezat Moskou een zeer nuttig instru-

ment in I.S.H. Heden ten dage zijn de volgende organen het meest geschikt om de nieuwe actie door te voeren: Kominform,W.F.T.U. benevens de onlangs opgerichte T.U.I. voor zeelieden en havenarbeiders.

De anticommunistische I.T.F. neemt het standpunt in, dat de Kominform (het informatiebureau van de communistische partijen) de primus motor in de actie is tegen de wapenvoorzieningen.

Maar wij waren tot nu toe niet in staat vast te stellen,- om -en in welke omvang- Kreml direct gebruik maakt van Kominform, W.F.T. U en T.U.I., want de Stalinistische leiders passen goed op, zich niet te compromiteren. B.v. wordt er in geen enkel communistische publicatie, zelfs niet met de minste aanduiding, melding gemaakt , dat er in deze actie een taak zou zijn weggelegd, voor de T.U.I.voor zeelieden en havenarbeiders."

Vredescomités in havensteden.

Er hebben zich in de belangrijkste Nederlandse en Belgische havensteden communistische vredescomités gevormd onder de havenarbeiders, en het verzet tegen het lossen van de wapenschepen wordt georganiseerd in deze "vredescomités van havenarbeiders".

Met betrekking tot het bovenstaande zij vermeld, dat de Franssman RENE POIROT, geb.30.3.1903 in Frankrijk, wonende Maison Blanche , St.Clamart, Parijs, die voorheen Franssenator was, lid van de Franse communistische partij en gehonoreerd functionaris in het permanente comité van het wereldvredescomité, op 25.1.1950 van van Parijs naar Stockholm reisde per vliegmachine. Van Stockholm reisde hij op 28.1.1950 naar Oslo, waarvan hij via Kastrup op 30.1.1950 naar Parijs terugvloog.

Ingevolge een mededeling van Oslo, zou POIROT's taak in Noorwegen zijn geweest,om stakingen te organiseren naar aanleiding van de te verwachten wapentransporten uit U.S.A. en hij zou tijdens zijn reis instructies hebben meegebracht van de Franse communistische partij en van het wereld vredescomité.

Er hebben zich in Denemarken geen overeenkomstige vredescomités speciaal onder zeelieden en havenarbeiders gevormd, omdat de communistische vredesbeweging hier ten lande op bre-

dere basis is georganiseerd.

Tegenmaatregelen van I.T.F.

Het anticommunistische comité in de I.T.F. , dat tot doel heeft de communistische T.U.I. voor zeelieden, havenarbeiders etc. te bestrijden is einde Januari 1950 in Londen bijeengekomen en en hield gedurende twee dagen besprekingen. Er werd een resolutie voorgelegd en aangenomen, die behelsde, dat men een duidelijk standpunt in moest nemen tegen de communistische acties in de havens. Het comité riep alle vakverenigingen in de I.T.F. op om de politieke campagne, die Kominform was begonnen, ijverig te bestrijden en maakte erop opmerkzaam, dat het noodzakelijk was, het comité van alles op de hoogte te houden, wat er geschiedde en het comité bestempelde het Atlantische Pact als een verdediging van de democratie. Er werd besloten tot een effectieve tegenpropaganda onder zeevolk, speciaal op Franse, Italiaanse en Nederlandse schepen, die grote Europese havens aanlopen.

ANDERE INTERNATIONALE COMMUNISTISCHE MANTELORGANISATIES.

Communistische infiltratie in de "Landelijke Vereniging van ver-vetsmannen der Spoorwegen"(L.J.M.)

Er zijn inlichtingen ontvangen over deze vereniging, die gesticht werd in October 1948 en is aangesloten bij de internationale vereniging" Association Interalliée des Résistants du Rail" (A.I.R.R.), 15 Rue du Nord, Brussel.

De bestuursleden van de L.J.M. zijn overwegend communistisch.

O.K. NK

Voorzitter is de beambte bij de Deense Spoorwegen BØRGE MØLLER KRISTENSEN, geb. 2.5.1901 in Odder, wonende Hasselvej 37, Virum.

Hij staat bekend als een ijverig communist, is leider van de handelsafdeling van de Deense Staatsspoorwegen, Kultorvet, Kopenhagen. Hij is translateur in Engels en correspondent in Duits, Frans en Russisch en treedt op als tolk bij de officiële conferenties van de Deense Staatsspoorwegen.

Ondervoorzitter, secretaris, benevens twee van de overige vier bestuursleden staan bekend deels als sympatiserend met het communisme, deels als communisten.

De vereniging geeft een maandblad uit "LJM", de redacteur is

NK

bestuurslid , hulparbeider bij de Deense Staatsspoorwegen, HARRY

O.K. FOLMER SEVERIN OLSEN, geb.22.6.1907 in Ondløse, wonende Instedgade 43 A II, Kopenhagen, die bekend staat als een fanatiek communist.

Betr.A.I.R.R. werden o.a. de volgende inlichtingen verkregen:

A.I.R.R. is een internationale organisatie, die verschillende landelijke verenigingen omvat van vroegere verzetslieden van de spoorwegen, n.l. van Frankrijk, België, Luxemburg, Denemarken en Tsjecho-Slowakije. Nederland is aangesloten, maar niet met een landelijke vereniging, maar met de Nederlandse Spoorwegen zelf.

De Voorzitter van de A.I.R.R. is een Belg, JULES WINAND,wiens politieke instelling onbekend is.

De eerste Ondervoorzitter is de directeur-generaal van de Nederlandse Staatsspoorwegen GIESBERGER.

De tweede Ondervoorzitter is de Voorzitter van L.J.M.BØRGE MØLLER KRISTENSEN.

Volgens de statuten van de A.I.R.R. mag de organisatie geen politieke werkzaamheid uitoefenen, maar moet zonder aanzien van ras, nationaliteit, godsdienst of politieke overtuigingen alle spoorweglieden omvatten, die actief hebben deelgenomen aan de strijd tegen Duitsland.

De statuten bevatten verder bepalingingen omtrent de verhouding van de resp.landelijke verenigingen tot de A.I.R.R.,- bepalingen die o.a. deze verenigingen de absolute plicht opleggen om de besluiten genomen door de A.I.R.R. na te komen.

De communistische invloed in de verenigingen doet zich hoofdzakelijk gelden in Frankrijk, Denemarken en Tsjecho-Slowakije.

Verdere gegevens over de werkzaamheid van L.J.M. zijn niet voorhanden.

WERKZAAMHEID VAN DE 5DE KOLONNE IN STAATS- EN GEMEENTELIJKE INSTELLINGEN.

Bij een door het kantongerecht van Kopenhagen behandelde zaak kwam een typisch staaltje van communistische infiltratie in een staatsinstelling (Prijsdirectoraat) aan het licht.

De firma Wright, Thomsen & Kier, die onder de bezetting grote orders uitvoerde voor de Duitse weermacht, had in Mei 1945 verzocht dat een onderzoek zou worden ingesteld naar haar gedrag onder de bezetting, en het onderzoek in deze zaak werd opgedragen aan de toenmalige Statsadvokat CARL MADSEN, die bekend staat als communist. De Revisor BØYTLER werd, toen de onderzoekingen in Januari 1946 begonnen, als revisor in deze zaak aan-

gesteld. In November 1946 moest CARL MADSEN zijn ambt neerleggen.

In de zomer van 1948 publiceerde "Land og Folk" een verslag over een in 1947 plaatsgevonden gesprek tussen de kantoorchef GAMMELGAARD JACOBSEN, van het prijsdirectoraat en de revisor BØYTLER. Het verslag, ~~waarover~~ volgens hetwelk de beide genoemde personen het zeer oneens waren, werd niet toegevoegd aan de zaak Wright-Thomsen Kier.

Tezelfdertijd zond CARL MADSEN een klacht aan het Ministerie van Justitie over de wijze, waarop de zaak na zijn aftreden werd behandeld, en hij deelde mede, dat hij in het bezit van inlichtingen was gekomen over overprijzen, die Wright,Thomsen & Kier zou hebben betaald voor houtleveranties.

In September 1948 bracht AKSEL LARSEN de zaak in het "Folketing" en bracht daarbij een situatie aan het licht, die volgens zijn mening in de zaak verborgen was gehouden.

In de bijeenkomst in October van de Rijksdag beloofde de Minister van Justitie, dat de zaak nogeens doorgenomen zou worden.

Intussen werden er in "Land og Folk" beschuldigingen gepubliceerd gericht tegen de Rijksadvokaat PIHLals zoude hij zich tijdens de behandeling van de Wright-Thomsen-Kier-zaak schuldig gemaakt hebben aan corruptie, en daaruit volgde de openlijke injuriezaak tegen de hoofdredacteur van "Land og Folk" BØRGE KRUSE HOUMANN bij het kantongerecht in Kopenhagen (10de.afd.)

Onder de rechtszitting dd.2.2.1950 deelde AKSEL LARSEN mede, dat "Land og Folk" in 1947 anoniem copie had ontvangen van een verslag van een bijeenkomst in het prijsdirectoraat,- het was het verslag van kantoorchef GAMMELGAARD JACOBSEN over de bijeenkomst.

Onder de rechtszitting dd.13.2.1950 toonde de Minister van Justitie een brief van de prijzeninspecteur BECHGAARD, dd.27.4.1947 aan CARL MADSEN, als begeleidend schrijven bij een door BECHGAARD uitgewerkte rekenschap over de nieuwe gegevens in de zaak Wright-Thomsen-Kier en met gegevens o.m. over de rabatten.

Deze brief was bijgevoegd aan de klacht van CARL MADSEN aan de Minister van Justitie over de behandeling van de Wright-Thomsen-Kier-zaak, welke klacht was ingediend lang na zijn af-

treden als staatsadvocaat,dus als privaatpersoon.

Als bijlage tot de klacht was toegevoegd 4 foliovellen nieuwe gegevens over de prijzen van Wright, Thomsen & Kier.

De prijzencontrôleur BECHGAARD, die bij een vroeger getuigenverhoor had verklaard, dat hij wel CARL MADSEN verschillende keren had getroffen, maar geen bizonderheden over de Wright-Thomsen zaak met hem had besproken en ook niet met CARL MADSEN over houtprijzen had gesproken, evenals hij ontkende met CARL MADSEN te hebben geconfereerd over diens klacht aan het Ministerie van Justitie,moest bij het voorleggen van het vertoonde schrijven bekennen, dat hij het geschreven had en ook, dat hij het was, die de 4 foliobladzijden lange opstelling had uitgewerkt.

BECHGAARD deelde verder mede, dat hij communist was en lid van de D.K.P. en dat kantoorchef GAMMELGAARD JACOBSEN getrouwd was met zijn dochter.

Als gevolg van het op de rechtszitting van 13.2.1950 gebeurde werd de prijzencontrôleur BECHGAARD geschorst, terwijl een onderzoek werd ingesteld.

De zaak gaf aanleiding, dat de conservatieve OLE BJØRN KRAFT een vraag stelde aan de Minister van Handel KRAG, die behandeld werd in het vraaguur van "Folketing" op 22.2.1950 en waarop de Minister van Handel KRAG antwoordde: " Er zijn in het prijzendirectoraat maatregelen getroffen, dat een onderzoek wordt ingesteld, en er is een afspraak gemaakt met de staatsadvocaat van Kopenhagen, dat hij deze onderzoekingen zou leiden,waarbij aan het licht zal komen, of de prijzencontrôleur in andere gevallen zijn plicht tot zwijgen heeft verbroken."

VLUCHTELIN GENPROBLEEM. - De belangstelling van de hier zich bevindende Russische legatie voor de zich in vluchtelingenkampen in Denemarken.

De Russische attaché KASHIN heeft zijn bezoek aan de kampen in Dragsbaek en op Prags Boulevard in Kopenhagen voort gezet. Het kamp in Jonstrup is nu opgeheven en de bewoners zijn overgebracht naar de beide genoemde kampen.

KASHIN heeft in de kampen een paar films laten vertonen van Russische landbouw, fabrieken en visserij etc. en een opname van een kleurenfilm van een militaire parade op het

Rode Plein in Moskou. De deelneming aan zijn arrangementen is steeds zeer gering.

KASHIN bezoekt nu bepaalde personen in de kampen op. Hij kent van te voren hun namen en tracht hen te bewegen naar het vaderland terug te keren.

Door een 2-koloms advertentie in het dagblad "Politiken" van 11.2.1950 nodigt de consulaat-afdeling van de USSR's legatie in Denemarken alle sovjetburgers, die zich in Kopenhagen als "displaced persons" bevinden uit, tot de vertoning van de film "De 1 Mei 1949" in het Ølandshus, Amagerbrogade 62, op 12 Februari. Vrije toegang.

In "Land og Folk" van 23,3.1950 stond een gelijke advertentie, die dezelfde personen uitnodigde voor de vertoning van de film " Het lied van Siberië" op 24 Maart in hetzelfde gebouw.

Bij de laatste film waren 50 à 60 personen aanwezig, waaronder slechts zeer weinige vluchtelingen, enkele leden van de Russische legatie, terwijl het overwegende deel van de toeschouwers Denen waren, die ogenschijnlijk tot de kring van "Land og Folk" behoorden.

Op 3.3.1950 begaf KASHIN zich naar de inspecteur van politie in Thisted en vroeg hem om de namen en gegevens betr. Russische staatsburgers, die vast inwonenden zijn in het politiedistrict.De verlangde inlichtingen werden hem niet verstrekt.

In de allerlaatste dagen werd er medegedeeld, dat KASHIN zonder zich te bekommeren om de gemaakte afspraak, n.l. zijn komst vooraf aanmte melden, zich een paar keer per week binnen ca.14 dagen, in het kamp aan de Prags Boulevard in Kopenhagen had bevonden,waar hij jonge mensen op alcohol tracteerde, terwijl hijzelf spuitwater dronk. Men neemt aan, dat KASHIN zich op deze wijze inlichtingen verschaft over het werk, dat juist op dit tijdstip wprdt uitgevoerd door een Canadese immigratiedelegatie.

STAKINGEN. In het afgelopen kwartaal zijn er geen onwettige stakingen van enige betekenis geweest, afgezien van de bij de accumulatorenfabriek LYAC ondernomen staking over wier oorsprong en verloop het volgende zij medegedeeld.

De A/S Accumulatorenfabriek LYAC knoopte in de zomer 1949 onderhandelingen aan met de Duitse staatsburger EMIL LOPPKE, geb.23.11.1891 in Hagen/Westfalen, wonende Glaciset 46 B, Lyngby, betr. zijn weder-

aanstelling bij het bedrijf. Betr. LOPPKEs personalia zij medegedeeld, dat hij in Februari 1922 verblijfsvergunning in Denemarken verkreeg, omdat hij als vakkundige de nieuw opgerichte accumulatorenfabriek, nu bekend onder de naam van LYAC zou assisteren. In 1924 trok ook zijn vrouw naar Denemarken. Zijn twee kinderen zijn op school gegaan op de St.Petri Duitse school in Kopenhagen. LOPPKE heeft in 1937 en 1938 getracht de Deense nationaliteit te verkrijgen, hetgeen werd afgewezen. Hij is na zijn aankomst in Denemarken in 1922 tot 5 Mei 1945 aangesteld geweest bij de LYAC. Op 6 Mei 1945 werd hij door de verzetsbeweging geinterneerd. Daar er geen voldoende gronden aanwezig waren om een criminele aanklacht tegen hem in te dienen, maar daar aan de andere kant LOPPKEs verblijf in Denemarken als ongewenst werd geacht, werd hij op 24 Mei 1945 in arrest genomen met het oog op uitwijzing uit Denemarken. Op 18 October 1945 werd hij inmiddels vrijgelaten met de kennisgeving, dat hij uiterlijk 31 Maart 1946 het land moest hebben verlaten. De uitreis stuitte op zekere moeilijkheden bij de Geallieerden. LOPPKE, die in het land hier verbleef, diende eind 1946 een verzoek in om hernieuwde verblijfs-en arbeidsvergunning in Denemarken en kreeg deze vergunning in Februari 1947 ingewilligd, daar hij een aanstelling had gekregen bij de nieuw opgerichte accumulatorenfabriek LYDIG.

Toen op 7 September 1949 de arbeiders op LYAC werd bekendgemaakt, dat LOPPKE opnieuw zou worden aangesteld vanaf 1 October 1949, legden zij de volgende dag het werk neer als protest. Het werd evenwel in de loop van de dag weer hervat,en besprekingen werden aangeknoopt tussen de fabriek en de arbeiders. De maatschappij wilde LOPPKE aan de fabriek verbinden, niet als opzichter, maar als bedrijfsassistent. Op 16 September 1949 kwamen de vertegenwoordigers van "Jern-og Metalindustriens Sammenslutning" (IJzer-en metaalindustrieverbond) en "Dansk Arbejdsmandsforbund" (Deense Ongeschoolde Arbeidersorganisatie)overeen een protocol op te stellen, waarna de arbeiders zo spoedig mogelijk schriftelijk hun klachten jegens LOPPKE zouden uitbrengen en de rechterlijke autoriteiten zouden bijeenkomen op de zaak opnieuw op te nemen." Men is besloten om de werkzaamheid van LOPPKE in de firma op te schorten, totdat het gerecht een beslissing heeft genomen en LOPPKEs toekomstige werkzaamheid daarvan afhankelijk te stellen." In een aan de directie gericht schrijven dd.21 September 1949 verklaarde de ver-

Daarin heette het:

trouwensman K.MØLLER JENSEN,dat de arbeiders het als een smadelijke hoon beschouwden, dat de directie van de fabriek zich door geweld op 1 October 1949 aan het Duitse commando had onderworpen. Men beschouwde het als onbegrijpelijk, dat LÜPPKE arbeidsvergunning van de Deense autoriteiten had gekregen en men wenste een nieuw onderzoek ingesteld naar zijn gedrag tijdens de bezetting. In verband hiermede verzocht de advocaat van de Hoge Raad(Deens:højesteretssagfører, Duits: beim Reichsgericht zugelassener Anwalt,noot v/d vert.)C.L.DAVID,die voorzitter is van het bestuur van de vennootschap op 18 October 1949 de staatsadvocaat voor Seeland om een hernieuwd onderzoek te doen instellen naar het gedrag van LÜPPKE tijdens de bezetting. In de loop van November 1949 vond er door de politie een verhoor plaats van de personen, die meenden gedurende de bezetting door LÜPPKE lastig te zijn gevallen, met het resultaat dat de staatsadvocaat,voor Seeland op 30 November 1949 besloot, dat er door het gerecht niets verder zou worden ondernomen in deze zaak.

In aansluiting aan de door de fabriek en de arbeiders gemaakte afspraak - volgens welke LÜPPKEs werkzaamheid in het bedrijf afhankelijk zou zijn van het resultaat van het gerechtelijk onderzoek- nam de fabriek LÜPPKE vanaf 7 December 1949 in haar dienst. In een schrijven dd. 6 December 1949 deelde de vertrouwensman van de arbeiders K.MØLLER JENSEN mede, dat de directie van de fabriek een belofte had verbroken, die geruime tijd geleden zou gegeven zijn, om LÜPKE nooit weer in haar dienst te nnemen. Op 7.December 1949 kl.10 verscheen LÜPPKE bij Lyac om zijn betrekking te aanvaarden, niet als opzichter, maar als bedrijfsassistent. Ondanks het nadrukkelijk verzoek van de vakorganisatie legden de arbeiders dezelfde dag het werk neer. De staking omvatte alle 71 arbeiders, waarvan ca.25 vroeger onder LÜPPKE hadden gewerkt. Het neerleggen van het werk had de eerste drie dagen het karakter van een sit-down staking,totdat de arbeiders wegens de vorst opgaven op de fabriek te blijven.

De zaak werd voor het permanente scheidsgerecht gebracht,die op 13 December 1949 een voorlopig oordeel uitspraken, dat de staking onwettig was en dat het werk direct moest worden hervat.

Dit geschiedde inmiddels niet, en op 15 December 1949 riep " Land og Folk" tot solidariteit met de LYAC-arbeiders op, terwijl het blad tegelijkertijd melding maakte van inzamelingslijsten die op een reeks grote bedrijven in Kopenhagen cirkuleerden. Op dezelfde dag liet MØLLER JENSEN de gedachte varen, dat de staking geen politieke achtergrond zou hebben. Op 15 December 1949 zonden de arbeiders een deputatie naar de Minister van Justitie BUSCH-JENSEN, evenals de deputatie een gesprek had met de Minister van Financiën H.C.HANSEN in zijn kwaliteit als lid van het Folketing voor het district. Op 21 December 1949 sprak het permanente scheidsgerecht een oordeel uit. dat bepaalde, dat ieder van de 71 arbeiders een boete van 200Kr. moesten betalen aan de "Deense Werkgeversvereniging."

Op een dezelfde dag in hotel "Rustenborg" in Lyngby door de arbeiders gehouden vergadering, verzocht KJAER, zaakgelastigde van de "Dansk Arbejdsmandsforbund" de arbeiders dringend het werk te hervatten, maar de 67 arbeiders, die bijeengekomen waren weigerden éénstemmig aan het werk te gaan. Dezelfde dag werd het werk op LYAC vrij gegeven. Tot Kerstmis werden een reeks onderhandelingen gevoerd tussen de administrerende directeur van de vennootschap E.THOMSEN en de vertrouwensman K.MØLLER JENSEN- doch zonder resultaat. Het bedrag, dat ingetekend was op de verspreide inzamelingslijsten maakte het mogelijk de arbeiders, die door de onwettigheid van het conflict afgesneden waren van de gewone ondersteuning, een equivalent bedrag uit te betalen, evenals in de Kerstweek aan ieder gehuwd arbeider 70 Kr. en aan ieder ongehuwde 55 Kr. kon uitbetaald worden.

Op 27 December 1949 nam LYAC door het arbeidersbemiddelingsbureau 23 nieuwe arbeiders aan, die inmiddels na verloop van één dag het werk neerlegden, terwijl zij verklaarden, dat LOPPKE "commandeerde" en in strijd met het vonnis van het scheidsgerecht direct contact met de arbeiders had. Op 29 December 1949 werd er in verband hiermede een vergadering gehouden in de "Werkgeversvereniging" tussen de vertegenwoordigers van dit lichaam en de "Organisatie van Werkgevers in de IJzer-en Metaalindustrie", "Het Samenwerkende Vakverbond" en ~~"Deens Arbeidersverbond"~~. De onderhandelingen sloten met een vergelijk, waarbij de arbeiders-

"Deens Verbond van Ongeschoolde Arbeiders"

organisaties erkenden, dat het neerleggen van het werk onwettig was geweest, maar men legde er de nadruk op, dat LØPPKE had meegewerkt bij het geven van instructies aan de nieuwe arbeiders, hetgeen men beschouwde als een schennis van het vonnis dd.20December 1949 uitgesproken door het vaste scheidsgerecht. Er werd toegezegd, dat de fabriek dit punt zou naleven en de werkgeversorganisaties zagen van verdere vervolging van deze werkstaking af.

Op 30 December 1949 voerde de vertrouwensman K.MØLLER JENSEN een reeks onderhandelingen met vertrouwenslieden van een reeks Kopenhaagse grootbedrijven met het resultaat, dat er een vertrouwensliedenvergadering werd bijeengeroepen in "Folkets Hus" op de Jagtvej op Dinsdag 3 Januari 1950. Op deze vergadering, die door ca.400 vertrouwenslieden werd bijgewoond, legde K.MØLLER JENSEN rekenschap af over de staking en haar achtergrond. Hij deelde mee, dat er van Jutland een aanbod gekomen was voor de 71 arbeiders voor een aanstelling aan een accumulatorenfabriek in Jutland.(Dit aanbod kwam van de grondbezitter ØRNDRUP, Holmegaard, die reeds eerder had getracht een accumulatorenfabriek te beginnen,maar zonder succes, omdat hem de noodzakelijke vakkundige arbeidskrachten ontbrak.) Op de vergadering voerden verschillende vertrouwenslieden het woord -waaronder verscheidene communisten, die het evenwel niet gelukte de leiding op zich te nemen. Het resultaat was, het aanstellen van een comité van vertrouwenslieden, die de mogelijkheden moesten onderzoeken om tot een oplossing van het conflict voor de 71 arbeiders te vinden. Het comité bestond uit:

NEBELONG, Burmeister & Wain,
LINDBERG, Schous fabrieken,
DELEURAN, Luchthaven Kastrup,
HØJLAND ANDERSEN, Laur.Knudsen,
Aage NIELSEN, Burmeister & Wain, benevens vertrouwensman van LYAC, MØLLER JENSEN.

Twee van de leden van het comité staan bekend als communisten.

Terwijl er van de vertrouwensliedenbijeenkomst melding werd gemaakt in de dagbladpers en zelfs in enige hoofdartikelen, gaf de LYAC-affaire van nu af aan "Land og Folk" aanleiding om bijna iedere dag op de zaak terug te komen in een reeks scherpe arti-

kelen, evenals het blad verschillende resoluties van werkplaatsen e.d. herdrukte.

Het comité van vertrouwenslieden voerde in de loop van Januari en in het begin van Februari 1950 een reeks onderhandelingen en werd op 11 Januari 1950 door de Minister van Justitie BUSCH-JENSEN ontvangen.

Het werk op LYAC werd voortgezet, maar met zeer wisselend personeel, totdat de fabriek van het arbeidsbemiddelingsbureau de mededeling, ontving dat men niet meer arbeiders ter beschikking had voor LYAC, die daarna personeel aannam aan de hand van de sollicitaties, die direct aan de fabriek waren gericht. Einde Maart 1950 waren er ca.50 arbeiders aan de fabriek aangesteld. Het waren overwegend personen, die onder de bezetting Duits georienteerd waren geweest. Verschillende van hen waren na de kapitulatie bestraft voor tegen het vaderland gerichte activiteit.

Op 15 Februari 1950 had er een nieuwe vertrouwensliedenbijeenkomst in "Folkets Hus" op Enghavevej plaats. Op deze vergadering trachtten de communisten geheel te domineren. Het comité van vertrouwenslieden van 5 man kreeg een votum van wantrouwen, waarna de communisten trachtten de zaak in eigen hand te nemen door te verklaren, dat de zaak zich niet alleen om de LYAC-arbeiders draaide, en dat deze daarom niet ~~konden~~ te beslissen hadden, of er andere methodes zouden gebruikt worden. De communisten wilden een demonstratietocht naar Christiansborg (waar de Rijksdag zetelt, noot v/d vert.) op Zaterdag 18 Februari 1950 organiseren. K.MØLLER JENSEN wenste inmiddels geen inmening in de zaak van politieke zijde en verklaarde, dat hij nu zelf de functies wilde overnemen, die het stakingscomité met de 5 vertrouwenslieden eerder had waargenomen. De communistische pers zette zijn actie voort, evenals op 22 Februari 1950 in het Folketing door de communisten de volgende vraag tot de Minister van Justitie werd gericht: Waarom wil de Minister de arbeidsvergunning niet aan ingenieur LÜPPKE ontnemen?

Op 28 Februari 1950 culmineerde de communistische campagne in handtastelijkheden, toen op genoemde ochtend verschillende overvallen plaats vonden op de bij LYAC aangestelde arbeiders. Er werd door de politie (ordenspolitie ,Deens) om kl ca.6.30, 2 personen en

gearresteerd: de arbeider KAJ HELMER JØRGENSEN , geb.25 December 1927 in Kopenhagen, wonende Borbjergvej 10 st., Kopenhagen, aangesteld als arbeider bij Burmeister & Wain en de bakkersknecht HARALD JOHANNES GRAVE, geb.31 Augustus 1914 in Strib, wonende Jaegersborggade 2, 5de.verd.links, Kopenhagen, aangesteld aan de Kopenhaagse Broodfabriek, Strandslodsvej.JØRGENSEN werd in het bezit gevonden van een lidmaatschapskaart van de D.K.U. GRAVE wees van te voren af communistisch georienteerd te zijn. Daar geen van de beide aangehouden personen, die woonachtig zijn in Kopenhagen en daar hun werk hebben , konden aantonen welke wettelijke redenen zij hadden om op dat tijdstip in Lyngby aanwezig te zijn en daar een fotograaf van "Land og Folk" ter plaatse was, toen de ongeregeldheden plaats vonden, is deze aanval geinspireerd door communistische zijde. Daarentegen stond geen van LYACS oude werkleiden achter deze overval.

In het eerste halfdeel van Maart 1950 was er enigermate rust bij LYAC, maar op 21 en 22 Maart vonden er opnieuw hevige overvallen plaats op de fabrieksarbeiders tijdens hun komen en gaan naar en van de fabriek. Deze overvallen schijnen niet alleen het werk te zijn geweest van communistische zijde,want zij zijn ongetwijfeld ondersteund geweest door de arbeiders, die omstreeks nieuwjaar 1950 voor korte tijd bij de fabriek waren aangesteld. Het is echter niet uitgesloten, dat de oorspronkelijke arbeiders, die op 21 Maart 1950 mededeling ontvingen, dat de LYAC niet van zins was hen weer in dienst te nemen, zelfs als zij daartoe geneigd zouden zijn, achter deze overval staan. Deze veronderstelling wordt gesteund door de wijze, waarop een overval op de fabriek op 23 Maart 1950 om 0.15 plaats vond. Enige niet geidentificeerde personen drongen in de fabriek,traden gewelddadig tegen de 3 arbeiders op, die daar aan het werk waren en vernielden de telefoonaansluiting, die geinstalleerd was in een toren van het bedrijf. Deze installatie was slechts bekend aan de werklieden,die oorspronkelijk aangesteld waren geweest bij de fabriek. Op dezelfde avond ondervond de fabriek last van een "telefoonbom".

Op 24 Maart 1950 beantwoordde de Minister van Justitie K.K.STEINCKE, in het Folketing de door de communisten gestelde vraag betr.

de arbeidsvergunning van LØPPKE. De Minister van Justitie verklaarde, dat hij niet van zin was de arbeidsvergunning van LØPKE op LYAC te verlengen, daarentegen kon de Minister geen gevolg geven aan de wens van de vragensteller ~~inzake~~ het verlengen van LØPPKEs verblijf-of arbeidsvergunning in het algemeen te weigeren.

Na de beslissing van de Minister in deze zaak heerste er rust inzake LYAC- , al werden er enige ruiten ingegooid op de fabriek. In het laatste deel van Maart zijn nog niet afgesloten onderhandelingen gevoerd tussen het bedrijf en de oude arbeiders, die sterk verlangden weer bij de LYAC te werk te worden gesteld.

Op de scheepswerf in Elseneur werd een werk, dat de werf had aangenomen, n.l. het afdraaien van 2000 st.hulzen voor oefeningsgranaten voor het leger, door ~~xxx~~ communistische zijde benut om een staking in het bedrijf uit te lokken.

Nadat twee werkliedem op de werf enige tijd met dit werk bezig waren, werd er door de arbeiders een verzoekschrift tot de directie van de werf gericht betr.deze zaak,terwijl drie personen, die bekend staan als communisten protest aantekenden. Na deze onderhandeling scheen de zaak in orde te zijn, totdat "Land og Folk" op 17 Februari 1950 in grote opmaak een artikel bracht over het werk. De productie vond evenwel ongestoord verder plaats en werd ook niet verder verstoord. (zie pag. 12/13)

SABOTAGE. Wat betreft sabotage zij medegedeeld, dat op 11 en 12 Februari 1950 er een bedrijfsstoring plaats vond op de brouwerij TUBORG, waar één van de transporteurs buiten werking werd gesteld, aangezien er op beide dagen een voorwerp, dat er niet in thuis hoort, -een pin- in de transporteur was gestoken. In het laatste geval constateerde men, dat de dader was GUNNAR BØRGE POULSEN, geb. 10. 1.1924 in Kopenhagen, wonende Eriksgade 12.I links. Toen hij door de voorman werd verzocht zich betr. deze zaak naar de ingenieur van het bedrijf te begeven, antwoordde hij, dat hij liever zijn werkpak wilde uitdoen en naar huis gaan, waarop hij de ~~xxx~~ fabriek verliet, die niets verder in deze ondernam en de zaak ook niet aangaf bij de politie.De dader, die in 1945 een korte gevangenisstraf had ondergaan in verband met zijn gedrag tijdens de bezetting, staat overigens niet ongunstig bekend wat zijn politieke gezindheid betreft.

De aandacht werd gevestigd op het grote aantal scheepsbranden en storingen aan boord van schepen, die er in het afgelopen kwartaal plaatsvonden, Hier zij vermeld, dat er op 14 Januari 1950 's ochtends brand uitbrak aan boord van het motorschip "LICA MAERSK" van A.P.MØLLER, dat in het droogdok lag bij BURMEISTER & WAIN op het eiland Refshale. Toen men de oliestoking van het schip moest aansteken, kon men niet voldoende trek krijgen; men stak daarom enig brandhout aan, waarvan enige gloeiende stukjes hout op de grond vielen en in aanraking kwamen met plassen olie.

Op 15 Februari 1950 's avonds tegen 23 uur, constateerde men een krachtige rookontwikkeling aan boord van M/S ROTNA, toebehorende aan de " BORNHOLMS DAMPSKIBSSELSKAB AF 1866". Het schip ~~ston~~ stond op het punt om uit de haven van Kopenhagen naar Rønne te vertrekken, Men neemt aan, dat de brand ontstond in salpeter, die als lading werd meegevoerd door het schip; het was dezelfde middag aan boord gebracht, zonder dat men voorzorgsmaatregelen had getroffen voor het gevaar van zelfontbranding.

Op 20 Februari ~~1955~~ 1950 brak er 's ochtends brand uitaan boord van M/S KRONPRINS OLAV, toebehorende aan "De Forenede Dampsibsselskaber". Het schip bevond zich op het betreffende tijdstip in open zee in het Kattegat. De brand ontstond, omdat er te hard gestookt werd in de oliestookinrichting van de scheepskeuken, die warmte moest geven aan een in de keuken aangebrachte oven, waarop men bezig was koekjes te bakken.

Het moet als overwegend waarschijnlijk worden beschouwd, dat deze 3 scheepsbranden uitsluitend te wijten zijn aan een onopzettelijk ongeval en dat er geen politieke achtergrond bestaat voor hun ontstaan.

Op 25 Februari 1950 kl.ca. 22 had er een explosie plaats in de machinekamer aan boord van het kolenschip M/S JØRGEN KLAUS, dat zich op 3-4 zeemijl afstand van Egersund in Noorwegen bevond. Het schip was op weg naar Haugesund in Noorwegen om een last haring naar Dublin in te nemen, ~~Met~~ Bij de ontploffing ontstond een brand, die niet geblust kon worden. Het schip zonk in de ochtenduren nabij Egersund.

Op 28 Maart 1950 kl.ca.5 werd er aan boord van het M/S ELLEN SCAN uit Kopenhagen, toebehorende aan de rederij POLARIS , Kopenhagen, dat op dit tijdstip in de haven van Odense lag, gebleken dat een ventiel was losgegaan en dat het water in het schip drong. Het vaartuig, dat een inhoud had van 300 t.vaart uitsluitend op de Oostzee.Er is geen twijfel om, dat het ventiel opzettelijk is geopend en dat dit gedaan is door een ter plaatse bekend persoon. Er is niets, dat er op wijst, dat de sabotage werd gepleegd om politieke redenen, en de kapitein van het schip is bijna zeker de mening toegedaan, dat de handeling een persoonlijke wraakoefening is van een vroeger aan boord van het schip aangeworven persoon.

WAPENS. Wat aangaat de komende leveranties van wapens met betrekking tot het Atlantische Pact, zijn er verscheidene voorbereidende ~~xxx~~ onderzoekingen ingesteld. Er zijn daarbij geen aanwijzingen verkregen, dat er van communistische zijde een systematische opruiingscampagne op touw wordt gezet met het doel om stakingen uit te roepen of ongeregeldheden te veroorzaken in verband met het lossen van het materiaal. Een mededeling, dat er van communistische zijde voorbereidingen zouden worden getroffen, om bij de te verwachten aankomst van het eerste havenschip, vrouwen en kinderen te laten demonstreren op de kade van de haven in Aarhus, is niet nader bevestigd. Er zijn tot nu toe geen mededelingen verkregen, dat sabotage tegen de wapenleveranties worden voorbereid.

x x x

III. VERHOUDING TOT HET BUITENLAND .

OPBRENGEN VAN DEENSE VISSERS-KOTTERS IN DE OOSTZEE NAAR DOOR DE RUSSEN GECONTROLEERDE HAVENS.

Sedert 1 November 1949 werden er in totaal 11 vissers-vaartuigen opgebracht, die allen naar Deense havens terugkeerden. Mededelingen in de pers over het opbrengen van vier verdere schepen zijn onjuist gebleken.

De schippers -in sommige gevallen andere leden van de bemanning - van de opgebrachte kotters, werden verhoord over nadere gegevens van de opbrenging en over het door bemiddeling van een Russische tolk afgenomen verhoor.

De posities bij het opbrengen.

Bij de afgenomen verhoren werden in verband met de posities van de opgebrachte kotters de aanduidingen gebezigd van zeemijl en kwartmijl. Medegedeeld zij, dat deze maten elkaar nagenoeg dekken, want een zeemijl is 1852 M. en een kwartmijl is 1855 M. n.l. een vierde deel van een Deense geografische mijl.

Schipper RASMUSSEN, visserskotter H.1398, "THOR" van Hundested, verklaart, dat hij zich bij het opbrengen bevond op "ca.16, eerder 17 zeemijl West-Noordwest van Brusterort vuurbaak." De kotter werd opgebracht naar Neukuhren, en na enige uren werd order gegeven naar Memel te varen.

Schipper JENSEN, Kotter E.96, " TORDENSKJOLD" van Esbjerg, geeft als plaats van opbrengen aan een punt 25 zeemijl ten Noorden van Neukuhren. De kotter werd naar Neukuhren opgebracht, waarheen het 4¾ uur varen was met een vaart van 7 zeemijl per uur. De Russen, die opbrenging verrichtte, gaf de positie aan als 11¾ zeemijl Noord tot half West van Neukuhren.

Schipper JENSEN, kotter L.147 "JENS KIRK"van Thyborøn gaf de plaats van opbrenging aan als ca. 20 zeemijl ten Westen van Brusterort ~~xxx~~ vuurbaken , terwijl de Russen beweerden, dat hij zich slechts 6 zeemijl van land bevond. Opgebracht naar Neukuhren.

Schipper JENSEN, kotter " ESTHER" van Rønne,veronderstelt, dat de plaats van opbrenging ligt tussen ca. 21 kwartmijl West tot Zuid van Brusterort vuurbaken. De

Russen beweerden, dat de plaats 11¾ zeemijl van land lag. Opgebracht naar Neukuhren.

Schipper RUD, kotter E.73, "TERJE VIGEN" van Esbjerg, geeft aan te zijn opgebracht ca.14 zeemijl Westelijk voor vuurbaken Brusterort. De Russen beweren, dat de kotter binnen de 12-mijlen-grens was geweest. Opgebracht naar Neukuhren.

Schipper REIKJAER, Kotter L.260. " JOHANNE ESKILDSEN" van van Thyborøn geeft aan te zijn opgebracht ca.13 zeemijl West half Noord van vuurbaken Brusterort, terwijl de Russen beweren, dat de kotter 6 - 7 zeemijl van land was. Ingebracht naar Neukuhren.

Schipper JENSEN, kotter "EVA TINNESEN" van Esbjerg geeft op binnen de 12-mijl-grens te zijn geweest, terwijl hij werd opgebracht ca.10 zeemijl Noordwest van Brusterort vuurbaken, hetgeen hij de Russen toegaf, die evenwel beweerden, dat hij ca. 7 zeemijl van land was geweest. Opgebracht naar Neukuhren.

Schipper SØRENSEN, kotter H.288, "THAILAND" van Hundested, geeft als plaats van opbrengen aan 17 kwartmijl Noordwest tot half Noord van Brusterort. De Russen gaven zijn positie aan als 11,1 kwartmijl van land. Opgebracht naar Neukuhren.

Schipper JENSEN, kotter H.296, "FUGA" van Hundested, geeft aan te zijn opgebracht 22 zeemijl Noordwest van Brusterort vuurbaak. De Russen gaven als plaats aan , die ligt 10,4 zeemijl Noordwest van Brusterort. Opgebracht naar Neukuhren.

Schipper FREDERIKSEN, kotter H.81 "ELNA" van Hundested geeft te zijn opgebracht 21½ kwartmijl Noordwest tot Noord van Brusterort vuurbaken. De Russen gaven als positie aan 11,4 kwartmijl West tot Zuid van Brusterort vuurbaken. Opgebracht naar Neukuhren.

~~Schipper FREDERIKSEN, kotter H.81, " ELNA" van Hundested, ga gaf aan te zijn opgebracht 21½ kwartmijl Noordwest tot Noord van Brusterort vuurbaken. De Russen gaven de positie aan als 11,4 kwartmijl West tot Zuid van Brusterort vuurbaken. Opgebracht naar Neukuhren.~~

Schipper JOHANSEN, kotter E.534 " BOB"van Esbjerg, deelt mede, dat hij eerst na het opbrengen tot hem doordrong, dat hij binnen de 12-mijl-grens was geweest. Opgebracht ca. 8 kwartmijl Noord-Noordwest van Brusterort vuurbaken. Opgebracht naar Neukuhren.

Tijdsduur van aanhouding.

De aanhouding heeft geduurd, zoals volgt voor iedere kotter in bovengenoemde volgorde:22 dagen, 12 dagen. 11 dagen, 10 dagen, 11 dagen. 9 dagen, 8 dagen, 7 dagen, 8 dagen en 3 dagen.

De tijdsduur van aanhouding werd dus steeds korter, terwijl de aanhouding in het vorige vissersseizoen varieerde van 5 tot 13 etmalen.

De schipper van de kotter "BOB", die slechts 3 etmalen werd aangehouden, is ogenschijnlijk de enige van de genoemde vissers, die zonder voorbehoud heeft toegestemd, dat hij binnen de door de Russen gestelde 12 -mijl-grens zich had bevonden. Misschien moet in dit verband worden vermeld, dat aan boord van deze kotter verschillende exemplaren lagen van "Land og Folk" geheel ~~vrij~~ open in de kajuit en dat alle papieren en drukwerken als naar gewoonte onderzocht werden door een Deens sprekende tolk.

Russische motiveringen voor het opbrengen.

In alle aangevoerde gevallen waren het onmiskenbaar de aanwezigheid van de kotters binnen het door de Russen beweerde gebied (12 mijl-grens), dat de aanleiding van het opbrengen is geweest. Slechts intwee gevallen werd de bemanning voorgehouden, dat zij van spionage werd verdacht, maar de beschuldiging was in een zeer zwakke vorm gesteld.

Redenen tot het verkrijgen van berichten hebben niet tot het opbrengen kunnen verlokken, hetgeen blijkt uit de vragen, die de bemanning werden gesteld.

In alle gevallen werden de radiozenders van de kotters direct onbruikbaar gemaakt bij het opbrengen en al het geschrevene aan boord werd nauwkeurig doorgenomen, evenals een gewone onderzoeking op de schepen in alle gevallen plaats vond.

Vragen, die de bemanningen gesteld werden bij het afgenomen verhoor.

In alle gevallen werd gevraagd naar de volledige naam en personalia, en in de meeste gevallen hebben de betrokken ondervraagden verklaringen moeten afleggen betr. familie, school, opleiding, politieke overtuiging en de militaire dienst.

In vele gevallen werd er gevraagd naar het oordeel van de ondervraagde over het Altantische Pact.

De volgende vragen werden slechts één maal gesteld en moeten zeker worden opgevat als het resultaat van de persoonlijke weetgierigheid van de verhoorder, of de tolk: Hoevele Engelse marinevaartuigen liggen er in Kopenhagen? (November 1949)- Welke couranten leest de ondervraagde?(De verhoorder kende alle Kopenhaagse dagbladen met naam en hij gaf te kennen, dat slechts "Land og Folk" tegenover de Russen rechtvaardig was.)-Kent U Andersen Nexø en Aksel Larsen?- Een ondervraagde werd zeer ingaand ondervraagd over de bemanning en uitrusting van het inspectieschip "Havmagen" en het doel, waarvoor dit schip naar de Oostzee was uitgezonden. De levensstandaard in Denemarken?- Vragen werden gesteld over de bruggen in Denemarken, hun ligging en de wijze, waarop zij zijn gebouwd. Speciaal de bruggen bij Aalborg interesseerden de vrager.- Hoeveel militair ligt er in Frederiksvaerk, en wat weet de ondervraagde van deze stad?- Aantal en soort van Deense marinevaartuigen in de haven van Rønne.(op Bornholm)- Is er politiewacht in de Deense havens en onderzoekt de politie de kotters, als zij terugkeren uit een door de Russen gecontroleerde haven? Wordt de bemanning na terugkeer door de politie verhoord, en wat vraagt zij in dat geval?

Deens sprekende tolken bij het verhoor.

Alle terugkerende vissers werd hier te lande een foto getoond van de vroeger geidentificeerde POUL BJARNE SCHIØTZ, maar geen van hen meende hem te kunnen identificeren met een van de tolken, die nu optreden in Neukuhren of Memel. De getoonde foto is evenwel ca. 12 jaar oud. SCHIØTZ stamt uit Nørresundby,en zoals boven aangevoerd, bestond er een speciale belangstelling voor de bruggen van bij Aalborg bij een verhoor; deze bruggen hadden in die mate de belangstelling van SCHIØTZ, dat hij bij een vroegere gelegenheid ze voor een ondervraagde visser had getekend.

Deens visserij-inspectieschip in de Oostzee.

In Januari 1950 werd het inspectieschip " HAVMAAGEN" voor dienst in de Oostzee uitgezonden, met de taak de Deense vissers te raden en bij te staan en hun belangen waar te nemen. Met name wordt er grote betekenis toegekend, dat het schip de nauwkeurige ligging van de schepen zal kunnen aangeven. -Op een vergadering op 3.4.1950 betuigde o.a. vertegenwoordigers van de zalmvissers in de Oostzee hun tevredenheid met het werk van de "HAVMAAGEN", Men overweegt het schip ook in het komende seizoen uit te zenden.

x x x

IV. HET NAZISME IN DENEMARKEN GEDURENDE DE PERIODE
1 Januari - 1 April 1950.

LANDELYKE VERENIGING VAN 6 MEI.

theol. De rondtrekkende secretaris van de vereniging Dr. VIGGO SCHRØDER, Blegdamsvej 22, 1 Kopenhagen, reist volgens inlichtingen van Januari-Februari 1950 rond en sluit abonnementen af voor "Revision". Verder maakt hij propaganda en zamelt geld in voor een of ander fonds.

Volgens "Revision" dd.1.3.1950 wordt het blad een weekblad vanaf 1.4.1950.

De vereniging heeft in Januari 1950 de leden een bericht gezonden, dat de vereniging overweegt een nieuw blad uit te geven "Fra den frie Verden" (Van de Vrije Wereld), dat gedacht is als een mededelingsblad, dat om de 14 dagen zal uitkomen en zich speciaal zal bezig houden met hetgeen buiten Denemarken geschiedt, omdat men van mening is, dat de Deense bladen sinds 1945 niet een waar beeld geven van de Europese ontwikkeling. Gegevens zullen bij voorkeur worden ontleend aan Scandinavische, Engelse en Amerikaanse couranten.

Volgens een mededeling van 12.2.1950 is er met steun van de 6 Mei-vereniging een tijdschrift uitgegeven "Udenrigs Handel-og Industriinformation"(Buitenlandse Handels-en Industrieberichten). Verantwoordelijk redacteur is: GERTRUD GEORGINE LOUISE RASMUSSEN, geb. LINDSCHAU, geb.in Duitsland, nu gehuwd met PEDER VICTOR RASMUSSEN, die eigenaar is van "Biografisk Forlag" (Biografische Uitgeverij) en de bladen uitgeeft: "Ejendomsadministratoren"(rentmeesters) en " Marketenderen" (Cantinehouders of Marketenters). Zij hebben beiden relaties met de 6 Mei -vereniging. Mevr.RASMUSSEN werd aangeklaagd wegens overtreding van de strafwet. Medewerker aan het bovengenoemde blad zou verder zijn, een zekere Dr.MEISSNER, vermoedelijk identiek met de vroegere persattaché van het Duitse gezantschap in

Kopenhagen, GUSTAV ASMUS HANS MEISSNER, die volgens een mededeling van 22.3.1949 medewerker is aan "Flensburger Tageblatt" en die zich bezig houdt met grenspolitiek en Scandinavische toestanden.

DENEMARKENS VRYE JEUGD EN DEENS JEUGDCORPS.

Volgens een rapport dd.15.2.1950 heeft Dansk Ungdoms Korps (Deense Jeugdcorps), dat zich volgens vroegere berichten aangesloten heeft bij Danmarks frie ungdom (Denemarkens vrije jeugd) hoofdkantoor Prinsensgade 10, Kopenhagen. Volgens hetzelfde rapport heeft het corps in het najaar 1948 een bijeenkomst gehouden op "Kaptajn Johnsens Skole", Frederiksberg, waaraan drie officieren van Frederiksberg Slot deelnamen. De betrokkenen waren in legeruniform. Verder namen er 2 personen aan deel in het uniform van het corps.

Op 21.2.1950 hield de verenigde organisatie een bijeenkomst in "Nørrebros Selskabslokaler", Griffenfedtsgade 7, Kopenhagen. Toespraken van corpsleider KAJ JØRGEN LARSEN? BØRGE STRØMGREN en JENS NIELSEN, geb.KUDSK. De toespraken waren anti-communistisch en droegen een nazistisch ~~kkk~~ karakter. Wij vernamen, dat een zustervereniging van bovengenoemde is "Nieuw-Zweedse Jeugd." (Nysvensk Ungdom)

Op Zondag 26 Februari 1950 hield de DUK terreinsportoefeningen in Noord-Seeland in de bossen tussen Holte en Klampenborg. 14 jonge mensen, waaronder 2 vrouwen namen de trein op Nørreport (Klein station in Kopenhagen,noot v/d vert.)om kl.8. De leider , een jonge man van ca.19-20 jaar droeg een kaartentas en had vermoedelijk een riem onder zijn buis, 3 droegen padvindersdolken.

LOSSE JEUGD.

Uit een bericht dd.8.2.1950 blijkt, dat een blikslager DALBY, Rugmarken 90, Søborg, zich waarschijnlijk bezig houdt met nazistische activiteit, en er zou op een bijeenkomst in zijn woning zich een nazistische organisatie gevormd hebben "Herreløs Ungdom" (herreløs , Duits:herrenlos).Op genoemd adres woont niemand van de naam DALBY, maar de betrokken persoon is vermoedelijk identiek met JENS BØRGE BALLEBY (Silkeborg 6.4.1918), die gestraft is wegens landsschadelijke activiteit.Op het ogenblik kan er niets naders betr.de organisatie worden medegedeeld.

DENEMARKENS REFORMBEWEGING.

Op 1.2.1950 ,kl.17-19.30 werden er vernielingen gepleegd in de K.F.U.M.'s zaal, Valdemarsgade 15, Kopenhagen, die op genoemde dag was verhuurd aan de "Reformbeweging". De verlichting in de zaal werd defect gemaakt, doordat enige leidingen omlaag getrokken werden, terwijl enige kleden en wat schrijfpapier, dat op het toneel lag, vernietigd werden. De zaak is niet opgehelderd.

ILLEGALE NAZISTISCHE WERKZAAMHEID.

De Noorse tot levenslang veroordeelde gevangene, de landverrader ERIK PEDRO DE RIIS NAGEL, vluchtte op 2.8. 1948 uit de Akerhusvesting in Oslo. Hij werd in de nacht tussen 25 en 26 December 1949 aangehouden bij de schrijver EJNER HOWALT, Bernstorffsvej 96, Hellerup. Hij was bij de aanhouding in het bezit van een valse pas, waaruit bleek, dat hij het land was binnengereisd over Elseneur op 17.12. 1949. Hij had tot zijn aanhouding illegaal hier te lande gewoond. Behalve HOWALT had hij bezocht "landsretssagfører" (Duits: Rechtsanwalt bei Amts-und Landgericht)SVEND AAGE ALSING, Sortedamsdosseringen 132,waarvan bekend is, dat hij vroeger in verbinding heeft gestaan met nazistische vluchtelingen. Hij is eveneens in verbinding geweest met een zekere Mevr.VERA MARIE HILMA KAUTMANN, geb.MEIDELL, oorspronkelijk een Noors onderdaan, maar nu gehuwd met een Deense dokter, die zich momenteel ophoudt in U.S.A. De zaak is nog niet afgesloten, en er is niets verder gebleken van illegale verbindingen van de vluchteling.

Een restauranthouder in Viborg en een persoon van de burgerwacht uit dezelfde plaats, hebben dreigbrieven ontvangen, ondertekend" Wreker 6 Mei". De brief stamt vermoedelijk van nazistische kringen. De zaak wordt onderzocht.

ANDERE NAZISTISCHE WERKZAAMHEID.

Op 1.2.1950 werd er op initiatief van de voorzitter van "NORDisk Kulturfaellesskab" (Noords Kultuur genootschap), waarover in een vorig rapport werd gesproken,SVEND KOFOED JENSEN, in het Odd Fellowpaleis in Kopenhagen,een openbare debatavond tussen de verte-

genwoordigers van de "gezuiverden" en anderen, gehoorden, waaronder vertegenwoordigers van de verzetsbeweging. Redacteur BØRGE OUTZE van "Information" was uitgenodigd, maar verscheen niet. Sprekers waren: Architect POUL HENNINGSEN, de Schrijver HARALD BERGSTEDT, Redacteur AKSEL HØYER, Dr.phil.EJNER VAABEN,hoofdboekhouder JENS PETER JENSEN VALBJØRN, die allen uitdrukking gaven aan zowel anti-communistische als nazistische gevoelens en kritiek uitoefenden op de zuiveringen en de wet met terugwerkende kracht.Verder redacteur ANDERS VIGEN. voorm.president van de arrondissementsrechtbank RYTTER, de Noorse redacteur BROCHMANN, Professor ~~KKK~~ HAL KOCH, voorm. Minister van Staat KNUD KRISTENSEN, benevens een verzetsman, met name VAEHR, die overigens met een "foei"-geroep werd ontvangen en daardoor niet aan het woord kon komen.

Volgens een mededeling van 1.2.1950 geeft een kring van vroegere bekende nazi's een werk uit " Hvad skete der - og hvorfor?" (Wat geschiedde er- en waarvoor?) , die de tijd behandelt vóór en onder de bezetting. Er is bekend, dat volgende personen hebben bijgedragen tot het uitgeven van het werk: EJNER VAABEN, Professor WIETH-KNUDSEN, Redacteur CHR.P.CHRISTENSEN, Dr.phil.POUL JOHS.KOOPMANN, voorm.lid van het Folketing VALDEMAR THOMSEN, die allen bekend staan voor hun nazistische instelling, benevens Dr.phil. PER ENGDAHL, Zweden, die aan het hoofd staat van de nazi-organisatie "Nysvenska ~~Rörelsen~~ Rörelsen" (De Nieuwe Zweedse beweging), een Zwitsersch Professor OEHLERT en de vroegere leider van de Duitse minderheid in Sønderjylland Ds.JOHS. SCHMIDT. De uitgevers hebben een verkoopscampagne georganiseerd over het hele land, waarbij een a ankondiging werd verzonden, die een uittreksel bevatte van hetwerk, dat ca.1200 bladzijden zal beslaan.

BUITENLANDSE NAZISTISCHE VERBINDINGEN MET DENEMARKEN/

Volgens een mededeling dd.9 Maart 1950 schijnen de Zweedse nazi's belangstelling voor Denemarken te hebben. "Nysvenska Rörelsen" heeft in zijn blad "Vägen framaat" (De Weg Vooruit)in verschillende artikelen de houding van de Deense regering tijdens en na de bezetting aangevallen, benevens de Deense vrijheidsbeweging.

Volgens het genoemde blad van 5 .3.1950 had er een bijeenkomst blats gevonden in Malmö. In verband hiermede zij de aandacht gevestigd op "Danmarks Reformbevaegelse", waarvan reeds vroeger werd medegedeeld, dat zij in nauw contact staat met "Nysvenska Rörelsen".

Volgens "Morgontidningen" van 8.2.1950 hebben de nieuwe nazistische organisaties in Denemarken samengewerkt met dergelijke organisaties niet slechts in Zweden, maar ook in Duitsland. Men moet derhalve vermoeden, dat de organisatie internationaal is.

Volgens " Information" van 15.2.1950 wordt er anti-Joodse propaganda vanuit Zweden naar Denemarken verzonden. De brochures zijn geschreven door EJNER AABERG, Norrviken, Zweden. Volgens "Information" van 16.2.1950 zou er een anti-Joodse liga met hoofdzetel in München bestaan, en het zou deze organisatie zijn, die eigenlijk achter de propaganda uit Zweden staat. Volgens het blad woont een naast familielid van bovengenoemde Aaberg,ERLING AABERG in West-Duitsland, waar hij zich bezig houdt met politiek werk, vermoedelijk van een nazistisch karakter. Laatstgenoemde AABERG organiseerde in 1933 de eerste ~~nazistiz~~ nazistische arbeidsfront-groep in Kopenhagen. Na de oorlog werd hij als agent van de Duitse berichtendienst van de marine ontmaskerd. Volgens mededelingen in verschillende bladen heeft een lid van "Nysvenska Rörelsen", ingenieur FLIESBERG, Stockholm, Denemarken aangeklaagd bij de V.N. wegens overtreding van de mensenrechten, terwijl hij naar voren brengt, dat personen in Denemarken gestraft worden op grond van hun politieke overtuiging. Hij werkt vermoedelijk in overleg met de nieuw-nazistische kringen hier te lande, vgl.de bovengenoemde verbinding van "Nysvenska Rörelsen" met deze kringen.

DE VERENIGING VAN LANDBOUWERS.

"Landbrugernes Sammenslutning" (De Vereniging van Landbouwers) (L.S.) heeft een landelijke cursus gehouden van 8-9 Februari 1950 in het vergaderhuisvan Fyen in Odense. Er waren in totaal ca.100-150 deelnemers. Behalve een voordracht over landbouw sprak de voorzitter van L.S. van het district Skanderborg, de grondbezitter KR.SØGAARD

Fregerslev, over "Aktuele Landbouwproblemen." De Voorzitter van "Bramminge Landboforening", grondbezitter ROSENDAL, Sejstrup, sprak over "De Jeugd en de Landbouw", en de voorzitter van L.S. in het district Randers, pachter P.PETERSEN, Blenstrup over het onderwerp: "Wat hebben wij bereikt?". De grondbezitter EJNER ANDERSEN, Sulsted en eigenaar E.HANSEN, Vamdrupgaard, leidden een debat in over het thema" Hoe moet een gemeente-vereniging werken?" ("sogneforening,letterl.vert.gemeente-vereniging). De landelijke voorzitter van L.S. de grondbezitter JULIUS EGSGAARD, Thyregod was aanwezig en opende de bijeenkomst.

GROND,ARBEID, KAPITAAL. Er werd medegedeeld, dat "Jord, Arbejde ,Kapital" (Grond, Arbeid, Kapitaal), (J.A.K.) een gehonoreerd rondtrekkend secretaris heeft, die woont in Fruens Bøge bij Odense. Men tracht hem op het ogenblik te identificeren.

De beweging heeft op 17.12.1949 een openbare bijeenkomst gehouden in Thisted. De bijeenkomst droeg hetzelfde karakter als de eerder in dezelfde maand gehouden bijeenkomst in Ringe, en er geschiedde niets van belang.

x x x

BERICHTENAFDELING VAN DE RYKSCHEF VAN POLITIE.

6.15
09.283.01.153.4

4.21
03.283-01.153.4

20 JAN. 1951
ACD/ 101426

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 12-6-51
PAR: RV

Schutblad is vernietigd
ps

RAPPORT
Van: KARA
Aan: ACD
Nr.: D. 92

Hierbij gelieve U een vertaling van het Deense rapport "Het Communisme in Denemarken" aan te treffen, over het jaar 1949.
Het Deense ex. wordt door KARA opgeborgen.

17.1.1951

B III d
C
} t. k.

25.1.51

B III q

HET COMMUNISME IN DENEMARKEN IN 1949.

OMVANG VAN DKP.

Gedurende het jaar 1949 werd er een stijgende belangstelling in de DPK-partij waargenomen voor het werven van nieuwe leden. In een in het najaar toegezonden vertrouwelijk schrijven van de leiding van de Kopenhaagse afdeling van de DKP aan de afdelingleiders, werd meegedeeld, dat tengevolge van een besluit door het centraalcomité in het najaar genomen vóór 1.4.1950 5000 nieuwe leden voor de partij moesten worden geworven. Dit hangt vermoedelijk samen met het feit, dat het aantal leden op de dag van de mededeling op circa 20.000 werd geschat, terwijl het aantal per 1.10.1945 was 60.000 en op 1.10.1948 38.000. Vermoedelijk ligt het aantal in werkelijkheid tussen de opgave, zodat het doorsnee-aantal vermoedelijk op circa 27- 28.000 kan worden geschat.

Wat betreft het DKU is het aantal op 1.10.1948 aangegeven op circa 7.500, welk aantal vermoedelijk nog bij benadering geldig is.

Een deel van de achteruitgang moet worden toegeschreven aan de activiteit der sociaal-democraten op werkplaatsen en fabrieken, een deel van de vermindering is te wijten aan de achterstand van de contributie en tenslotte is de algemene ontevredenheid er ook niet vreemd aan. Dat het aantal van de afdelingen over het land in de loop van het jaar hetzelfde is gebleven, of mogelijkerwijs op enige plaatsen is verhoogd, is toe te schrijven aan het feit, dat men in het beginvan het jaar tot een halvering van het aantal leden over ging van 100 tot 50 per afdeling.

FINANCIEN.

De teruggang van het aantal leden liet ook zijn spoor achter in de financiën; men zette op 20.9. - 1.11 een " Jubileumscampagne" op touw om 250.000 Kr. in te zamelen voor " de vooruitgang van de partij en de verkiezingsvoorbereidselen". Het geld vloeide traag binnen en krachtig aansporen was noodzakelijk.

Uit een vertrouwelijk schrijven aan de voorzitters van de afdelingen blijken duidelijk de moeilijkheden. De voorzitters worden verzocht de mogelijkheid te onderzoeken in hoeverre de afdelingen in staat zijn een bedrag voor de inzameling af te staan. Op 4.11.'49 deelde " Land og Folk" (Land en Volk, hetmDeense communistische blad, noot v.d.vertaalster)mede, dat de campagne Kr.288.482.95 had opgebracht, maar ingevolge van een door het zakelijk comité uitgezonden verzoek, werd de inzameling ten gunste van "Land og Folk" voortgezet. Dit geschiedde en op 5.12.'49 deelde "Land og Folk" mede, dat er Kr.334.460.89 was ingezameld. De enige zelfstandige inzameling van DKU had plaats gedurende Februari-Maart 1949, er ~~xxxx~~ werd in totaal Kr.25.000 ingezameld voor een strijdfonds.

Als voorbeeld kan vermeld worden, dat het district Aarhus van de DKP per 1.10.'49 zijn vermogen afsloot met 31.299 Kr., hiervan bedraagt de staat van de kas 241 Kr., banksaldo 488 Kr., de rest bestaat deels uit "debiteuren", die vermoedelijk identiek zijn met achterstallige contributies en ten deele uit verschillende posten, bestaande uit geboekte waarden, zoals aandeel in rotatiedruk en dergelijken.

In het Thisted-district was per 1.10.'49 de staat van de kas Kr.18.70 uitstaande schuld v/ afdeling (achterstallige contributie?) 150 Kr.

In het 4de.district van Kopenhagen, afd.26 was de staat van de kas 62.00 Kr., uitstaande schuld bedroeg 15.00 Kr.

PERS. Van December 1947 tot het eind van 1948 liep "Land og Folk" terug van 40.906 exemplaren tot 26.920 en in het jaar 1949 is de oplaag verder teruggelopen, hetgeen duidelijk te zien is, doordat gedurende de inzameling voor de "Jubileumscampagne" besloten werd de inzameling voort te zetten en toen het bedrag op de geprojecteerde 250.000 Kr. was gekomenm besloot men om de inzameling voort te zetten ten behoeve van het garantiefonds van "Land og Folk."

Voor dit fonds houdt men gestadig inzamelingen o.a. door de leden voor een vaste wekelijkse of maandelijkse bijdrage te laten tekenen, door het distribueren van spaarpotten, door het verspreiden van speciale uitgaven etc. In verband met het besluit van de vergadering van hetmCentraalcomité op ~~21.5.~~ 2.7.'50 werd een bericht verzonden

dat het garantiefonds

30.000 Kr. per maand moest bedragen als dekking voor het tekort. Verder heeft men een "Vrijdagscampagne" op touw gezet, waarbij iedereen zich moet inspannen om een extra grote verkoop van het blad te verkrijgen. Terloops zij opgemerkt, dat het blad "Fremad" (Voorwaarts) in April met 900 exemplaren verscheen, maar dat er 2000 abonnementen ontbreken, opdat het blad zich zelf kon bedruipen; het gaf een deficit van 900 Kr. per nummer. In een poging tot bezuiniging heeft men verder de wekelijkse uitgaven, die vroeger uit 5 bladen bestonden, verenigd met "Land og Folks Ugeblad" (Weekblad van Land en Volk). Het zij vermeld, dat de brochures "Zo liegt de Marshall-pers" en "Bewapeningswaanzin" en "Lonen en Prijzen" dd. 3.12 gedrukt werden in 60.000 exemplaren. Er zijn herhaaldelijk toespelingen gemaakt, dat de partij en het blad steun uit het buitenland ontvingen, maar bewijzen hiervoor kunnen niet worden aangetoond.

BIJEEN-KOMSTEN. LEIDING.

Deense comm. Jeugdgroep (Kan vergeleken worden met AMJV) B III q

In de loop van het jaar werden er twee congressen gehouden; het congres van de DKU. in Aarhus met Pasen (14-17.4) en het congres van de DKP in Kopenhagen van 5-8.5. Deze congressen werden uitvoerig in de pers besproken. In Aarhus was het belangrijkste punt het kiezen van een soldatencomité voor het zaaien van onrust in het leger, en op de bijeenkomst in Kopenhagen was het de mededeling van de ziekte van Aksel Larsen. Reeds op de bijeenkomst in Aarhus wist men, dat Aksel Larsen zeer ziek was en dat hij vele keren per dag injecties kreeg. Na de behandeling in het hospitaal door de partijgenoot Professor Fog, reisde Aksel Larsen op 6.5. in alle stilte met zijn echtgenote naar Tsjecho-Slowakije, waar hij zich ophield in een kleine stad 60 K.M. van Praag.

X O.K

Meermalen hebben geruchten Aksel Larsen onttroond ten voordele van Martin Nielsen, maar 3.8. kwam Aksel Larsen terug en op ~~xxx~~ 25.9. hield hij in Forum een "massa-bijeenkomst", waar hij de hoofdspreker was en luid werd toegejuicht, hetgeen in overeenstemming is met de ontelbare sympathiebetuigingen, die de leden gedurende zijn ziekteperiode in "Land og Folk" plaatsten.

NK O.K

aant. OK

Aksel Larsen is nog heden ten dage de leider van de partij, ondanks geruchten van beschuldigingen, dat hij nationalistisch in zijn politiek zou zijn, in tegenstelling met de ondervoorzitter Alfred Jensen, die beschouwd wordt als een trouwe aanhanger van Moskou te zijn. Aksel Larsen is evenwel in de laatste tijd opvallend weinig op de voorgrond getreden op de bijeenkomsten van de partij in haar pers etc.

X aant. O.K

Zekere tekenen voor een aanstaande wisseling in het leiderschap, of een "zuivering" zoals dit in de Noorse communistische partij geschiedde, zijn niet waargenomen.

De actie van de Sociaaldemocraten in de loop van het jaar heeft ten gevolge gehad, dat uit de DKP zijn getreden o.a. het Gemeenteraadslid, de verpleger Johannes Christian Jensen. Als verdere uittredingen kunnen worden genoemd: Vakvereniging-voorzitter Carl Anton Johansen, Frederikssund; het communistische gemeenteraadslid, vertrouwensman bij Burmeister & Wain, vakvereniging-voorzitter Janus Jensen, laatstgenoemde wegens onenigheid in vakverenigingskwesties. Eveneens werd medegedeeld, dat de voorman van de spoorwegbeambten Frode Danielsen één lijn trekt met de vakverenigingspolitiek van Janus Jensen; hij is evenwel niet uitgetreden; daarentegen is de voorman van de scheepsstokers Harry Emanuel Rasmussen uitgesloten wegens zijn houding in de vakverenigingskwestie.

REIZEN CONGRESSEN ETC.

Er zijn vele reizen naar het buitenland ondernomen; zo was Aksel Larsen in Oslo, van 4-6.2 1949 om deel te nemen aan een bijeenkomst . Op 26.11.'49 zou hij naar Oslo vliegen, deels om onderhandelingen te voeren met Noorse partijgenoten, deels om een redevoering te houden in "Folkets Hus", maar door zijn ziekte werd de reis afgelast. De ziekte was hem misschien ook voorgeschreven uit politieke tactiek. Op 17.12 '49 waren Aksel Larsen en Martin Nielsen in Gøteborg om besprekingen te voeren met Zweedse en Noorse communisten van de Løvliengroep, met welke groep zij allen volgens een latere verklaring zich solidair betuigden.

Van 14-25.8 hield het "Wereldverbond van de democratische jeugd" een international vredesfestival in Boedapest, waaraan ca. 200 personen uit Denemarken deelnamen, o.a. de schrijver Martin Andersen Nexø, Professor Jørgen Jørgensen, De reis werd geleid door de voorzitter van de DKU. Willy Karlsson. Op de bijeenkomst werd Dr.ec. Aage Dornonville de la Cour benoemd tot lid van het uitvoerend comité. Hij is voorzitter van het Kopenhaagse hoofdkwartier van de DKU.

Op het eind van Augustus 1949 werd er in Breslau een "Intellectueel Wereldcongres" gehouden, waaraan van Denemarken deelnamen de Schrijver Martin Andersen Nexø, Professor Adolf Stender Petersen, de schrijver Hilmar Wulff. Het congres nam een resolutie aan ter verdediging van de vrede.

aant. O.K. O.K.

Tenslotte reisden Inger Merete Nordentoft en Elna Nørrevig Jørgensen naar het buitenland om op 10.11.'49 deel te nemen aan een internationaal vrouwencongres in Moskou.

aant. O.K.

INVLOED IN DE VAKBEWEGING.

In het jaar 1949 was de communistische infiltratie in de vakbewegingen sterk dalend, dit werd n.l. waargenomen op werkplaatsen en fabrieken, waar de communistische "vertrouwensmannen" bij de verkiezingen meer en meer uitgeschakeld werden ten gunste van sociaal-democraten.

Bij de bestuursverkiezingen op de algemene vergadering van de vakverenigingen in het najaar, kreeg men hiervan een goed beeld.

Enige resultaten laten dit zien:

"Dansk Kedel & Maskinpasser"vereniging verwijderde de laatste twee communisten uit het hoofdbestuur; de schilders van de DSB herkozen niet de communistische voorzitter Lundin, maar stemden op een sociaal-democraat; de ongeschoolde arbeiders bij leger en vloot verwijderden alle communisten uit de vertrouwensposten.

Na de algemene vergadering in het najaar is de positie in de Kopenhaagse vakverenigingen als onderstaand voor de 208 vakverenigingen, die aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke arbeidersorganisatie en die een ledenaantal heeft van 225.284 met 1614 bestuursleden:

1343	sociaal-democraten,	waaronder 166	voormannen
188	communisten	" 33	"
10	niet bekend		
73	partijlozen	" 9	"

Er zijn sociaal-democratische voormannen in 166 vakverenigingen met 168.208 leden.

Er zijn communistische voormannen in 33 vakverenigingen met 52.893 leden.

Er zijn partijloze voormannen in 9 vakverenigingen met 4.183 leden.

Het verschil van de bestuursleden na de verkiezingen in het laatste halfjaar 1949 bedraagt:

Socialdem.wonnen 26 -verloren 8: nettowinst 18.
Commun. wonnen 7- verloren33:nettoverlies 26.
Partijlozen wonen 12- verloren 4: winst 8

In verband hiermede kan vermeld worden, dat ~~de~~ het communistisch bestuurde wereldverbond W.F.T.U. in December '49 werd ontbonden, ten gelijktijdig op 8.12.'49 in Londen werd opgericht "The international Confederation of Free Trade Unions", die omvat 50 millioen leden van de vrije vakverenigingen in het vrije deel van de wereld.

ALG.POLITIEK, VOORSCHRIFTEN VAN DE KOMINFORM.

Jn 0.D 815

Wat betreft de politiek van de partij moet eerst worden vermeld, dat er in het afgelopen jaar twee bijeenkomsten van de Kominform plaats vonden op het eind van November in Budapest. Na de bijeenkomst wendde de organisatie zich niet alleen tot de landen achter het "IJzerengordijn",maar ook tot de communistische partijen in de Westelijke landen ,in de vorm van een resolutie van de volgende inhoud:

1) om meer intensief voor de organisatie te werken, en dat iedere beweging ,die werkt in het belang van de vrede geconsolideerd moet worden.
2) De arbeidersbeweging moet meer actief deelnemen in deze vredesbeweging en de ~~verhoging van de~~ solidariteit in de klasse. ~~verhogen~~. verbeteren.
3) De eenheid in de arbeidersklasse kan alleen worden bereikt door taaie strijd tegen de rechtervleugel van de socialisten. De sociaal-democraten in de West-Europese landen zijn de ergste vijanden van de arbeidersklasse,zij zijn de medeplichtigen in de oorlogsophitsing en de lakeien van het imperialisme.
4) De propaganda voor een duurzame vrede moet opgewerkt worden tegen de propaganda van de agressoren.Men moet alles in het werk zetten om de aggressief militair-politieke blokken te onthullen. Als voorbeeld wordt genoemd de Westelijke Unie en het Atlantisch Pact.
5) Er moet een nieuwe propaganda geschapen worden in de vorm van het oprichten van vredescommités in steden en dorpen. Stemming onder de bevolking, zoals het nu in Italië en Frankrijk wordt gehouden, uitgeven vanlitteratuur, die de oorlogsvoorbereidingen onthult, inzamelen van gelden voor de strijd voor de vrede, boycott van films, boeken, tijdschriften,ra-

diocampagnes en verenigingen en haar leiders, die de gedachte koesteren aan een nieuwe oorlog.

Er zijn geen bewijzen, dat Deense communisten aan deze bijeenkomsten hebben deelgenomen.

VREDES-PROPAGANDA.

In Denemarken heeft de DKP een krachtige vredespropaganda ingezet.

Men heeft bij alle voorkomende gelegenheden de verschillende campagnes van vredes-verenigingen gesteund en tot het vormen van nieuwe opgewekt. men heeft deelgenomen aan de Scandinavische "vredesweek", die op 1.10'49 begon met een bijeenkomst in het Idraetshuset. (het "Sporthuis" in Kopenhagen, noot v.d.vert.) De nacht daarop trachtte men de "vredesduif" te schilderen op de trottoirs.in Kopenhagen met een schablone en een flitspuit. Op de 3.10.'49 hield het "Democratisch Wereldverbond van Vrouwen" een bijeenkomst onder het motto: "Oorlog aan de Oorlog." Ook bij de opening van de Rijksdag op 4.10.'49 bracht de nieuw opgerichte vredesbeweging onrust teweeg. Op bijna alle bijeenkomsten werden protestresoluties aangenomen tegen de oorlogspolitiek, bewapening en vermilitarisering en voor de vrede. Communisten ondersteunden met artikelen in bladen, brochures, extra-bladen en sandwichmannen etc.

De Franse vertegenwoordiger in de Kominform, Duclos,zou bij zijn terugkeer van de bijeenkomst in Praag in het openbaar hebben gezegd, in Parijs, dat de Kominform de vredesverenigingen beschouwde als één van zijn meest waardevolle gereedschappen.

Gelijktijdig hiermee is in de communistische pers en op bijeenkomsten een systhematisch neerhalen van het Atlantsich Pact gevolgd,hetwelk in overeenstemming is met de gedragslijn op de partijcongressen gevolgd, waar het in het arbeidsprogramma o.m. heet "De nationale zelfstandigheid van Denemarken moet daardoor verzekerd worden, dat het Atlantische Pact vernietigd wordt, evenals... men strijde tegen de Marshallpolitiek en de daaruit volgende inmenging in ons binnenlands economisch leven. Strijd tegen...de waanzinnige bewapening, die doorgevoerd wordt volgens wens en voorbeeld van Amerika....." Men heeft systhematain artikelen, brochures en extra-bladen opgehitst tegen de bewapening en tegelijkertijd getracht het officierscorps belachelijk

te maken. Mennheeft door soldaten-comités en op andere manier getracht verbinding te krijgen met de opgeroepen soldaten en deze verzocht melding te maken van ieder soort inbreuk, of incorrecte houding van de kant van de bevelhebbers; men heeft eveneens getracht pressie uit te oefenen op officieren door middel van woordvoerders gekozen uit de manschappen. Na de hongerstakingsaffaire in het Melby-kamp liet men een vlugschrift verschijnen met het opschrift: " Officieren maken amok" en waarin over de officieren werd gesproken als brute oorlogszuchtigen. De vlugschriften werden in de kazernes uitgedeeld, bij voorkeur in de avond-en nachtelijke uren, b.v. in Kopenhagen, Fredericia, Naestved, Odense, Aarhus, Elseneur en Randers. De uitdelers werden aangehouden en op bureaux volgens politieverordening verhoord en vrijgelaten, nadat de vlugschriften in beslag werden genomen.

Men gaf eveneens een vlugschrift uit onder de titel "Oproep" à la 9 April 1940 naar aanleiding van de te verwachten aankomst van Harold Schantz hier te lande. Men noemde hem de "Gauleiter van de U.S.A." en "Land og Folk" ging dagenlang voort de aankomst van de "Gauleiter" te bespreken.

Reeds op 9.11. '49 schreef "Land og Folk",dat"militaire overeenkomsten voorwaarden hadden geschapen voor een verzetsbeweging, die het volk in strijd zal verenigen tegen buitenlandse heerschappij."

Tegelijkertijd met de Hetze tegen de bewapening hebben de communisten opgehitst tegen de burgerwacht, deels omdat men vertoornd was er niet in opgenomen te kunnen worden, - deels omdat men beweerde, dat de burgerwacht systematisch communisten buitensloot,- en deels omdat men beweerde, dat de burgerwacht bestemd was om gebruikt te worden ver buiten de grenzen van het land voor een flankaanval. In een redevoering op 17.4.'49 verklaarde Aksel Larsen o.a. dat de jonge communisten ervoor moesten zorgen, dat de jeugd geen genoegen nam met de positie, die haar in leger en burgerwacht werd geboden... want dan zou het verdedigingswezen hier te lande voor de aanhangers van het Atlantische Pact heel wat minder waardevol zijn dan zij wensen.

Toen de burgerwacht met het doel om nieuwe leden te werven een

mars door Kopenhagen naar het Raadhuis ondernam, waar zij door de opperburgemeester werd ontvangen, trachtte de DKP onrust te veroorzaken door op dezelfde plaats een tegendemonstratie te organiseren. Het resultaat was echter slechts mager. De dag daarop verzweeg de hele Kopenhaagse pers, met uitzondering van "Land og Folk" deze gebeurtenis.Het is overigens bekend op de afdeling, dat de Kopenhaagse hoofdredacteuren eensgezind hebben besloten om geen melding te maken van het onrust-stoken van de DKP op bijeenkomsten of demonstraties.

Dat de DKP-Rijksdagleden, bij alle voorkomende gelegenheden, ook al heeft de te behandelen zaak een geheel ander karakter, het debat naar het Atlantisch Pact of het Marshallplan ,hebben gedraaid, is een bekend feit.

PRIJS-EN LOONPOLITIEK.

In aansluiting aan de aanvallen op deze beide pacten, heeft men ook geageerd tegen de dalende levensstandaard en heeft men zowel op bijeenkomsten als in"Land og Folk" aangespoord tot protestdemonstraties tegen het Ministerie van Handel om te protesteren tegen de gevoerde handelspolitiek, die wordt beweerd een gevolg te zijn van de beide genoemde pacten. Men spreekt in "Land og Folk" dd.9.12 " over het gedrang in het Ministerie van Handel van de vele deputaties, die de tekst van Krag lezen naar aanleiding van de prijzen."Men zorgt er ook systematisch voor, dat er op alle bijeenkomsten in het land, voor zover als mogelijk protestresoluties worden uitgevaardigd gericht ~~tegen~~ aan het Ministerie van Handel tegen de prijzen.In Odense heeft het DPK.vrouwencomité zich niet ontzien zich uit te geven als komende van de Huisvrouwenvereniging om handtekeningen te verkrijgen voor een protestschrijven tegen de vleesprijzen, terwijl inwerkelijkheid het "Folketing"-lid Petra Petersen aan de spits stond. Ook over deze kwestie verspreidde men speciale vlugschriften.

WERKELOOSHEIDSPROBLEEM.

De stijgende werkeloosheid werden tot het uiterste uitgebuit en opnieuw werden de 2 pacten en de handelspolitiek als de oorzaak ervan gehouden. Wat de getallen betreft, die ten gronde van deze Hetze liggen, zij vermeld,dat men heden in Aalborg 11-13.000, in Aarhus 10-12.000 en in Odense ca.4.000 werkelozen telt. In de platte landsdistricten telt men ca.4.000 werkelozen

en dit getal is stijgend. Het is derhalve begrijpelijk, dat de DKP zij zijn werkeloosheidscampagne in Nørresundby begon, waar men ook ageerde om de werkelozen vrij te stellen voor belasting. In deze winter is deze eis uitgebreid met een eis om ondersteuning en brandstoffenhulp. In het laatste gedeelte van het jaar is men van de kant van de DKP begonnen met de tactiek, om zovele toehoorders als mogelijk naar de gemeenteraadsvergaderingen te zenden, opdat zij bij passende gelegenheden door kreten en dreigementen de zaal niet te verlaten, pressie op de gemeenteraadsleden kunnen uitoefenen. Dit heeft men o.a. getracht te doen in Kopenhagen, Odense en Randers. Men heeft echter niet veel plezier gehad van deze actie, deels omdat de gemeenteraadsleden de situatie rustig opnamen-slechts enige keren werd de politie te hulp geroepen -en men het als regel klaar kon spelen met de bedreiging de zitting op te heffen, als de demonstrerende toehoorders de zaal niet wilden verlaten, en deels omdat men gesteund werd door de leden van andere politieke partijen, die lang voor het begin van de zitting systematisch de voorste toehoordersplaatsen bezetten.

Een grote werkelozenmeeting werd op 24/11'49 georganiseerd, maar liep op niets uit, hetzij dan, dat een deputatie door de Rijksdag ontvangen werd. De meeting werd ontbonden, toen een comité naar de Rijksdag ging, nadat men had beloofd de volgende dag verslag uit te brengen op de controlepost in Ingerslevesgade. Het is bekend, dat de DKP orders heeft gegeven om de werkelozen bijeentebrengen op controleposten voor het houden van protestmeetings, maar ook hiermede verkreeg men geen grote resultaten, evenmin als men door agiteren op werkplaatsen en fabrieken noemenswaardige resultaten heeft bereikt inzake het nagestreefde t.w. " Extra ondersteuningen, verlichting van belasting, verlaging van vleesprijzen etc."In Aalborg kwamen er op twee bijeenkomsten van het "Comité van werkelozen" resp.80 en 40 deelnemers bijeen.

WONING-PROBLEEM.

Op verschillende wijze is ook het woningvraagstuk betrokken bij de politieke agitatie, deels heeft men het streven voortgezet om een zo groot mogelijk aantal leden in de bouwverenigingen te krijgen, en deels heeft men in "Land og Folk" getracht zo-

vele beschrijvingen te publiceren als maar mogelijk is van slechte woontoestanden. Ook werd getracht om woninglozen onwettig in onbewoonde huizen te zetten; dit geschiedde o.a. in Kopenhagen, waar enige daklozen op aansporen van het raadslid Ludvig Hansen in enige lege percelen trokken. Toen zij er door de deurwaarder uit werden gezet, werd de zaak in "Land og Folk" opgeblazen.

AANVAL OP OVERHEID.

Zoals reeds vermeld, heeft men in verband met aanvallen op het Marshall-plan en het Atlantische Pact,ook het militaire apparaat aangevallen om het deels belachelijk te maken en deels de militaire uitgaven te becritiseren, terwijl men opruide, dat het geld beter besteed kon worden voor de werkelozen en om handel en industrie weer op peil te brengen; maar dit is niet de enige openbare instelling, die wordt aangevallen; ook gerechterlijke- en politionele autoriteiten staan bloot aan aanvallen van iedere aard, zowel wat de instellingen zelf betreft, als enkele personen, b.v. bij de politie. De "rechters van de oorlogsmisdadigers" heeft men tot het uiterste becritiseerd en bij een protestmeeting op 28.7.'49 op de Blaagaardsplads trachtte men het gerecht te beinvloeden, evenals men trachtte zekere rechters, die men verlangde verwijderd te zien,verdacht te maken.

"Edderkoppesagen" (het Spinnekopproces, zover ik weet een proces tegen collaborateurs, noot v/d vert.)werd ook uitgebuit voor een protestmeeting op 4.8.'49 op de Blaagaardsplads onder het motto: " Politie-corruptie en A.pact bloeien op één mesthoop".

Zowel militair als politie werd herhaalde malen , zowel op vergaderingen, als in "Land og Folk" ervan beschuldigd, een kaartsysteem te voeren over de politieke overtuiging van personen, maar geen der autoriteiten heeft zich verwaardigd de communisten het verlangde antwoord te geven. Een protestdeputatie die op 21.5.'49 naar de Minister van Justitie ging inzake klachten over een aanval door militair en politie bedreven, kreeg ook geen materiaal voor speciale ophitsing. Een later protest tegen de geschiede arrestaties in verband met het verspreiden van vlugschriften bij de kazernes, heeft ook geen resultaat opgeleverd.

TOEKOMSTIGE TACTIEK.

Het is bekend, dat er voorschriften zijn gegeven voor een versterkte activiteit in de gemeenteraadspolitiek, omdat men vindt, dat deze is verwaarloosd ten gunste van de Rijksdag. Dit geschiedt in verband met de komende gemeenteraadsverkiezing. Verhoogde activiteit is eveneens voorgeschreven ten opzichte van het levensniveau om daardoor de begonnen onderhandelingen over een arbeidsovereenkomst te belemmeren, omdat men van communistische zijde ten zeerste belang heeft bij stakingen met de daaropvolgende onrusten, terwijl men op deze wijze het gemakkelijkst belemmeringen schept voor de wederopbouw en daardoor des te meer materiaal heeft om het Atlantische Pact en het Marshall-plan a aan te kunnen vallen.

x x x

ILLEGALE WERKZAAMHEID IN VERBAND MET HET COMMUNISME.

SABOTAGE.

Kort voor Nieuwjaar 1949 werd er een mededeling ontvangen, dat de DKP na een ca.20.9.'48 gehouden vergadering van het centrale comité een kern had aangesteld, die sabotage moest plegen in Denemarken bij een eventuele Engelse of Amerikaanse bezetting, evenals men reeds nu intensiever moest werken om onrust en stakingen te veroorzaken. De kern moest vertrouwensmannen oproepen voor vertrouwelijke bijeenkomsten in het vak-secretariaat van de D.K.P.en mondeling aanwijzingen geven voor de te plegen sabotage en van de vertrouwensmannen gegevens in ontvangst nemen van de meest ~~ketsbare~~ kwetsbare punten van de werkzaamheden.

Men heeft in 1949 opmerkzaam verdachte branden en storingen in het bedrijf van fabrieks werkzaamheden gevolgd zonder een duidelijk geval van sabotage te kunnen constateren.

Het volgende voorval vraagt doch speciale opmerkzaamheid:

Op 8.4.'49 klokke 16 is er in A/S Hess & Sønners IJzergieterij in Middelfart, een brand uitgebroken, die nadat een uitgebreid onderzoek werd ingesteld als onopgehelderd moest worden beschouwd. Bij de onderzoekingen werd geconstateerd, dat twee communisten aan het werk waren 30 M. van de plaats, waar de brand uitbrak. Men denkt, dat één van beiden de vertrouwensman van de communisten op Hess'fabrieken is.

Medio October 1949 is er op de Cementfabriek "Norden" bij Aalborg een ongeluk gebeurd, die misschien aan sabotage kan worden toegeschreven! De fabriek is het eigendom van A/S F.L.Smidth & Co. Op "Norden" bevinden zich 2 roterende ovens, waarin gesmolten ijzer kan gemengd worden. Iedere oven heeft een capaciteit van 20 t. per etmaal. Op een nacht werd de drijfstang (of drijfbak?) van de éne oven vernietigd. Men neemt aan, dat een stuk ijzer in het gat van de drijfbak is gekomen. De oven werd als defect uit bedrijf genomen. Indien er een nieuwe drijfbak moest worden aangeschaft, zou er 1 à 1½ jaar verlopen en gedurende die tijd kon de werkzaamheid slechts op halve kracht plaats vinden, Aangezien het de fabriek gelukte van een ander bedrijf een drijfbak te lenen, ~~zodat~~ ontstond er door het defect slechts een paar dagen stagnatie in het bedrijf, ~~ontstond~~.

De Technici van het bedrijf hebben het geval beschreven als een toevallig, ofschoon zeer zeldzaam voorkomend defect.

Op de Nordiske Kabel & Traadfabriker A/S. la Coursvej 9, is op 5.11.'49 een daad van geweld geconstateerd in de loodkabelwerkplaats en wel bij 5 telefoonkabels. Bij de onderzoekingen is niet gebleken, wie de daad van geweld heeft gepleegd. Men heeft eraan gedacht, dat ontslagen werklieden een daad van wraak hebben willen uitoefenen, maar dit wordt als niet waarschijnlijk aangenomen. Het grootste gedeelte van de op de loodkabel werkplaats werkende arbeiders ziet men voor communisten aan.

In verband met het bovenstaande zij erop gewezen, dat er op 23.12.'49 in een opslagplaats van de fabriek een geweldige brand uitbrak, wier oorzaak men tot nu toe niet heeft kunnen vaststellen.

Op 18.10.'49 klokke 19.50 werd er brand geconstateerd aan boord van m.s. "Asia", toebehorende aan de rederij Ø.K. Het schip lag gemeerd aan de kade van Naskov Scheepswerf. Bij de plaats gehad hebbende onderzoekingen heeft men niet de vuurhaard kunnen ontdekken, maar overwegend wordt aangenomen, dat de brand veroorzaakt is door een autogeen-apparaat of een snijbrander, die tot 3 uur op het schip werden gebruikt. De gloed is vermoedelijk in aanraking gekomen met oliegedrenkt katoen of spaanders, waardoor het vuur binnen en paar uur tijd kon uitbreken.

De "Asia" onderging op het toenmalige tijdstip een reparatie, die eerst in de loop van een half jaar zou gereed zijn, en daar de werf meerdere gelijksoortige schepen had, waarvan de reparaties bijna gereed waren, neemt men aan, dat eventuele sabotage tegen andere schepen dan de "Asia" was gericht.

Tenslotte kan vermeld worden, dat in de loop van het jaar op de scheepswerf in Elseneur verschillende storingen in het bedrijf en branden plaats vonden, die ieder op zich zelf een natuurlijke oorzaak hadden, maar die toch, gezien het aantal en het niet geringe aantal communisten, dat op de werf werkt,

De spoedige komst van

aanleiding gaven, dat men speciale aandacht schenkt aan de storingen in het bedrijf van deze werf. Op 5.3.'49 liep een omvormer op het krachtstation van de werf warm. Falcks reddingsbrigade was de oorzaak, dat het krachtstation geen schade opliep. Op de werf beschouwt men de schade als een gewoon technisch ongeluk. Op 24.6.'49 vond er een ontploffing plaats op het hoofdverdeelnet van het krachtstation. De uitgebroken brand werd vlug bedwongen, zonder dat het bedrijf van de werf werd stopgezet. Het ongeval werd als onopzettelijk beschouwd. Op 13.7.'49 ontstond er aan boord van het ~~Deensk~~ schip "Halland" van de Deens-Franse Stoomvaartmaatschappij, dat zich op de scheepswerf in Elseneur bevond, brand, waarvan de ~~welks~~ oorzaak naar men meent is te wijten aan vonken van het electrische autogeenapparaat. Tenslotte ontstond er op 14.12.'49 op de werf een kleine ontploffing in het acetyleen-reservoir doordat de watertoevoer weigerde.

De gestadige "Hetze" van communistische zijde tegen de Marshallhulp, alsmede vertrouwelijke mededelingen betr. een speciale "sabotage-kern", hebben aanleiding gegeven opmerkzaam te zijn, in hoeverre sabotage gericht zou kunnen zijn tegen Amerikaanse eigendommen, of tegen werkzaamheden, die op bijzondere wijze verbonden zijn aan Amerikaanse belangen. In dit verband is alleen bekend, dat een Amerikaanse autobus op 10.12.'49 klokke 5 gestolen werd ~~van de plaats~~ van het huis in Aarhus, waar een Amerikaans majoor, die inkopen deed voor het Amerikaanse leger in Duitsland, zich bevond. De wagen werd naar een zandgroeve buiten Aarhus gereden, 75 L. benzine afgetapt, waarmee het inwendige van de wagen werd overgoten en in brand gestoken. Op dezelfde nacht werd een Deense militaire wagen, die in de blote hemel bij een mecanicien in Aarhus was geparkeerd, met kiezel en zand gevuld. Aan de achterzijde van de wagen was geschilderd: "Geen oorlog meer" en van binnen bij het stuur: "Wij willen vrede."

STAKINGEN. Wat betreft onwettige stakingen, georganiseerd door communistische zijde, heeft men gegevens betr. een staking op Varde Staalvaerk van 23 Maart- 7 April 1949. De directe aanleiding tot de staking was, dat een meester een doofstomme leerling een oorvijg zou gegeven hebben. Een op de fabriek aangesteld persoon, die communist is, heeft krachtig tot staken opgeruid, en daar de staking eerst drie weken na de episode met de oor-

vijg werd afgekondigd, is het als waarschijnlijk aan te nemen, dat communistische kringen achter de staking staan en dat deze voor politieke doeleinden moest dienen.

WAPENS. Betr.de wapenhandel is er in verband met activiteit van zekere Noorse en Zweedse zakenlui een onderzoek ingesteld om na te gaan, in hoeverre personen in Denemarken enige werkzaamheid ontvouwden om hulp te verlenen bij het leveren van grote partijen wapens, die zich in Noorwegen zouden bevinden.
Met het oog op wapentransporten zijn er onderzoekingen ingesteld betr. enkele scheepsladingen, zonder dat er is geconstateerd, dat de ladingen waren bestemd voor Denemarken, of aan wal werden gebracht op Deens grondgebied.
Er zijn in de loop van het jaar een niet onbeduidend aantal inbeslagnemingen van wapens geconstateerd bij personen, die ze onwettig bezaten. In geen van deze gevallen is er gebleken, dat de wapens in bezit waren van personen,die behoorden tot extreme, politieke bewegingen, of van deze wapenen in ontvangst hadden genomen.

ILLEGALE GROEPENFORMATIES, KOERIERWERKZAAMHEDEN ETC. Er zijn tal van inlichtingen over verschillende personen, die activiteit hebben ontplooid in verband met het vormen van illegale cellen of groepen,maar het materiaal is niet nader uitgewerkt. Zekere onderzoekingen zijn ingesteld betr. het aanwezig zijn van een communistische berichtendienst in Duitsland met koerierverbindingen naar en door Denemarken, benevens contacten voor dergelijke verbindingen hier te lande en in Zweden, maar de onderzoekingen hebben geen positief resultaat gehad.

COMMUNISTISCHE INFILTRATIE IN ZEKERE ORGANISATIES. Met het oog op infiltratie in zodanige verenigingen en organisaties, die krachtens hun internationaal karakter mogelijkheden openen voor het uitoefenen van illegale communistische werkzaamheid, b.v. het "Deense Rode Kruis" of esperanto-verenigingen,heeft men een vermoedelijk slechts geringe infiltratie geconstateerd, onder het personeel, dat werkt bij de hulpverlening van het Deense Rode Kruis in Centraal-Europa en in de Deense Gezondheidsdienst in Flensborg.
Wat de Esperanto-verenigingen betreft,zo zijn er enkele inlichtingen binnengekomen, die er op kunnen wijzen, dat esperantisten worden gebruikt in illegale communistische dienst.

Onderzoekingen hebben aan het licht gebracht, dat ook Deense staatsburgers verschillende onderhandelingen hebben gevoerd over wapenleveranties, maar het was de mede-contractanten niet mogelijk om de aangeboden wapens te leveren, die trouwens onbruikbaar, achtergelaten Duits oorlogsmateriaal in Noorwegen bleek te zijn.

NK

O.K

De meest bekende communistische esperantist is de onderwijzer Poul Christian Thorsen (Kopenhagen 7.1.1915), Kopenhagen, die lid is van de D.K.P. en die candidaat was voor de partij bij de laatste gemeenteraadsverkiezing.

O.D 1359

Volgens betrouwbare berichten werd de Tsjechische legatie in Kopenhagenin een brief van het "Informatie-Ministerie" in Praag verzocht, om Thorsen een lijst voor te leggen van ca.35 Deense esperantisten, die door de voorzitter S.K.Nielsen, Fredericia, waren uitgenodigd om een bezoek aan Tsjecho-Slowakije te brengen in Juli 1949,en Thorsen verzocht zijn mening te willen meedelen betr. de betrokken personen, maar zonder dat de Voorzitter Nielsen er iets van gewaar werd.De legatie zond daarop een copie van de lijst naar Thorsen.

BUITENLANDSCHE LEGATIES.

Er schijnt in de laatste maanden een verhoogde Russische diplomatieke werkzaamheid te bestaan op IJsland,daar er opvallend veel Russische diplomaten en diplomatieke koeriers naar en van IJsland reizen.

VLUCHTELINGENPROBLEEM.

Na de onderhandelingen, die op het Ministerie van Buitenlandse Zaken plaats vonden naar aanleiding van de Russische verbaalnota's van 25.1 en 4.6.1949, betr. de geallieerde vluchtelingen schijnt er een intensiever Russische propaganda op touw gezet jegens deze vluchtelingen, deels door het toezenden van propagandamateriaal, deels door bezoek van employés van de Russische legatie aan de vluchtelingenkampen.

Op 1.1.1949 werden er hier te lande volgende vluchtelingen geregistreerd:

247 Estlanders

924 Letten

508 Litauers

6 Oekraïners(geregistreerd als Polen)

1 Rus.(patient in het krankzinnigengesticht Augustenborg. Op 1946 werd hij "aabngeboden" aan de Russische repatrieringscommissie, die inmiddels weg reisde zonder hem mee te nemen.)

In verband hiermede zij vermeld. dat een klein aantal ca.15

Russen zich, zoals bekend hier"illegaal"ophouden,maar IRO had contact met één en verwachtte ook met de overigen contact te krijgen. - Behalve het bovengenoemde aantal worden er hier te lande ruim 300 personen gezocht, waarvan 119 Russen; deze laatsten zijn te zijner tijd opgegeven door de Russische militaire missie, maar de meesten zijn hier niet bekend en van de bekenden, zijn er nu slechts de bovengenoemde 15 over gebleven. De rest van de gezochten bevinden zich nu, zover bekend, in Zweden.

Volgens de voorhanden zijnde gegevens over de kennis van de Russen betr. het illegale verblijf van zekere personen hier te lande, kan men aannemen, dat de Sovjet-legatie, hetzij direct, hetzij b.v. door de Poolse legatie mogelijkheden heeft, om zich inlichtingen te verschaffen over de situatie van de vluchtelingen. De vluchtelingen hebben zich er herhaaldelijk over beklaagd, dat zij menen te hebben geconstateerd, dat de Russen kennis van namen hebben, die zij alleen onofficieel door mededelingen hebben kunnen ontvangen. De pogingen van de Russen om de vluchtelingen weer naar het vaderland terug te leiden,hebben geen grote resultaten opgeleverd, slechts één echtpaar, dat als achterlijk staat bekend, heeft zich laten overreden tot terugkeer. Men heeft op 24 Juli 1949 de Russische legatie erop opmerkzaam gemaakt, dat een Sovjet-Russisch staatsburger EFREMOW hier te lande gevonden is, maar het wekt verwondering, dat de Russen niet hebben geeist, dat de betrokkene, die officier is in het Russische leger, naar het vaderland werd teruggezonden. Dat de Deense autoriteiten op EFREMOW hebben opmerkzaam gemaakt, is te danken aan het feit, dat men zijn gedrag niet als heel betrouwbaar beschouwt. Het in het overzicht van 1.1.1949 ~~aaga~~ aangegeven getal van hier vertoevende Oostelijke vluchtelingen is per 1.1.1950 sterk gereduceerd en het getal is nu als volgt:

Estlanders	165
Letten	684
Lithauers	286
Polen	628

Het nu beduidend mindere aantal vluchtelingen is te danken aan de emigratie naar Australië en Canada, door bemiddeling van IRO. In totaal vertoeven er op de ~~z~~aangegeven datum 1942 geregistreerde vluchtelingen hier te lande, waaronder begrepen 373

kinderen onder 14 jaar.

x x x

NAZISTISCHE EN DERGELIJKE ORGANISATIES IN 1949.

In de"Landsforeningen af 6,maj 1945"(6.maj foreningen; 6 Mei-vereniging)is SVEND KOFOED -JENSEN(*St.Hedinge 19.10 '02), die de stichter en eerste voorzitter van de organisatie was, op 8.Januari 1949 afgetreden. De oorzaak hiervan zou zijn, dat hij tevergeefs trachtte"6 Mei vereniging"te reorganiseren tot een politieke partij; toen hem dit niet lukte, stichtte hij aan het einde van 1948 of in het begin van 1949 de FRIE FOLKEPARTI (De Vrije Volkspartij) (zie later.)

De leiding van de "6 Mei Vereniging" is vanaf 3.1.1949 als volgt:

Voorzitter:Makelaar JENS ANDRES JENSEN SUND
Helligkorsvej 6, Roskilde.

Ondervoorzitter: Boekhouder OLUF ANDREAS CHRISTENSEN,
Tjørnevaenget 16, Lindholm,Aalborg.

Administrateur: Ingenieur ARTHUR ROBERT KIELSEN,
Gothersgade 154,st.Kopenhagen.
wordt genoemd "Landsorganisator".

Kassier: Revisor SVEND AXELHOLM, Damhusboulevard 86, 1. Kopenhagen.

Onder de naam "Lytterforeningen" (Vereniging van Luisteraars) heeft de "6 Mei Vereniging" een kameraadschappelijke bijeenkomst gehouden in October 1949 in "Empiresalen", Blegdamsvej. De vereniging moet beschouwd worden als een besloten gezelschap van de "6 Mei Vereniging".

FRIE FOLKEPARTI, (De Vrije Volkspartij) werd gesticht omstreeks Januari 1949 door de vroegere voorzitter van de "6 Mei-Vereniging SVEND KOFOED JENSEN, Grundtvigsvej 6 B. Kopenhagen en WILLIAM JUUL THORSTED MORTENSEN, koopman, Lyøvej 1, Kopenhagen.

Uit een door de betrokken personen verspreide oproep blijkt, dat de partij "het Deense volk wil verenigen zonder aanzien van klassebelangen in een nationale, economische en sociale samenwerking" volgens nader aangegeven richtslijnen, waarvan punt 9 luidt: "Gelijkheid voor de wet wordt verzekerd door

het weder invoeren van een rechtspleging in overeenstemming met de principes van de rechten van de mens."

De partij geeft het blad "Folket" (Het Volk") uit.

"Den personlige Haederligheds Vaern"(De Weermacht van de persoonlijke rechtschapenheid (of eerbaarheid) heeft verleden jaar in de provincie verscheidene protestbijeenkomsten gehouden tegen de zuivering. De leider van de vereniging is de bekende zaakgelastigde ANDERS JOHAN ADELTOFT(gehuwd met Mevr. C.A.MØNNICHE).

"Faarhusforeningen" werd opgericht op een bijeenkomst in Tinglev op 9.10'49. Terrein van de werkzaamheid in hoofdzaak Noord-Slesewijk. Doel: "Allen te verenigen, die onbillijk zijn geinterneerd geweest, de veroordeelden volgens terugwerkende strafwet, alle betrokkenen en sympathiserenden tot een eenheid, die op grondwettelijke basis de organisatie geldigheid willen verschaffen, zodat er rechtvaardigheid en gelijkheid voor de wet wordt verkregen." Kantoor A.Olesens Uitgeverij, Abenraa.

Voorlopig bestuur, "Arbeidskorps" geheten, bestaat uit:

Voorzitter : ANTONIE ABRAHAMSEN, Bedsted Lø.

Ondervoorzitter: JOHAN LASSEN, Hajstrup bij Bylderup,Bov.

Secretaris: A.OLESEN, Storegade 34, Abenraa.(Administrateur)

De vereniging richt zich zowel tot Deense als Duitse staatsburgers.

"Danmarks Reformbevaegelse" (Reformbevaegelsen, Reformbeweging) is opgericht op,29.6.1949 in Ordenshuset, Griffenfeldtsgade7, Kopenhagen. Het officiële doel van de vereniging is:" Om allen in ons land te verenigen dwars door alle partij politieke instelling heen." Een van de doelen van de vereniging is het stopzetten van de terechtstellingen. Op de laatst gehouden vergadering op 1.12.'49 in het Grundtvigshus, waaraan oa. 750 personen deelnamen, werd er veel over de zuivering gesproken. Op de stichtingsbijeenkomst werd de volgende leiding benoemd:

Voormalig Directeur van Kredietvereniging POUL CHR.RASMUSSEN, Chr . Wintersvej 2, II, Kopenhagen F.

ERIK SCHIEVE LAERUM, Schlegels Alle 6, 2 Kopenhagen.

CARL CHR.THORVALD STEEN-RASMUSSEN, Ordrup, Jagtvej 28.

AXEL BERNHARDT BERG, H!C.Ørstedsvej 54.

JENS NIELSEN, tijdel.KUDSK. Hemnosvej 17 bij Slente.

Alle betrokken personen staan bekend en zijn bestraft voor overtreding van de strafwet.

Volgens een mededeling zou "Frontkaemperorganisattionen" (Organisatie van frontstrijders) - een verbond van vroegere SS mannen- achter de stichtings-bijeenkomst staan.

Tot de "Reformbevaegelsen" behoort een jeugdorganisatie, die een aaneénsluiting is van vroegere jeugdorganisaties van een militair-nazistisch karakter: "Dansk Ungdoms Korps" (Deense Jeugd-Korps), "Danmarks Frie Ungdom" (Deense Vrije Jeugd) en "Absalon". De leider en stichter van de "Dansk Ungdoms Korps" Børge Eirk Strømgren, tijdel. NIELSEN, Gl.Kongevej 135,Frbg. is de leider van de gezamenlijke jeugdafdeling.

Aan de "Reformbevaegelsen"s stichtings-bijeenkomst namen 4 Zweden deel van de Nazistische organisatie "NY SVENSKA RØRELSE" (Nieuwe Zweedse Beweging).

Wat betreft de organisatie "Nordisk Kulturfaellesskab" (Noordse Kultuurgemeenschap)is vernomen, dat de "Nordisk Kulturfaellesskab"een vereniging is van belangstellenden van films. Uit een schrijven, dat Kofoed Jensen, die zoals men aanneemt voorzitter is van de vereniging, aan de leden heeft verzonden, blijkt, dat de naam van de vereniging voorheen was "FILMS KREDSSEN" (Filmkring)en dat het doel is speciaal Duitse films te vertonen. De vereniging, die ~~sterke~~ geen nauwe verbinding heeft met "6 Mei Vereniging werd in het voorjaar of de zomer van 1949 opgericht. De vereniging heeft op 16.11 en 30.11.'49 twee voordrachtsavonden gehouden, waarop de vroegere redacteur AKSEL HØYER s sprak over het onderwerp" Ben je nog steeds anti-communist?" en " Communisme van het hart". De beweging is anti-communistisc maar veroordeelt ook de zuivering.

" Landbrugernes Sammenslutning" (Het verbond van landbouwers) (L.S.), die direct na de kapitulatie een zeer teruggetrokken bestaan voerde, is nu in alle districten van het land gereorganiseerd.

Algemeen Voorzitter is: Grondbezitter EGSGAARD, Thyregod er
Ondervoorzitter is: Pachter CHR. HANSEN , Handest.

Er zijn een aantal bijeenkomsten in 1947-'48 gehouden en op

26.9.1949 richtte de landelijke vereniging een gedenksteen op voor de overleden voorman KNUD BACH, Rønge, De steen werd mede bekostigd door de L.S. uit alle districten en opgericht in de nabijheid van een hofstede in Rønge. Bij de onthulling van de steen waren er in totaal ca.5000 vertegenwoordigers uit het gehele land aanwezig. De gedenksteen werd in de nacht van 9.10.'49 door springstof vernietigd. De zaak is niet opgehelderd.

Op 17 en 18 November 1949 vond er een landelijke bijeenkomst plaats in Østergades Hotel in Aarhus. Ieder district was vertegenwoordigd door 2 afgevaardigden. De algemene voorzitter leidde de bijeenkomst, waarbij men een resolutie aannam, waarin de wens uitgesproken werd,dat het export-comité van de landbouwers voortgezet wordt onder het Ministerie van Landbouw.

" JORd-Arbejde og Kapital"(J.A.K. (Landarbeid en Kapitaal), een organisatie, die evenals L.S. na de kapitulatie een teruggetrokken bestaan leidde, heeft zich nu weer opnieuw geroerd en op 6.12.'49 zijn eerste openbare bijeenkomst in Ringe gehouden. Er waren slechts 70 deelnemers. De voorzitter, nog steeds de landbouw-inspecteur KRISTIAN ENGELBRECHT KRISTIANSEN, nu wonende Skrillinge bij Middelfahrt , was de spreker.

Uit de rede bleek, dat JAK een sterke afdeling in Svendborg heeft en kortgeleden een nieuwe vereniging in Ringe heeft opgericht. Kristiansen richtte zich in zijn toespraak tegen het Atlantische Pact en de Marshall-hulp,maar maakte geen melding van de situatie ten Oosten van de grenzen van het Ijzeren gordijn, toen hij uitsprak, dat JAK tegen het staatskapitalisme was.

x x x

6.15

4.2
og.283 — 01.153-4

og.283
6.15

- 8 DEC. 1950

ACD/ gebbs

RAPPORT:
Van: KA-RA
Aan: Hoofd B
No : D/I08
Onderwerp: Communisme in Denemarken.
I/7/50 - I/I0/50.

6.I2.I950.

OP KAART
ACD/
DAT: 19-3-51
PAR:

Bijgaand gelieve U aan te treffen overzicht No. 4 van Zwartjan om te behouden.

I. HET COMMUNISME IN DENEMARKEN IN DE PERIODE 1 Juli - 1 October 1950.

AANTAL LEDEN VAN DE PARTIJ.

Ondanks enige geisoleerde mededelingen in de communistische pers betr. het toetreden van nieuwe leden tot de partij, kan men aannemen, dat het totale ledenaantal gestadig achteruitloopt. Hiervan getuigt ook sterk het aantal stemmen voor de Folketing-verkiezing op 5 September 1950, waar de communisten in totaal slechts 94.468 stemmen behaalden, of 46.626 minder dan bij de Folketing-verkiezing van 1947. Het aantal van de Folketing-mandaten liep terug van 9 op 7.

Dat de achteruitgang niet onverwacht kwam, blijkt, uit het feit, dat een op de voorgrond tredend lid van de DKP in Aarhus in het begin van Augustus te kennen gaf, dat de partij een gevoelige achteruitgang verwachtte bij de Folketing-verkiezing, o.a. als gevolg van de strijd in Korea, en voorts, dat de leiding van de partij slechts 20% van zijn leden als overtuigde communisten beschouwde, terwijl de rest slechts waarde had als stemmen. Bij dezelfde gelegenheid gaf het bewuste partijlid te kennen, dat de leden een zekere angst voor de toekomst hadden en bang waren, dat er maatregelen tegen hen genomen zouden worden.

Dat de communistische achteruitgang in Denemarken niet een geisoleerd feit is, blijkt o.a. daaruit, dat het aantal communistische stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen in Zweden op 17 September 1950 terugliep op 184.000 ~~viel van~~ tegen 373.000 bij de gemeenteraadsverkiezingen in 1946.

In het najaar 1948 ondernam de DKP een hergroepering van zijn afdelingen, en wel zodanig, dat deze, die tot nu toe ~~xxxxxx~~ circa 100 leden ieder hadden geteld, in de toekomst slechts ca. 50 leden zouden tellen. In April j.l. deelde men uit Aarhus mee, dat de afdelingen kleiner zouden worden en in toekomst slechts ieder ca. 15 leden zouden tellen, opdat een zo groot aantal leden als mogelijk, deel zou kunnen nemen aan de dagelijkse partij

arbeid. Aangezien een afdelingsbestuur uit circa 9 leden bestaat, zou circa de helft van het totaal aantal leden op deze wijze deel nemen aan de dagelijkse partijarbeid.

Het is in het ooglopend, dat een dergelijke reorganisatie van de communistische partijen heeft plaats gevonden in Frankrijk, NEDERLAND, België en West-Duitsland. Volgens berichten uit NEDERLAND heeft de NEDERLANDSE communistische partij op haar conferentie in December 1949 een resolutie aangenomen om zekere wijzingen te brengen in de organisatie van de partij, volgens het voorbeeld van de Franse zusterpartij, om zoals het in de resolutie heet " kleinere eenheden te vormen, die klein genoeg zijn om in huiskamers bijeen te kunnen komen".

In de laatste tijd bemerkt men het optreden van "Brigaden", zoals b.v. "Poppel-Brigade", "Istedgade-Brigade" en "Frederiksberg-Brigade", ~~gevormd uit~~ samengesteld van kleine uit alle partij-afdelingen en enkele leden van de partij tellend, die byzonder actief waren bij verschillende acties van de partij. Op de komende district-conferentie in Kopenhagen zal de afdeling van de partij Vigerslev I met het voorstel voor de dag komen , dat er naar aanleiding van de reeds bestaande brigaden, een brigade voor het gehele district zal opgericht worden, staande onder de leiding van het district en met het doel" om zoveel kameraden als mogelijk te organiseren, minstens een voor iedere afdeling - om hen te scholen en tevormen in het speciale werk van de brigade, opdat wij op deze wijze in nauwer contact kunnen komen met de brede bevolkung."

De op 1 April 1950 begonnen omwisseling van de lidmaatschapskaart van de partij gaat gestadig enigszins traag, en in een schrijven dd.17 Juni 1950 van het 3de.district van de DKP heet het o.a. , dat " nu moet de boeking van de omwisseling geheel worden afgesloten. Volgens de bepalingen kan niemand lid zijn, na 1 Juli, die Maart nog niet heeft betaald."

Overigens schijnt er enige ontevredenheid te bestaan onder de leden betr. de nieuwe lidmaatschapskaart, en o.a. werd er op een op 6 Augustus 1950 in Odense gehouden politieke bijeenkomst het voorstel ingediend om weer "~~de~~ het oude rode partijboek" in te voeren

in plaats van het nieuwe: AKSEL LARSEN ANtwoordde hierop, dat de zaak in overweging werd genomen,maar dat om technische redenen er geen verandering kon worden aangebracht vóór het volgende jaar.

Volgens het mededelingenblad van de DKP "Fremad" (Voorwaarts) van Augustus 1950 bedroeg het ledenaantal van de DKU tussen 6000 en 8000,hetwelk in ieder geval zeer aan de hoge kant van het werkelijke ledenaantal te beschouwen is.

Op bovengenoemde politieke bijeenkomst in Odense, gaf o.a. een vertegenwoordiger van de locale afdeling van de DKU te kennen: "dat ...wij een jeugdbeweging nodig hebben, die op zijn minst 10 maal zo breed moet zijn als onze partijen. Het jeugdverbond moet geen communistische partij Nr. 2 zijn: er kan slechts één communistische partij bestaan". De spreker noemde verder het ontbrekende begrip van de partij voor de jongeren, zelfs al had men in de laatste tijd veel gedaan om de verhouding te veranderen; o.a. werd de vraag behandeld op de bijeenkomst van het centrale comité op 5 Januari 1950,maar de spreker meende niet, dat de discussies tot nu toe in de partijafdelingen waren te berde gebracht. Hij noemde het typerend voor de hele instelling dat de kinderen van vele partijleden nooit te zien zijn bij de DKU, omdat de partijleden de DKU slechts beschouwden als helpers, als bladen uitgereikt moesten worden, plakkaten uitgedeeld en vlugschriften etc. verspreid, maar dat zij zich nooit interesseerden om de invloed van de jeugd te verhogen, als zij met haar in beroering kwam op werkplaatsen en fabrieken en natuurlijk in de eerste plaats thuis in hun families.

FINANCIELE POSITIE VAN DE PARTIJ.

De financiële positie van de partij gaat gestadig achteruit. Zoals medegedeeld in rapport Nr. 3 liepen de betalingen voor het garantiefonds in Mei terug op Kr.24.327.-,hetgeen natuurlijk aanleiding gaf, dat de partijleiding er bij de ondergeschikte partij-instanties er met klem op aandrong een dam te vormen voor het tegengaan van de dreigende catastrophe.Nadat de bijdragen in Juni waren gedaald tot Kr.24.291.-gelukte het in Juli een totaal bedrag van Kr.26.289.50 te behalen,dat in Augustus zelfs steeg tot Kr.27.154.- al ontbrak er gesta-

dig ca.10% voordat men de gestipuleerde Kr.30.000.- per maand bereikte.

Op een (actieve) bijeenkomst van de DKP op 4 October 1950 in Aarhus, ~~liet~~ verklaarde ALFRED JENSEN, de voornaamste spreker, ~~er zich over uit~~, dat o.a. er niet eerder tegenover de leden rekenschap was afgelegd over het besteden van Kr.365.000.-, die een jaar geleden ingezameld werden (vermoedelijk was er sprake van de jubileum-inzameling), hetgeen hij nu deed, door te verklaren, dat "Land og Folk" Kr.100.000.- had ontvangen, de verkiezing van het Folketing op 5 September 1950 had Kr.100.000.- gekost en de afdelingen hadden in totaal Kr.30.000.- gekregen, zodat er nog Kr.40.000.- over waren, hetgeen te weinig was om er de winter mee in te gaan. Hij deelde inmiddels niet mede, dat er was gebeurd met het verschil van Kr.95.000.- en niemand vroeg er verder naar.

In Augustus had een op de voorgrond tredend partijlid in Aarhus er zich tegenover een ander partijlid over uit gelaten, dat de financiën van de partij en speciaal van het blad er hoe langer hoe slechter voorstonden. In Aarhus had men uit bezuiniging de kantoorjuffrouw van het kantoor van de partij haar congé moeten geven en men nam bovendien in overweging een filmtoestel te verkopen, dat op 30 September 1949 stond geboekt als bedrijfskosten ter waarde van Kr.5.130.- Dat de verkiezing inderdaad een zware financiële aderlating voor de partij was geweest, blijkt wel uit het feit, dat de aanhouding van enige jonge lieden in Aarhus, wegens het ongeoorloofd plakken van biljetten grote zorg op het locale kantoor van de partij had gewekt, omdat een deel van de plakaten en een emmer kleefstof in beslag was genomen bij de aanhouding en men geen geld had om nieuw materiaal te kopen. In een schrijven dd.17 Juni 1950 van het derde district (Kopenhagen) van de DKP. aan de afdelingskassen werd medegedeeld, dat de uitgiften van de partij in verband met de verkiezingen van de schoolcommissies op 31 Mei 1950 voor het derde district Kr.1100.- bedroegen, hetwelk over de verschillende afdelingen als volgt verdeeld zou worden: afdelingen van 30 leden moes-

ten ieder Kr.8.- betalen; afdelingen van 30-50 leden Kr.12.- en afdelingen over 50 leden ieder Kr.15.-

Zowel uit de communistische pers als uit interne mededelingen blijkt o.a.dat het met de grootste moeite gepaard gaat de afdelingen hun schuld te doen afrekenen betr. verkiezingszegels, biljetten, loterij etc.; zo kan b.v. op basis van een kostenberekening dd.12 September 1950 van het eerste district worden uitgerekend, dat dit district een schuld aan de partij heeft van Kr.2.330.-

Er is gebleken, dat het in het buitenland een bekende gang van zaken is, dat zekere firma's monopolie of prioriteit krijgen op de handel met Oost-Europese landen, waardoor grote bedragen worden verdiend, die direct in de kas van de communistische partij van de betrokken landen zouden vloeien. Er zijn ook hier in Denemarken inlichtingen binnengekomen van een dergelijke gang van zaken, b.v. handel met motorvoertuigen uit Tchecho-Slovakije, waarbij van Deense importeurs een zekere heimelijke provisie zou zijn geeist, die ten gunste zou komen aan het werk van de DKP of een ander communistisch doel. Er is evenwel bij een onderzoek geen bewijs gevonden voor de juistheid van deze verklaring. Eveneens is de aandacht erop gevestigd, in hoeverre de partij geld zou toevloeien van Het Sovjet-Russiche Gezantschap hier ter stede, terwijl er als een feit opgewezen is, dat de Russische visa in verhouding veel duurder zijn dan de visa voor andere landen. Er is medegedeeld, dat een persoon voor een visum om deel te nemen aan de Leipziger Messe ruim Kr.85.- moet betalen,en daar er van Denemarken ca. 100 personen aan deze Messe hebben deelgenomen, wil dat zeggen, dat er over Kr.8.000.- alleen aan visagelden zijn binnengekomen. Men ~~kan zich voorstellen~~ mag, dat een deel van dit geld voor partij-doeleinden wordt gebruikt, maar aan de andere kant is het niet uitgesloten, dat de Russische employés van het gezantschap een deel van dit geld in eigen zak laten verdwijnen. Er is een geval bekend, waar een hier ter stede wonend persoon zich tot het Russische gezantschap wendde om een visum over-

geschreven te krijgen van een afgelopen pas naar een nieuwe. De betrokken gezantschapsemployé verlangde Kr.110.- voor deze overschrijving, toen de eigenaar van de pas dit weigerde te betalen , terwijl hij erop wees,dat een dergelijke handelwijze nergens anders plaatsvond, werd het bedrag voor het visum op Kr.25.- gebracht, dat de eigenaar van de pas eveneens weigerde te betalen, terwijl hij ten lange leste zijn visum zag ingeschreven in de nieuwe pas zonder enige kosten.

Een ander geval is bekend, dat een hier wonend Russisch staatsburger voor het uitschrijven van een nieuwe pas (de Sovjet-Russische pas heeft slechts een geldigheid van hoogstens één jaar) iedere keer een bepaald bedrag betalen moest in verhouding tot zijn inkomen. Het verlangde percentage is niet bekend, maar de kosten voor de pas bedroegen iedere keer tussen 50.- en 100 .- Kr.

Zoals reeds medegedeeld is het met de financiën van de communistische pers slecht gesteld en met tracht op iedere manier de positie te verbeteren.

Op de bovengenoemde (actieve) bijeenkomst in Aarhus op 4 October 1950 deelde ALFRED JENSEN mede, dat "Land og Folk" iedere maand een tekort had van Kr.6.000.-

Zodra het vaststond, dat de regering een Folketing-verkiezing wilde uitschrijven,stelde "Land og Folk", evenals bij vroegere gelegenheden een bepaald verkiezingsabonnement beschikbaar van begin Augustus tot 1 October 1950, d.w.z. circa 1½ maand voor een prijs van Kr.2.50; op de verkiezingsdag van 5 September 1950, deelde "Land og Folk" mede, dat een aantal van 5.973 verkiezingsabonnementen was bereikt, welk aantal vermoedelijk over 6.000 gestegen is voordat de inschrijving afsloot.
Op de landelijke bijeenkomst in Aarhus op 13 Augstus deelde HOLGER VIVEKE mede, dat enige kiosken in Kopenhagen de verkoop van "Land og Folk" sabotteerden, waardoor enige DKU'ers zich in de nabijheid van de kiosken zouden opstellen om het blad te verkopen.

Op 6 Augustus 1950 deelde "Land og Folk" mede, dat er in de gelederen van het blad een "stootbrigade" was opgericht, samen-

gesteld uit kameraden van verschillende afdelingen van het "Land og Folk"'s Huis, om iedere Vrijdag het blad te verkopen en dat de brigade zich voorlopig ten doel stelde, iedere Vrijdag 500 exemplaren te plaatsen.

Over het geheel genomen kan men aannemen, dat de communisten, -afgezien van het speciale verkiezingsabonnement- niet in staat zijn geweest nieuwe abonné's te verkrijgen, waardoor gestadig getracht wordt de speciale Vrijdag-verkoop te stimuleren en tevens de Zondagverkoop te verhogen.

Onmiddellijk na de verkiezing zond "Land og Folk" een ongedateerd schrijven aan "goede kameraden", waarin o.a. werd aangespoord om alle verkiezingsabonné's te overreden vaste abonné's tr worden en mocht dit niet lukken hen te bewegen het blad op Vrijdag of op Zondag te kopen.

De partij-leiding spoorde aan, dat er overal groepen zouden worden gevormd, bestaande uit de flinkste kameraden, die er voor moesten zorgen, dat het blad verkocht werd op werkplaatsen , in fabrieken, contrôleposten (voor werkelozen), op de straat en in de huizen.

Op de bovengenoemde politieke conferentie in Odense op 6 Augustus 1950 verklaarde AKSEL LARSEN o.a., dat " er geen stijging in de oplage was, en dat er een weliswaar zwakke,maar toch gestadige daling was in het laatste halve jaar". HOLGER VIVEKE sprak over de pers van de partij en constateerde, dat de oplage niet vooruit, maar achteruit ging. Het weekblad van "Land og Folk" was sedert 1945 achteruitgegaan. Hij stelde voor, dat de kameraden Zondagochtend "trappenmoesten lopen" om het blad nieuwe abonné's te verschaffen.

Op de conferentie werd er becritiseerd, dat het weekblad te veel op "Land og Folk" geleek,waarop AKSEL LARSEN verklaarde, dat het juist het bewijs was van de slechte financiële positie, dat men dezelfde artikelen moest gebruiken, die in de loop van de week reeds in "Land og Folk" hadden gestaan.

Op 20 September 1950 werd er in de grote zaal van het huis van de partij in Kopenhagen een bijeenkomst gehouden van de voorzitter en de leiding van het blad, waarbij ook waren uitgenodigd speciaal actieve leden van het eerste district.

De spreker was HOLGER VIVEKE, die mededeelde, dat "Land og Folk" in 1945 een dagelijkse oplage had van 26.400, die ~~heden ten dage~~ nu teruggelopen was tot 17.000 exemplaren, terwijl het weekblad, dat in 1945 ca. 18.000 exemplaren telde, nu teruggelopen was tot 12-13.000.

Op 2 Augustus 1950 kon "Land og Folk" mededelen, dat de inzameling van bijdragen bestemd tot het bijeenbrengen van de som van Kr.3.000.-,waartoe BØRGE HOUMANN wegens het tegen hem uitgesproken vonnis in het Øst-proces veroordeeld was,in totaal Kr.3.300.24 had opgebracht.

Zoals bekend, werd het vonnis van de andere tegen BØRGE HOUMANN aanhangig gemaakte "injurie-zaak" door de arrondissementsrechtbank op 11 September 1945 verscherpt, n.l. zijn straftijd werd deels verhoogd en deels werd de boete, waartoe hij veroordeeld was, benevens de proceskosten verhoogd, zodat hij nu in totaal een som van Kr.50.000.- zal hebben te betalen.De inzameling tot betaling van deze boete wordt voortgezet, maar,zoals inmiddels blijkt, in dalende lijn; een totale opgave van het ingekomen bedrag is niet bekend.

Op een bijeenkomst van het centraal commité op 24 September 1950 heeft het centraal-commité van de partij besloten een "Børge Houmann inzameling" op touw te zetten,die gedurende de tijd van 13 October tot 17 November 1950 minstens Kr.250.000.- moet opbrengen, die besteed zullen worden, deels tot dekking van de WTK-zaak, deels tot steun en uitbreiding van de pers van de partij.

Deelnemers van deze ~~uitgebreide~~ grote bijeenkomst van het centraal-comité, waar het initiatief van uit ging, tekenden volgens "Land og Folk" in voor een bedrag van Kr.6.605.-, "te betalen in hun respectievelijke afdelingen gedurende de periode, waarin de inzameling loopt."

Het besluit van het centraal-comité werd weergegeven in het mededelingsblad van de DKU, "FREMAD" (Voorwaarts) van October 1950 onder toevoeging, dat"het zakelijke comité van de DKU zich met geestdrift aansluit bij deze inzameling en onze communistische partij heeft medegedeeld, dat wij als ons eerste doel in de DKU's bontgenootscampagne ons als taak hebben gesteld een bedrag van Kr.20.000.- in te zamelen voor "Land og Folk".

Ook op reeds eerder genoemde bijeenkomst in Aarhus op 4 October 1950 werd de inzameling besproken, en de districtsleiding benoemde een comité voor de administratie van de inzameling in Aarhus, waar zoals men besloot een bedrag van Kr.15.000.- moest ingezameld worden.

Om verder de wankele financiële positie te steunen heeft "Land og Folk" vanaf eind September ingevoerd, dat abonné's op het blad 50% reductie krijgen op privé-rubriek advertenties en het blad is werkelijk hierdoor in staat geweest een reeks kleine annonces te publiceren.

Opdat de partijleden inmiddels niet moeten geloven, dat de "Børge-Houmann-inzameling" andere lopende inzamelingen overbodig maakt, of vervangt, bevatte 2Land og Folk" van 1 October 1950 een kleine mededeling betr.het garantiefonds, waarin het heet, dat het garantiefonds de vaste financiële basis is xxxxxx in de strijd om onze pers in stand te houden en dat deze onwankelbaar moet blijven bestaan.

BUITENLANDSE REIZEN VAN LEIDENDE PARTIJLEDEN.

Ook in het afgelopen kwartaal hebben bekende communisten grootscheepse reizen naar het buitenland ondernomen en tegelijkertijd heeft "Land og Folk" in de laatste maanden een grote terughoudendheid in acht genomen in het bespreken van gebeurtenissen in het buitenland,waaraan Deense communisten hebben deelgenomen.

Op 2 Juli 1950 vertrokken de kunstschilder HERMOD BIDSTRUP en zijn vrouw samen met de installateur JENS PETERSEN ,Odense, over Gedser-Warnemünde per doorlopende treinverbinding Kopenhagen-Berlijn-Praag. Het echtpaar BIDSTRUP keerde op 12 Juli50 terug. Doel van reis niet bekend. Op 9 Juli 1950 vertrok Prof.JØRGEN JØRGENSEN over Gedser-Warnemünde en kwam via dezelfde weg op 15 Juli 1950 terug.

Gedurende 9-16 Juli 1950 werd er bij Gøteborg een internationaal communistisch jeugdkamp gehouden,waaraan enige honderden Deense jonge communisten deelnamen.

Op 12 Juli 1950 kwamen in Denemarken uit Praag per vliegtuigaan, het in Rapport Nr.3 besproken gezelschap van 10 op de voorgrond tredende communisten, die op 15 Juni per vliegmachine naar Warschau waren vertrokken

Op 13 Juli 1950 vertrokken over Gedser-Warnemünde MOSES KAPLAN, FRITZ BØRGE ØSTERGREN, VIKTOR LYNGBAEK en NINA MARTHA NIELSEN.

Op 19 Juli 1950 vertrokken over Gedser-Warnemünde AKSEL LARSEN, RAGHNILD ANDERSEN, ALVIDA LARSEN en CARL WIDRIKSEN om deel te nemen aan het socialistische eenheidspartijcongres in Berlijn. AKSEL LARSEN en CARL WIRDRIKSEN kwamen 30 Juli terug, terwijl RAGNHILD ANDERSEN en ALVIDA LARSEN eerst terugkeerden op 8 Augustus 1950, teruggeroepen door de gebeurtenissennin de Rijksdag. In een interview in "Land og Folk" van 12 Augustus 1950 deelden RAGNHILD ANDERSEN mede, dat zij en ALVIDA LARSEN na het congres een week vacantie in de Harz hadden genomen.

Op 6 Juli 1950 vertrokken ARNE KRING SØRENSEN en vrouw over Gedser-Warnemünde en keerden via dezelfde weg terug.op 19 Juli.

Daarna schijnt er een kleine pauze in de reizen geweest te zijn- vermoedelijk door de zomervacanties in de partij- tot 3 Augustus 1950, toen AKSEL LARSEN over Helsingør naar Zweden vertrok.

Op 7 Augustus 1950 vertrok een jeugddelegatie via Zweden naar Polen, waar de delegatie, die 20 personen groot was zich circa 3 weken zou ophouden. De deelnemers zouden zijn uitgekozen door het Deense comité van het "Democratische jeugdwereld verbond".

Op 10 Augustus vertrok over Gedser-Warnemünde een gezelschap van 12 personen met Professor JØRGEN JØRGENSEN aan de spits; de professor en enige andere deelnemers reisden naar het internationale studentenverenigingencongres in Praag, terwijl de overigen een studiereis naar Hongarije ondernamen.

Op 13 Augustus vertrokken in totaal 39 communisten, waarvan 27 naar Praag zouden reizen om deel te nemen aan het bovengenoemde studentencongres, terwijl de resterende 12 op een studiereis naar de Duitse Oost-zone vertrokken en vermoedelijk deelgenomen hebben aan het communistische nationaalcongres in Oost-Berlijn., dat volgens "Sønderjyden" (Noord-Slesweijk) van 4 September 1950 besloten werd met een parade van circa 50.000 jonge communisten en arbeiders voorbij de eretribune, waarop President WILHEML PIECK en zijn kabinet gezeten waren.

Het gehele reisgezelschap werd in Warnemünde ontvangen door "Freie deutsche Jugend" in blauwe uniformen en met muziekcorpsen en banieren.

Op 20 Augustus 1950 vertrok een gezelschap van 8 bekende communisten, evenals alle bovengenoemden met de doorgaande treinverbinding Kopenhagen-Berlijn-Praag. Het doel van de reis is niet bekend.

Op 24 Augustus 1950 vertrok de redacteur van DKU's mededelingenblad FREMAD(Voorwaarts), PALLE VOIGT via Gedser-Warnemünde naar Praag om zich daar bij een delegatie aan te sluiten van het "Democratisch Jeugdwereldverbond", dat via Rusland naar China vertrok als gasten van de Chinese jeugd. Hij zal ca. 2 maanden in China verblijven, en hij heeft verschillende gaven voor de Chinese jeugd bij zich, zoals een vlag, enige gramofoonplaten en een portret van MARTIN ANDERSEN NEXØ.

Op 7 Septemver vertrokken vier leden van de DKU om deel te nemen aan het Roemeense communistische partijcongres. Zij keerden op 13 September 1950 terug.

Op dezelfde dag vertrok een gezelschap van 8 leden van de DKP naar Berlijn onder leiding van WILLY FUGLSANG en INGER GAMBURG OM DEEL TE NEMEN AAN DE HERdenkingsdagen voor de offers van het Fascisme.

Op 10 September 1950 vertrokken MARTIN ANDERSEN NEXØ en zijn vrouw over Gedser-Warnemünde. Zij keerden op 20 September terug.

In verbinding hiermede zij medegedeeld, dat de bekende Finse communistenleidster HERTHA KUUSINEN op 23 Augustus 1950 per vliegtuig uit Warschau op het vliegveld Kastrup aankwam, waar zij werd begroet door het communistische Folketing-lid MARTIN NIELSEN en een ander niet geidentificeerde persoon, die vermoedelijk de partij-secretaris SVEND NIELSEN is geweest. Zij vertrok 4 uur later naar Stockholm.

UITSTOTINGEN EN UITTREDINGEN UIT DE PARTIJ.

Op 10 Juli 1950 publiceerden de Noord-Seelandse dagbladen een mededeling van de voorzitter van de DKP's partijafdeling te Espergaerde en zijn vrouw en twee andere partijleden, dat zij wensten uit te treden uit de partij, omdat het centraal-comité zonder verdere motivering DITTE GEDERSTRAND HERDAL had uitgesloten van de partij en in de laatste tijd overigens meerdere uitsluitingen had gelast, speciaal van partijleden, die het eigen verzoek van de partijleiding hadden opgevolgd om zakelijke kritiek en zelf-kritiek te geven.

DITTE GEDERSTRAND HERDAL is gehuwd met de schrijver HARALD HERDAL, wie in begin van dit jaar in eerste instantie reisvergunning naar de Duitse Oostzone werd geweigerd, vermoedelijk naar aanleiding van de kritiek van de schrijver HANS KIRK op zijn eind 1949 uitgekomen boek"Ukuelige menneske" (Onbedwingbare Mensen). HARALD HERDAL deelde "Nationaltidende" mede, dat in het schrijven van het centraalcomité slechts was aangevoerd, dat zijn vrouw uit de partij was verwijderd wegens voor de partij schadelijke activiteit. Zij gaf zelf aan "Information" als haar mening te kennen, dat de uitsluiting het gevolg was, van het feit, dat zij een half jaar geleden mede kritiek had uitgeoefend , die de Espergaerde-afdeling had gericht op enige zuiver locale verhoudingen.

Uit Glostrup is een bericht ontvangen, dat het lid van de stadsleiding van de partij aldaar VILLIAM CHRISTIAN KJAER, zich per 1 October 1950 had uitgemeld, omdat hij - volgens eigen opgave- niet op orders van Moskou wilde werken.

Zoals bekend wenste Professor MOGENS FOG zich niet weder opgesteld te zien bij de nu afgelopen Folketing-verkiezing. De eerste officiele mededeling hieromtrent wordt ontleend aan een op 10 Augustus 1950 gehouden bijeenkomst van de "Aanhangers van de vrede in Denemarken" in Aarhus, waarop MOGENS FOG zijn besluit motiveerde, door te verklaren, dat de taak als voorzitter van de "Vredes-

aanhangers beslag legde op alle krachten, die zijn werk hem overliet. Er is niet bekend, dat achter zijn uittreden uit de Rijksdag een andere oorzaak zou bestaan.

Zoals in Rapport Nr. 3 medegedeeld werd Dr. GEORG MOLTVED in begin Juni van dit jaar uit de partij gezet. In "Information" vam 5 September 1950 heeft hij een bijdrage geschreven getiteld "Historieforfalsning" (Vervalsing van de geschiedenis), waaruit blijkt, dat zijn instelling tegenover de Sovjet-Unie, die hij scherp verdedigt, niet is veranderd,en daarmede vermoedelijk evenmin zijn communistische instelling.

x x x

COMMUNISTISCHE MILITAIRE FORMATIES.

Uit een ingesteld onderzoek is gebleken,dat een Kopenhaagse koopman, VIKTOR CHRISTIAN PALSAGER, door het technische corps van het leger van de militaire overschot-magazijnen heeft gekocht 1000 bagage-zakken, 1400 riemen en 1100 rugzakken. Volgens een naamloze bron zouden deze stukken gedeeltelijk gebruikt worden voor de uitrusting van partizaantroepen (ca.1000 man),die volgens mededeling opgesteld zouden worden in 10 compagnies à 100 man geformeerd in 3 gelederen à30 man en een commandogroep van 10 man. In verband met het in rapport Nr. 3 aangevoerde, zij nu medegedeeld, dat Dr.GEORG MOLTVED de civiel-commissaris is voor deze groepen tegenover de DKP.

Op 25 September 1950 stond in "Berlingske Aftenavis" een mededeling, dat 4000 communisten leden zouden zijn van heimelijke miltaire groepen, die zouden beschikken over wapenen van de vroegere verzetsbeweging en dat zij opleiding in wapengebruik zochten, door zich in te laten schrijven als leden van de Deense schiet-en gymnastiekverenigingen. Dezelfde avond, dat het artikel verscheen, verspreidde AKSEL LARSEN door Ritzaus bureau een "dementi", waarin het heette, dat "ieder woord in het artikel van "Berlingske Aftenavis" over communistische militaire groepen , schietoefeningen en wapens een vrij verzinsel was. De communistische partij is geen samenzwering,maar een politieke partij wier gehele arbeid geschiedt in het volle daglicht."Het artikel berust ,volgens het bovenstaande, niet op concrete informaties.

In verband hiermede zij vroegere episodes in herinnering gebracht, waarbij de officiële communistische partij acties en gebeurtenissen heeft afgekeurd, die zoals algemeen bekend waren gepleegd door leden van de partij. Zo kan genoemd worden de "trawler-zaak" uit Frederikshavn, die zoals is gebleken werd voorbereid in de DKP, waar leiding evenwel wenste onwetend te blijven over de aanslag en die daarna RICHARD JENSEN uit de partij sloot,maar aan de andere kant niets bijdroeg tot opheldering van de zaak. Vervolgens kan als

voorbeeld genoemd worden een mededeling in "Land og Folk" van 6 Juli 1950, waarin werd medegedeeld, dat 6 leden van de DKP waren uitgesloten "wegens provocerende werkzaamheid"; één van de onderhandse mededelingen, die aangevoerd werden als achtergrond van deze uitsluitingen, ging er van uit, dat enige jonge mensen een illegale groep hadden gevormd en de leden voorzien hadden van wapens, benevens schietofeningen hadden gehouden. Op 13 Juli 1949 bevatte "Land og Folk"- naar aa nleiding van het vinden van wapens bij een partijlid in Sorø- een opmerking, dat " zelfs al zouden de communisten zich in de Rijksdag tegen de wapenwet en zijn verbod, dat privépersonen niet in het bezit mochten zijn van wapens, huldigde de partij toch steeds de opvatting, dat dit verbod gerespecteerd moest worden. Herhaaldelijk is dit tot uitdrukking gebracht in "Land og Folk", evenals tegenover de leden van de partij, en niemand in en buiten de partij kan derhalve twijfelen aan de instelling van de partij inzake deze kwestie".

Gezien vanuit de communistische grondideëen over een wereldrevolutie en voor ogen houdend zekere periodiek verschijnende mededelingen betreffende maatregelen bij een komende illegaliteit te nemen, moeten de bovenstaande reacties van de communistische partij vermoedelijk als uitdrukking worden gezien van de wens om op geen enkele wijze het bestaan van de partij zodanig in gevaar te brengen, dat een verbod van, of in elk geval beperkende maatregelen tegen de partij actueel zouden kunnen worden.

In verband hiermede zij aan de andere kant medegedeeld, dat AKSEL LARSEN op de reeds genoemde politieke conferentie in Odense op 6 Augustus 1950 o.a. verklaarde, dat" het op het ogenblik niet geldt zich voor te bereiden op illegaliteit in het geloof, dat het niet lang zal duren, voordat een nieuwe 22 Juni aanbreekt; zo staan de zaken niet; natuurlijk is het niet uitgesloten, dat wij eens wederom illegaal kunnen worden". Hieruit zou men kunnen afleiden, dat de partij op <u>het ogenblik</u> geen accuut gevaar ziet buiten de wet gesteld te worden.

POLITIEK. Wat betreft de politiek van de partij en de in vroegere rapporten besproken acties, kan medegedeeld worden, dat de gebeurtenissen in het afgelopen kwartaal een intensivering van de communistische propaganda op alle eerder besproken gebieden hebben medegebracht, zodat b.v. de gebeurtenissen in de Rijksdag tot een samenvatting van alle problemen hebben geleid en alle kwesties geconcentreerd werden op één algemene aanval.

Zo heeft het op 9 Augustus 1950 in het Folketing door de regering ingediende wetsvoorstel voor het bewilligen van 350 millioen Kronen voor de opbouw van de civiele bescherming en verdediging en het in verband hiermede ingediende voorstel tot dekking van de uitgaven voor deze maatregelen, met zich mede gebracht, dat de communisten en hun pers alle vroegere acties tegen belastingen, woningvraagstuk, loonvraagstuk, werkeloosheidsvraagstuk etc. hebben samengevat in één geconcentreerde algemene aanval, die culmineerde in de verspreiding van speciale nummers van "Land og Folk" vlugschriften, bijeenkomsten, demonstraties, plakkaten, brochures, die allen de bovengenoemde vragen behandelden. De propagandistische werkzaamheid werd ook verder versterkt na het uitschrijven van de Folketing-verkiezing als een schakel in de communistische verkiezings-agitatie.

In verband hiermede kan ook speciaal genoemd worden het uitbreken van de oorlog in Korea einde Juni a.c., die aanleiding gaf tot een wereldomvattende communistische actie onder het motto: "Handen weg van Korea", verbonden met de gewone aanval op de USA, het Atlantische Pact en militair en bewerkstelligd door de communistische partijen in de verschillende landen in samenwerking met de communistische mantelorganisaties, zoals "Aanhangers van de Vrede", "Democratisch Jeugdwereldverbond" en de "Internationale Dem. Vrouwenfederatie". De Kopenhaagse jonge communisten organiseerden reeds op 7 Juli 1950 een demonstratie door de straten van Nørrebro (een volkswijk in Kopenhagen, vert.) naar Trianglen (een plein), en op 17 Juli 1950

werd er een "Korea-bijeenkomst" in het Nørrebropark gehouden met de bekende communisten MARTIN NIELSEN, WILLY BRAUER en INGMAR WAGNER als sprekers. In het begin van Juli verspreidde de DKP een vlugschrift met de titel " De oorlog van USA een gevaar voor Denemarken" en op 6 Juli 1950 verspreidde "Land og Folk" een vierbladig vlugschrift " Feiten over Korea". Daarna schreven en spraken de communisten over Korea, maar het ~~scheen~~ scheen, dat de vraag, wie de aanvallers van Korea waren, zekere moeilijkheden met zich mede brachten, en terwijl de DKP trachtte de vraag te omzeilen, verklaarde MOGENS FOG in naam van "De aanhangers van de vrede", dat hij geen stelling wilde nemen, wie de vredebreuk had veroorzaakt.

De DKP besloot, dat men op 6 Augustus 1950 tegelijkertijd over het gehele land een reeks politieke conferenties zou houden. Zoals reeds eerder vermeld, spraken in Odense AKSEL LARSEN, en tegelijkertijd werden dergelijke conferenties gehouden op Lolland-Falster, in Zuid-Jutland (Kolding) en in Noord-Jutland (Aalborg). Op de conferentie in Odense verklaarde AKSEL LARSEN, dat deze landelijke bijeenkomsten waren bijeengeroepen, niet op grond van de voorzitende profetische blik van de partijleiding, maar op grond van de situatie in het algemeen, op grond van de oorlog in Korea en het daaruit voortvloeiend verscherpt oorlogsgevaar, terwijl men het als noodzakelijk beschouwde, verschillende dingen onder het oog te zien; het werk, dat gedaan moest worden naar aanleiding van deze situatie in verband met het werk om "De Aanhangers van de Vrede" te steunen en te helpen, " maar sedertdien is er onlochenbaar veel hier ten lande gebeurd -in de binnenlands politieke arena - en dat overschaduwt alles".

Verder werd er op de bijeenkomst gesproken over de ontbrekende invloed van de communisten op de grote fabrieken in Odense, ogenschijnlijk als gevolg van de decentralisatie van het werk, en men stelde voor het oprichten van politieke actieleidingen.

Een deelnemer aan de discussie vroeg, op welke wijze de partijleden hun instelling tegenover de Sovjet-Unie moesten uiteenzetten, aangezien iedere discussie met andersdenkenden tot

de vraag leidde, hoe men tegenover de Sovjet-Unie stond. AKSEL LARSEN antwoordde hierop,dat men op een bijeenkomst van het centraal-comité had verklaard, dat de partij zich moest verwijten, dat men niet op een geheel andere wijze de leden op de hoogte had gebracht, wat de Sovjet-Unie in werkelijkheid was en dat er socialisme gevonden wordt. Communistische sprekers moeten zich nooit over een discussie over Sovjet-Rusland inlaten " indien men niet voldoende van de stof op de hoogte is".

In verband hiermede zij medegedeeld, dat op het 16de.partijcongres van de DKP op 5 Mei 1949 door WILLIAM SAXTORP een lofrede op de Sovjet-Unie werd gehouden; hij beoritiseerde het centraal-omité van de DKP, terwijl hij verklaarde dat het een schandvlek voor de Deense communisten was, dat zij een mededeling van de Kominform hadden in ontvangst te nemen, dat zij niet genoeg propaganda hadden gemaakt voor de Sovjet.

In een aan de partijafdelingen gezonden politieke resolutie van de bijeenkomst van het centraalcomité van 23-24 September 1950 over "de situatie en de opgaven van de partij" heet het o.a."...wij hebben niet duidelijk en in voldoende mate het werkende volk ingelicht over het socialisme in de Sovjet-Unie, als voorvechters van de democratie en als de vriend der volkeren en bontgenoten" en verder: " ...zijn wij vóór de Sovjet-Unie. Wij weten, dat in de Sovjet-Unie het volk de macht heeft, en dat het socialisme er een daadwerkelijke realiteit is. Wij weten, dat de socialistische Sovjet-Unie geen oorlog wenst en geen oorlog gebruiken kan, maar alleen vrede wil. Wij weten, dat de Sovjet-Unie nu, evenals onder de oorlog tegen Hitlerde sterkste voorvechter van de vrede en de democratie is en daarom de oprechte vriend van Denemarken en het Deense volk".

In een schrijven dd. 8 September 1950 riep de Kopenhaagse leiding van de DKP.op tot een gemeenschappelijke bijeenkomst van de voorzitters op 12 September 1950 om de voorzitters van de afdelingen op de hoogte te stellen van het oordeel der partijleiding over de situatie na de verkiezing en hun mening te vernemen.

Uit naam van het centraal-comité opende MARTIN NIELSEN de bijeenkomst en verklaarde, dat alle politieke partijen momenteel in ontbinding waren. De DKP stond nu weer op de positie, die het in 1947 innam. Men moest evenwel niet geloven, dat het stemmenverlies van deze keer een achteruitgang betekende. Integendeel, nu had men klaarheid gekregen op hoevele partijleden en sympatiserenden men kon rekenen in een gegeven situatie. Men moest ook niet geloven, dat de situatie op Korea de positie van de DKP slechter had gemaakt. Men moest de situatie beschouwen als een winst voor de volkdemocratische landen. De spreker roemde de grote opkomst van de vergadering (de afdelingen waren volgens bovengenoemd schrijven verplicht een vertegenwoordiger naar de bijeenkomst te zenden.)Hij verkondigde de mening, dat men in de komende tijd dezelfde vorm van agitatie moest toepassen, die tijdens de verkiezingsstrijd was gebruikt, d.w.z. bijeenkomsten op pleinen, demonstraties per fiets, demonstraties in het algemeen, benevens het organiseren van het propagandawerk bij de grote bedrijven etc. Hij noemde in verband hiermede het vakpolitieke fractiewerk als het belangrijkste. Er zal aan het centraal-comité de eis worden gesteld voor een meer naar buiten gerichte lijn voor de partijpolitiek.

Op een bestuursbijeenkomst op 13 September 1950 in een van de afdelingen van de DKP in Aarhus, gaf het bestuur de verkiezingsnederlaag toe, en de afdelingsvoorzitter verklaarde, dat men met de middelen en methodes, die tot nu toe waren toegepast, niet in staat zou zijn een verhoogde belangstelling voor de partij te wekken en een verhoogde activiteit onder de leden te scheppen.

Men moest daarom in overweging nemen, op welke wijze men vat kon krijgen op de heel jonge mensen ter vervanging van de oude leden, die niet voldoende belangstelling en initiatief hadden getoond. Verder moesten de bestuursleden voor de dag komen met een voorstel inzake nieuwe methodes, die toegepast konden worden.

De politieke resolutie van de bijeenkomst van het centraalcomité op 23-24 September 1950 concludeerde als volgt:

Het centraal-comité stelt vast, dat het zwaartepunt van onze politieke arbeid moet en zal liggen op deze twee gebieden:

1) De strijd voor de vrede en voor Denemarkens vrijheid en zelfstandigheid. Dat betekent strijd om Denemarken te bevrijden van het Marshall-plan en het Atlantische Pact en strijd tegen de bewapening en overgang naar de oorlogseconomie, die geen Deens doel dient, maar die doorgevoerd wordt in het belang van de Amerikaanse oorlogophitsers en op hun bevel.

   Dat betekent tegelijkertijd strijd tegen alle pogingen om in het belang van de oorlogophitsers en de haute finance , de democratie en de vrijheidsrechten van het volk aan te vallen.

   De partij zoekt samenwerking met alle krachten en organisaties in Denemarken, die voor de vrede en tegen het Atlantische Pact willen werken. Het centraal-comité roept alle partijleden en organisaties op om dit werk te steunen, dat wordt uitgevoerd, o.a. door "De aanhangers van de vrede in Denemarken", niet in het minst hierdoor, dat wij in de arbeidersklassen werken voor de deelneming van de arbeidersorganisaties in het vredeswerk en aansluiting bij het vredescongres, benevens om de vredesbeweging te doen verankeren in fabrieken, bedrijven etc.

2) Strijd voor de eenheid van de arbeidersklassen.

   Op de fabrieken, bedrijven etc., op de contrôlekantoren (voor werklozen), in de vakverenigingen zullen wij werken om de arbeiders te verzamelen en te verenigen in een solidare strijd voor hun klassebelangen, in een strijd tegen de uitbuiting en tegen de vijandenvan het volk en Denemarken.

   Alle pogingen om in de arbeidersklasse verdeling te zaaien zal worden tegengewerkt.

   De pogingen van de rechtse sociaaldemocraten om de vakorganisaties te verlammen en ze tot instrumenten te maken van de bewapenings-en bezuinigingspolitiek zal te niet worden gedaan!

FOTO
No. 3463.

Uit het voorgaande blijkt, dat de communistische partij nu alles "op haren en snaren" zal zetten, terwijl men als de belangrijkste middelen daartoe beschouwt 1) het werk om de financiële positie van de partij en haar pers te verbeteren 2) het vredeswerk en 3) het werk in de vakorganisaties.

Wat de taktiek van de communisten overigens betreft, zij medegedeeld, dat "De aanhangers van de vrede in Denemarken" op 24 Augustus 1950 de Folketing-verkiezingscandidaten twee vragen stelde, die zoals het heette, moesten dienen om tegenover de kiezers de instelling van de candidaten te belichten inzake de eis tot verbod van het atoomwapen en hun mening te vernemen in hoeverre de Deense regering er voor moest zorgen, dat de VN een vredesinstrument werd door in de eerste plaats de pogingen te ondersteunen voor een vreedzame oplossing van het Korea-conflict en door op langere termijn in te gaan op het voorstel, dat kan leiden tot ontwapening en een algemene ontspanning in de internationale situatie. De vragen waren ondertekend door MOGENS FOG. De dag van de verkiezing maakte "Land og Folk" het resultaat van de beantwoording der vragen bekend, die slechts door 96 candidaten waren beantwoord, waarvan er 87 communisten waren, die "ja" op beide vragen hadden geantwoord. Een conservatief kandidaat antwoordde "ja" op de eerste en "neen" op de tweede vraag, terwijl twee andere conservatieven, 1 radicaal en 1 van de linkse candidaten leverden de te beantwoorde vragen blanco in.

i 1054

DE COMMUNISTISCHE INFILTRATIE IN DE VAKBEWEGING.

Op enige van de in de afgelopen zomer gehouden algemene vergaderingen en bijeenkomsten, heeft men van communistische zijde heftig geprotesteerd tegen Amerika's oorlog in Korea, evenals men van de zijde van enige vakverenigingen de lossing van schepen met Atlantische Pact-wapens en ammunitie heeft veroordeeld.

Het bestuur van de "Vakvereniging van metselaarsgezellen van 1919 voor Kopenhagen en omstreken" heeft op een bijeenkomst dd.13 Juli 1950 een resolutie aangenomen, die naar de Minister-President HEDOFT werd gezonden, en het doel had, de regering

er zeer krachtig op te wijzen, dat Denemarken de Amerikaanse oorlog tegen het volk van Korea misbillijkt en dat er dadelijk de nodige stappen moeten gedaan worden om Denemarken uit het Atlantische Pact te laten treden.

De vakvereniging van de metselaarsgezellen telt ca.2500 leden en het bestuur bestaat uit 8 communisten benevens 1 sociaaldemocraat. De voorzitter is de communist CARLO HERMANSEN.

De "Grond-en betonarbeiders" hielden op 30 Juli 1950 een algemene vergadering in Kopenhagen, waarin men een scherpe veroordeling uitsprak over alle vreemde inmenging in de interne aangelegenheden van het Koreaanse volk. Op de algemene vergadering werd eveneens met overweldigende meerderheid een besluit aangenomen, waarbij men zich solidair verklaarde met het besluit van de Kopenhaagse havenarbeiders om geen ammunitie in Kopenhagen te lossen. De vakvereniging heeft ca. 6000 leden en een communistische leiding.

De "Vakvereniging van de isoleringsarbeiders" heeft een bestuursvergadering op 28 Juli 1950 gehouden een een veroordeling uitgesproken over de oorlogvoering van USA tegen het Koreaanse volk. Er werd geprotesteerd tegen het feit, dat de Deense regering de Amerikaanse oorlog ondersteunt. De vereniging telt 125 leden en het bestuur, dat zuiver communistisch is, telt 5 leden.

1654

De "Vakvereniging van ~~Vormers~~ Gieters" in Elseneur hield een algemene vergadering op 1 Augustus 1950, waarin eenstemmig werd besloten om een protesttelegram naar TRYGVE LIE, Lake Success USA, te zenden, waarin werd geprotesteeerd tegen de bommen van de USA op de civielbevolking van Korea.

In "Land og Folk" dd.15 Augustus 1950 protesteerden 59 vertrouwensmannen van Kopenhaagse typografen op Kopenhaagse drukkerijen tegen de economische, sociale en politieke terreur, die de Amerikaanse regering uitoefent op het Koreaanse volk.

Een lange rij vertrouwensmannen van de "Kopenhaagse Broodfabrieken" hebben een resolutie onderschreven aan de regering en de Rijksdag, waarin men protesteert tegen het aan-

massale aanwerven van 350 millioenen voor het militair.

Einde Juli ontstond er een staking van de havenarbeiders in de Vrijhaven van Kopenhagen. Het conflict ontstond, toen de arbeiders van de Vrijhaven ontdekten, dat de communistische leiding achter hun rug een nieuwe "regenweerovereenkomst met de maatschappij van de Vrijhaven had afgesloten. De nieuwe overeenkomst was volgens hun mening slechter dan de vorige. Toch was het niet dit feit, dat hun de staking deed uitroepen,maar omdat zij meenden, dat het een goed wapen was om tegen de communistische leiding toe te passen.De staking was niet gericht tegen de maatschappij van de vrijhaven, maar zou integendeel gebruikt worden om de communistische leiding ten val te brengen. De havenarbeiders in de Vrijhaven zijn over het algemeen rustige en vastaangestelde ~~volk, dat~~ mensen, die zich zelden voor ongeregeldheden in de haven ~~laat~~ laten gebruiken.

Vos4

DAFs kongres werd op 11 September 1950 in Kopenhagen geopend. Aan het congres namen 900 gedelegeerden deel. In zijn openingsrede richtte zich de voorzitter CHRISTIAN LARSEN tegen de poging van de communisten om de vakbeweging te ondermijnen.

Voor de aanvang van het congres hadden 13 afdelingen van ongeschoolde arbeiders (Deens:Arbejdsmand:Arbejder is arbeider)in Odense het congres de eis gesteld voor week-end met behoud van het volle loon., verlenging van de vacantie tot 3 weken met een vacantietoeslag, die de uitgaven in de vacantietijd kon dekken. Afdeling A. in Odense, wier voorzitter NICOLAJ JENSEN is, die communistisch candidaat voor de Folketing-verkiezing was gesteld,heeft een uitgebreid voorstel ingediend, dat degenen, die een groot deel van het jaar werkeloos waren, in de gelegenheid zou stellen zomervacantie te houden. Het voorstel heeft als grondslag, dat er uit de middelen van de staatskas vacantievergoeding wordt gegeven, benevens, dat de staat minstens 50 Øre per kind voor vacantietoeslag bijbetaalt.

De gemeenschapsorganisatie van arbeiders" (Arbejdernes faellesorganisation) in Aarhusheeft door schriftelijke stemmin met grote meerderheid de twee communisten, het vroegere gemee teraadslid ROBERT SARTORI en de gieter CHRISTIAN BØDKER vervangen in de leiding van de zuivelinrichting "Enighed".

"De Vakvereniging van ongeschoolde arbeiders" in Aalborg hebben op een buitengewone algemene vergadering met grote meerderheid ~~7 communisten~~ besloten om 7 communisten uit het bestuur te verwijderen. Alleen de communistische voorzitter werd gehandhaafd. De oorzaak van deze paleisrevolutie was, dat de vlag van de ongeschoolde arbeiders niet meekwam in een demonstratieoptocht wegens de houding van de meerderheid van het communistisch bestuur.

1054

Het congres van het Meubelmakersverbond in Aalborg nam met alle stemmen tegen 11 aan om Kr.25.000.- te bewilligen aan het verkiezingsfonds van de sociaaldemokraten.

De communistische voorzitter van Kopenhaagse bouwtimmerlieden HARRY CHRISTENSEN, die de enige communist was in het hoofdbestuur, werd niet weder opnieuw gekozen. De Kopenhaagse bouwtimmerliedem hebben een ledental van 2135.

VREDESVERENIGINGEN. Het bureau van het wereldvredecomité heeft gedurende 16-17 Augustus 1950 een bijeenkomst in Praag gehouden met de volgende door het secretariaat voorgestelde dagorden:

1) De Oproep van Stockholm: het ~~doornemen~~ bespreken van de huidige resultaten en van de mogelijkheden deze te ontwikkelen en te verhogen.

2) De voorbereiding en organisatie van het tweede wereldcongres van de "Aanhangers van de Vrede".

3) Uitbreiding van de publicaties van de "Aanhangers van de Vrede" en het wereldvredescomité.

De Voorzitter van het wereldvredescomité Professor JOLIOT CURIE verklaarde in Praag, dat 336 millioen mensen de oproep van Stockholm hadden ondertekend. Het praesidium zal gehoor geven aan dit succes en zijn activiteit uitbreiden om alle vormen van oorlogsvoorbereiding tegen te werken en in het byzonder te strijden voor een algemene ontwapening,

Zoals in rapport Nr. 3 medegedeeld, ontplooide een deel van de niet-communistische pers begin Juli een activiteit om de achtergrond van de "Oproep van Stockholm" aan het licht te brengen. Zo deelde de "Berlingske Tidende " van 11 Augustus 1950 mede. dat men aan de "Aanhangers van de Vrede" tot op die dag 15178 verzoeken had doorgegeven van personen, die hun ondertekening wensten terug te geven.

Van communistische zijde trachtte men natuurlijk de genoemde intrekkingen weg te redeneren en volgens "Berlingske Tidende" werd het blad van verschillende kanten gewaarschuwd, dat de communisten om de campagne van het blad te verzwakken, valse verzoeken om intrekking zouden inzenden.

Uit Randers is een geval bekend, waarin een aantal personen, die de "Oproep van Stockholm" hadden ondertekend, op een avond in de woning van het vroegere communistische raadslid KNUD ~~BORG~~ BØRGE ASTRUP drongen en hem dwongen de lijsten van de door hem ingezamelde ondertekeningen van het de "Oproep van Stockholm" te verbranden.

Zoals overigens blijkt uit de werkzaamheid der communisten stond de ondersteuning van het werk van de "Aanhangers van de Vrede" en niet in het minst de inzameling van ondertekeningen voor de "Oproep van Stockholm" - in Denemarken, zowelals in het buitenland- als één der eerste punten op het programma. Dat blijkt uit de gelijkluidende wijze, waarop het "vredeswerk" is georganiseerd, zowel hier ten lande als in het buitenland,dat de werkzaamheid is op touw gezet en gedirigeerd wordt uit een gemeenschappelijke centrale ten oosten van het "ijzeren gordijn".

Een verder bewijs hiervoor wordt erin gezien, dat het blad van de "kominform " - För varaktig fred, för folkdemokrati" (Zw. "Voor waarachtige vrede en volksdemocratie) in zijn nummer 28 een breed opgezet artikel publiceert, dat "lering trekt uit de strijd voor de vrede en op ernstige gebreken" wijst in het desbetreffende werk, en tevens vasstelt, "dat de vredesbewegingop massale basis op nog grotere schaal moet ontwikkeld worden".

Zowel in het buitenland, als ook hier ten lande hebben, behalve de communistische partij zelf en de communistische dekorganisaties, zoals "Internationale democratische wereldvrouwenorganisatie" en het "Democratisch Jeugdwereldverbond", enkele vakverenigingen, waarin de communisten invloed hebben en verschillende door de communisten beheerste vroegere verzetsbewegingen zich aangesloten bij de "Oproep van Stockholm".

Er zij medegedeeld, dat jonge communisten in verschillende landen elkaar uitdaagden tot een kampstrijd, wie de meeste ondertekeningen inzamelen kon. De DKU werd o.a. uitgedaagd door het Finse democratische jeugdverbond. Het mededelingsblad van de DKU "Fremad" (Voorwaarts) loofde een premie uit voor de leden, die de meeste handtekeningen had den ingezameld.

Er komen nog steeds mededelingen binnen van de minder fijne methodes van de verzamelaars van ondertekeningen bij het verkrijgen van handtekeningen, en zoals in rapport Nr. 3 medegedeeld, tracht men door de oprichting van nieuwe locale verenigingen van "De aanhangers van de vrede in Denemarken" bekende niet communistische locale leden te verkrijgen, zoals b.v. dominee's, ~~voor~~ om boven op de lijst te tekenen.

Wat betreft de in de rapporten Nr. 2 en 3 vermelde door de "Aanhangers van de Vrede" gestichte vredesprijs, deelt "Land og Folk" op 23 Mei 1950 mede, dat de Deense jury volgende Deense kunstenaars hadden aangewezen ~~met hun vermelde werken~~ onder vermelding van hun om deel te nemen in de prijsvraag om de vredesprijs.

HENRY HEERUP: "Over de kapitulatie"
GUDMUND LERVAD " Overvliegen"
CARL HENNING PEDERSEN: " Mensen en de Zee"
GUNNAR WESTMANN: "Frøbelscholen"
POVL SØNDERGAARD "Sculptuur"

Ingevolge tot nu toe binnengekomen en als betrouwbaar aangeduide mededelingen zouden de genoemde kunstenaars benevens KJELD ABELL en WILLIAM HEINESEN op de vredesbijeenkomst in Praag van 16-17 Augustus 1950 zijn ~~xxxx~~ aangewezen als deelnemers in de prijsvraag voor de vredesprijs, die uitgedeeld zal worden op het tweede wereldvredescongres. Overigens deelt "Land og

Folk" dd.11 Augustus 1950 mede, dat het Zweedse vredes-comité heeft voorgesteld MARTIN ANDERSEN NEXØ en de bovengenoemde schrijver van de Før-Oer (Deense eilandengroep)WILLIAM HEINESEN als candidaten voor de vredesprijs.

Tenslotte zij medegedeeld, dat de "Aanhangers van de Vrede in Denemarken" in de laatste maanden een campagne op touw hebben gezet om Kr.100.000.- in te zamelen als dekking van de door de organisatie gemaakte onkosten. Ook hiervoor werden de leden van de DKP ingeschakeld en in werkelijkheid zullen zij het ook wel zijn, die in laatste instantie de grootste last zullen dragen.

AANVAL OP MILITAIR EN BURGERWACHT.

De communistische aanval op militair en burgerwacht werd natuurlijk ook ingelast in de door de communisten in het verlopen kwartaal gevoerde ~~campagne~~propaganda, maar overigens werd nu voortgezet volgens de bekende richtslijnen.

Op 7 Juli 1950 deelde "Land og Folk" mede, dat er op de Før-Øër heimelijke onderhandelingen werden gevoerd over de militarisering van de eilanden. De mededeling werd gedementeerd door de Minister van Defensie door het Ritzaus Bureau als een volkomen vrije fantasie.

Op 8 Augustus 1950 deelde het blad mede, dat het door het leger (Deens:het militair)kwam, dat er gebrek aan cement was, "en dat het werk op vele bouwplaatsen stilstond, vermoedelijk omdat de militaire autoriteiten grote quanta cement voor het bouwen van kazernes etc. in beslag hadden genomen". Een nieuwartikel verscheen op 17 Augustus 1950, volgens hetwelk " de beslagname van cement van de militaire autoriteiten toenemende moeilijkheden veroorzaakte voor de bouwerij."Op 21 Augustus 1950 bevatte het blad een mededeling, waarin bouwarbeiders op de bouwplaats Køgevej 274 ertegen protesteerden, dat "onze materialen gebruikt worden voor bewapening."

~~Kaarxaanleidingxxxx~~ De vraag betr. de aansluiting van Denemarken tot een gemeenschappelijk militair eenheidscommando was olie in het vuur voor de communisten en op 20 September 1950 deelde "Land og Folk" mede, dat "beide re-

gering, zowel als Rijksdag onderworpen zijn aan een buiten het land gevestigd oppercommando" en dat "de eis van U.S.A. aan Denemarken in strijd was met de grondwet.

Op 21 September 1950 schreef het blad dat "de regering zich schuldig maakt aan een breuk op de grondwet", tegelijkertijd werd een foto van Duitse soldaten in parademarsch afgebeeld met volgend onderschrift: "Duitse troepen in gestrekte marsch door Deense steden, dat wordt een der gevolgen, als de Hedtoft-regering en Marshall-partijen zich buigen voor het Amerikaans ultimatum voor het oprichten van een internationaal leger met deelneming van West-Duitsland en een Amerikaans eenheidscommando".

25 September 1950 bracht het blad een appèl van het centraalcomité van de DKP"aan alle eerlijke Denen om zich te verenigen tegen de ondeense,noodlottige oorlogspolotiek van de regering en de Atlantische-Pact-partijen".

Het appél van Het Centraal-comité werd op 26 September 1950 in de Deense radio-uitzending vanuit Moskou besproken, waarin het heette, dat...

"Het centraal-comité van de Deense communistische partij heeft een mededeling gepubliceerd, waarin de heimelijke samenwerking tussen de Deense regering en de z.g. socialisten en de burgelijke reactie wordt ontsluierd. etc...."

Tenslotte deelde op 28 September 1950 "Land og Folk" mede, dat de communistische Rijksdaggroep had besloten, zodra de Rijksdag zou samenkomen in het Folketing de volgende vragen tot de Minister van Staat te richten:

1) Waarop staaft de regering haar toezeggingtot inlijving van Deense militaire strijdkrachten onder een z.g. Atlantisch eenheidscommando en haar goedkeuring tot bewapening van Duitlsland?
2) Waarom wordt deze kwestie de Rijksdag niet voor een beslissing voorgelegd?

Op 24 September 1950 werd er een fiets-demonstratie in Kopenhagen gehouden achter een vrachtwagen aan, die evenals de fietsen versierd was met rode vlaggen en de gebruikelijke leuzen.

Meer in het bijzonder voor de fractie „Leger en Vloot"

Dat de DKP zich behalve zijn afbrekende werkzaamheid ook met spionage bezighoudt blijkt wel uit de volgende onderhandse mededeling, dat de DKP pal voor de aankomst van het Engelse hangarschip "Implacable" in Kopenhagen op 17 Juli 1950 een fractievergadering had uitgeschreven voor speciale leden. Op deze verzouden de leden de instructie hebben gekregen om "de ogen open en de oren stijf te houden"; op een gelijksoortige vergadering na de afreis van het schip werd medegedeeld, dat de leden van de betreffende fractie hadden ervaren. dat Engelse zeeofficieren voor de Deense militaire verdedigingsstaf een geheel nieuw model vsn een explosieve zeemijn hadden gedemonstreerd. Verdere gegevens zijn niet bekend.

COMMUNISTISCHESCHOLING. Zoals in "Folkets Blad" van 4 Juni 1948 werd medegedeeld, organiseert de communistische partij iedere zomer op één of andere school een reeks cursussen om toekomstige leiders te scholen. In het najaar 1948 werd een inzameling gehouden en men bezit thans een grote vluchtelingenbarak en een stuk eigen grond in Tokkekøb-hegn (bos) Het werk werd door vrijwillige hulp van DKU-leden uitgevoerd en op 4 December 1949 de school ingewijd, waar sedertdien cursussen worden gehouden.

Deze school werd ook benut voor week-end oponthoud voor leden van de DKU en voor andere doeleinden, b.v. vacantiekolonie voor Kopenhaagse schoolkinderen. Van 16-22 Juli 1950 hield de DKU een zomerkamp bij Skaering-strand in het politie district van Aarhus.

In de loop van de zomer werd er in het gebouw van "Land og Folk" een cursus in het Russisch gehouden.

Op 6 September 1950 hebben de afdelingsvoorzitters van het 1ste.district van de DKP in Kopenhagen een programma gezonden van de scholingsarbeid voor de komende winter, die op 3 October zou beginnen en iedere Dinsdag plaatsvindt in 11 studiekringen in alle districten, zodat er voor ieder partijlid de mogelijkheid zou bestaan een studiekring in hun wijk te bezoeken. Het onderwerp voor deze studiekringen is " De problemen van het Leninisme."

De districtscholen voor de gevorderde kameraden zouden behan-

delen: De grondslag van het Leninisme, het organisatiewerk, de geschiedenis van de Deense communistische partij, benevens ~~de~~ ~~het plan van~~ de geleide economie van de Sovjet-Unie.

Tenslotte zij genoemd, dat er ook gehouden zal worden een centrale tweejarige partijschool met een zeer beperkt aantal deelnmers uit het district.

ANDERE COMMUNISTISCHE PARTIJEN.

VILLIAM CHRISTIAN KJAER, die op 1 October 1950 zich uit de DKP had gemeld, omdat hij "geen orders uit Moskou wilde ontvangen", verspreidde eind September a.c. in Glostrup, waar hij woont, als vlugschrift een "oproep tot de Deense arbeidersklasse", waarin hij aanspoort om zich van het Moskou-communisme vrij te maken, evenals van de sociaaldemocratie en de burgerlijke partijen en zich aan te sluiten bij een op te richten vrije socialistische arbeiderspartij, gebaseerd op de absolute bevrijding van de arbeidersklasse op marxistische basis.

Tot nu toe is van deze "titoistische fractie" niets verder gebleken.

INTERNATIONALE STUDENTENUNIE.

Zoals in het laatste rapport medegedeeld, hield de IUS gedurende 14-24 Augustus 1950 zijn tweede studentencongres in Praag.

De ervaringen van de Deense delegatie in Praag waren, dat de politieke eenzijdigheid van de IUS sterker waren dan ooit te voren, hetgeen o.a. werd gemanifesteerd bij de politieke demonstraties, b.v. voor Noord-Korea en Stalin. De Deense delegatie misbillijkte deze demonstraties en verklaarde aan de dagbladpers, dat hhet congres meer het stempel droeg van een politieke bijeenkomst dan van een besloten orgaan in een studentenorganisatie en dat het belang van het practische werk voor de Deense studenten tot een minimun was beperkt en dat bovendien de situatie van de minoriteit, waartoe de Deense studenten behoorden een dusdanige was door de politieke intolerantie van de meerderheid, dat de delegatie de opvatting huldigde, dat verddre samenwerking met de IUS als nutteloos werd beschouwd.

Dit standpunt zal de "Deense gemeenschappelijke Studentenraad ter latere beoordeling worden voorgelegd.

INTERNATIONALE DEMOCRATISCHE VROUWENFEDERATIE.

In Nykøbing/Mors heeft men getracht een locale afdeling van genoemde Federatie op te richten. De vroegere leider van de verzetsbeweging onder de bezetting , de beeldhouwer CONSTANTIN SØRENSEN, benevens de voorzitter van de locale sociaaldemocratische vereniging , de machinist JUUL NIELSEN,die als een ijverig pacifist bekend staat namen aan de gesloten vergadering deel. Aan de vergadering namen verder deel AGNETE OLSEN, benevens twee locale communisten, Zowel CONSTANTIN SØRENSEN als JUUL NIELSEN ontkenden iets met de zaak te doen te hebben en de vergadering sloot zonder resultaat.

Op 14 Augustus 1950 werd er in Vartov een vredesbijeenkomst gehouden,Als sprekers waren uitgenodigd de Sovjetrussische Professor PALLADIN, die zich hier ten lande ophield als gedelegeerde van een fysiologen-congres, en de Australische vredestrijder JESSIE STREET.Beiden spraken over de strijd voor ~~xxxxxx~~ de vrede.

Een delegatie van de Int.Dem.Vrouwen Federatie wendde zich in begin Augustus a.c.tot de Amerikaanse ambassadeur in Kopenhagen om hem een resolutie te overhandigen, die een protest inhield tegen het feit, dat de U.S.A. in strijd met het handvest van de VN, de naam van de VN gebruikte voor een militair ingrijpen in het conflict tussen Noord-en Zuid Korea, benevens een veroordeling van de terreur-aanval, die U.S.A.tegen de civiele bevolking richt om het zelfbestemmingsrecht van het Koreaanse volk te knechten. De woordvoerdster van de delegatie was AGNETE OLSEN.

KOMINFORM.

Volgens ~~een~~ tot nu toe niet bevestigde mededelingen werd er in begin September a.c. een KOMINFORM-bijeenkomst in Warschau gehouden. Op de ~~bij~~bijeenkomst werd de sabotage georganiseerd tegen de bewapeningsarbeid in de Atlantische Pact-landen.

+ + +

ILLEGALE KOE - RIERWERKZAAM - HEID TUSSEN DENEMARKEN EN HET BUITENLAND.

Geen in het oogvallende activiteit.

Uit Duitsland is er bericht ontvangen, dat op vissers uit West-Duitsland, die Oost-Duitse havens binnenlopen, pressie wordt uitgeoefend door de volkspolitie om in Sovjetrussische inlichtingendienst te treden. Men biedt hen, behalve financiële steun ook een uitrusting aan van de meest moderne fototoestellen en radiozenders.

W.F.T.U. World FEREATION OF TRADE UNIONS.

W.F.T.U. in het algemeen.

Op de WFTU-conferentie in Boedapest in Mei 1950 was - behalve de strijd voor de vrede en de strijd voor de eenheid in de arbeidersklassen - de strijd tegen de werkeloosheid één der hoofdvraagstukken.

Het uitvoerend comité van de WFTU heeft op 14 Juli ~~15~~ 1950 een uiteenzetting verspreid - o.a. weergegeven in "Land og Folk"- over de groeiende werkeloosheid in de kapitalistische landen.

Uit deze uiteenzetting ontlenen wij het volgende:

Het uitvoerend comité van de WFTU heeft de wereldsituatie geanalyseerd met betrekking tot de werkeloosheid, zijn oorzaken en noodlottige gevolgen voor de arbeidende massa's en een gestadige stijging geconstateerd van geheel of gedeeltelijke werkelozen en dat het gezamelijke aantal werkelozen 45 millioen bedraagt. Als oorzaken van deze stijging wordt aangegeven de gevolgen van het Marshall-plan, het Atlantische Pact en de inspanning om West-Europa te verenigen benevens de plannen voor het invoeren van vrijhandel en devaluatie. Ertoe bijgedragen heeft, volgens de verklaring ook de verhoogde uitbuiting van de massa's door verhoogde winsten van monopolies en trusts.

Het uitvoerend comité wijst er derhalve in de verklaring op, dat het een historisch feit is, dat er in de Sovjet-Unie niet langer economische crises of werkeloosheid bestaat- integendeel, de industrie en de landbouwporductie groeien onafgebroken en de econo-

mische en culturele welstand van het gehele volk neemt voortdurend toe. Er wordt een vergelijking getroffen tusse de levensstandaard van de arbeiders in de kapitalistische landen, waar deze lager is dan de vooroorlogse levensstandaard en de Sovjet-Unie, waar de levensstandaard in 1949 24% hoger was dan in 1940 en nog gestadig stijgend is. Op de vooruitgang in de volksdemocratische landen, waar de werkeloosheid is afgeschaft , wordt ook de nadruk gelegd.

Tenslotte stelt het uitvoerend comité een plan van 4 punten samen voor werk en betere levensvoorwaarden en stelt de landelijke vakorganisaties voor met deze 4 punten te werken, die o.a. de eis bevatten, dat de landelijke organisaties onmiddellijk de strijd tegen de werkeloosheid organiseert, dat de werkelozen georganiseerd worden in besturen en comités, benevens een aantal economische eisen en verboden, verband houdend met de discriminerende maatregelen in de handel en economie, die gericht zijn tegen de Sovjet-Unie en de volksdemocratische landen.

De WFTU heeft een oproep uitgezonden tot de arbeiders over de gehele wereld om in de week vanaf 10 Juli 1950 hun solidariteit te demonstreren met het Koreaanse volk en heeft alle aangesloten organisaties verzocht om demonstraties te organiseren met de eis om onmiddellijke terugtrekking van de gewapende Amerikaanse strijdkrachten in Korea.

LOUIS SAILLANT, de algemene secretaris van de WFTU heeft in een interview met het blad " L'Humanité Dimanche", weergegeven door "Land og Folk" op 28 Juli 1950 zich geuit over het fascistisch terreurregime, waarvan een delegatie van de WFTU getuige was geweest tijdens een bezoek aan Korea in Maart 1947.

INTERNATIONALE FEDERATIE VAN ZEELIEDEN, TRANSPORT EN HAVEN ARBEIDERS.

T.U.I. voor zeelieden, transport en havenarbeiders.

De Voorzitter van deze onderafdeling van de WFTU, de Amerikaan HARRY BRIDGES, die ook Voorzitter is van het internationale verbond van stuwers en pakhuisarbeiders (I.L.W.U.) op de U.S.A.'s Stille Oceaankusten, werd op 11 April 1950 in Amerika veroordeeld tot 5 jaar gevangenisstraf en een grote boete voor het deelnemen aan een

samenzwering. In een artikel in "Arbejdsmaendes Fagblad"(Vakblad van de ongeschoolde arbeiders)overgenomen in "Land og Folk" van 15 Augustus 1950 wordt de achtergrond van het proces en het vonnis nader gedocumenteerd. Het artikel karakteriseert het proces als één van de vele heksenprocessen in Amerika tegen de leiders van de vakverenigingen en communisten, of beweerde communisten en waarschuwt tegen zodanige rechtspraken, "hiermede is men op een weg, die doodsgevaarlijk is voor alles, wat wij tot heden als recht en een democratische maatschappij hebben beschouwd".

Het communistisch geleide Nederlandse vakverbond E.V.C., dat havenstakingen in Rotterdam en Amsterdam heeft georganiseerd, heeft in Augustus 1950 WFTU verzocht om alle Nederlandse schepen te boycotten.

W.F.T.U. Conferenties van de

Volgens het communistische Poolse blad "TRIBUNA LUDU" heeft de T.U.T. voor land-en luchttransportarbeiders een congres gehouden in Warschau op 18 September 1950.

Bezoek van W.F.T.U-lieden aan Denemarken.

De Amerikaan HUGH BRYSON,die leider is van het verbond van zeelieden en havenarbeiders van de westkust van U.S.A. en tevens vertegenwoordiger van de WFTU, heeft in Juli 1950 Scandinavië bezocht. Hij kwam per vliegtuig vanuit Polen in Stockholm aan op 8 Juli 1950 en reisde verder naar Finland op 10 Juli 1950, waarvan hij op 12 Juli 1950 naar Stockholm terugkeerde, Op 15 Juli 1950 vertrok hij naar Oslo en reisde dezelfde dag per vliegtuig verder naar Kopenhagen, waar hij ~~de~~ het vliegveld Kastrup passeerde als transito-passagier naar Parijs.

Er zijn geen gegevens betr. het doel van zijn reis.

Op 19 Augustus 1950 reisde via Gedser-Warnemünde de Luxemburgse staatburger ANTOINE SCHROEDER naar Denemarken. Hij is de ondervoorzitter van de vakvereniging van mijnwerkers in Luxemburg, secretaris van het Luxemburgse vakverbond en te-

vens vertegenwoordiger van Luxemburg in de WFTU.

Bij een constituerende vergadering in Florence gedurende de dagen 15 tot 18 Juli 1950betr. het oprichten van een T.U.I. voor mijnarbeiders werd hij als secretaris gekozen. Hij was lid van een internationale vredesdelegatie, die in Nederland op 27 Februari 1950 aankwam en werd aldaar uitgewezen op 28 Februari 1950. De delegatie bestond o.a. ook uit de Deense staatsburgeres AGNETE EBBA OLSEN(geb.Kopenhagen 22 Juli 1905), St.Kannikestraede 11, Kopenhagen, die voorzitster is van de Deense afdeling van de"Internationale Democratische Vrouwen Federatie".

ANTOINE SCHROEDER vertrok op 24 Augustus 1950 via Kastrup naar Brussel.Hij werd begeleid naar het vliegveld door Mevr. AGNETE EBBA OLSEN, die verklaarde, dat hij bij haar tijdens zijn oponthoud in Kopenhagen had gewoond zonder bij de politie te zijn aangemeld. (Aan-en afmelding bij de politie wordt in Denemarken nog steeds voor vreemdelingen vereist, n.v.d.vert.)

Er is niets bekend of zijn bovengenoemd verblijf in Kopenhagen in verband stond met zijn werk in de WFTU of met het werk voor de vredesbeweging.

In September 1950 hield het "Deense verbond voor ongeschoo de arbeiders" een congres in Kopenhagen, Onder de buitenland se gasten, die waren uitgenodigd het congres bij te wonen, bevond zich de Fransman PAUL PIGELET (geb. Parijs 19 Juni 1911), secretaris van het Franse verbond van ceramiekarbeiders, die aangesloten is bij de C.G.T.(het Franse communistische vakverbond), die een sectie is van de WFTU.

Het is merkwaardig, dat PIGELET - nadat alle Deense vakverbonden zich uit de WFTU hadden gemeld en toegetreden waren tot de "The International Federation of Free Trade Unions" in Londen- werd uitgenodigd om deel te nemen aan het congres van DAF.(Deens verbond voor ongesch. arbeiders) " Land og Folk", die op 16 September 1950 enige verklaringe van PIGELET publiceert, meent dat de uitnodiging mogelijkerwijs moet worden toegeschreven aan onwetendheid betr. de situa' in de Franse vakvereniging.

467
1466

PIGELET verklaarde "Land og Folk", dat de leiders van de organisaties, die aangesloten waren bij de Londense Internationale alles in het werk stelden om de verbinding met de WFTU te verhinderen, maar dat er daadwerkelijk toch verbindingen bestaan met bijna alle landen, waar de vakbeweging onder leiding staat van de Londense Internationale en de sociaaldemocraten. De overige verklaringen van PIGELET waren slechts een in het kort samengevatte weergave van de oproep en de appèls die het uitvoerend comité van de WFTU in de laatste maanden had uitgezonden.

Tegenmaatregelen van de I.T.F. (International Transportworkers' Federation.)

Op het congres van de I.T.F. in Stuttgart sprak de algemene secretaris van het verbond OMER BECU op 25 Juli 1950 over de strijd tegen de communisten. Hij verzocht de vrije Internationale vakorganisatie om een voorstel uit te werken tot het oprichten van een vakverbond in Azië, waar circa de helft van de mensheid woont. Dit verzoek moet gezien worden deels als een poging om het Aziatische volk te helpen, deels als een tegenzet tegen de werkzaamheid van de WFTUin de Aziatische landen.

Als een verdere tegenzet tegen de poging van de communisten om de Europese havens te doen sluiten voor Atlantisch-Pact en Marshall-scheepsladingen (het anti-communistisch comité van de ITF werd in het najaar 1949 in Londen gevormd), hebben vertegenwoordigers van zeelieden en havenarbeiders van verenigingen aangesloten bij de ITF, uit België, Engeland, Nederland, Griekenland, Frankrijk, Italië ,U.S.A, en Egypte op een in September 1950 gehouden bijeenkomst in Italië, een Middellandse Zee-comité gevormd voor actieve bestrijding van voornoemd communistisch streven.

Het comité bestaat uit gedelegeerden uit Italië, Frankrijk, Malta en Egypte en Noord-Afrikaanse havens. Als voorzitter van het comité werd gekozen de Fransman FERRI-PISANE, de secretaris van "The maritime unions of the French Force workers".

BUITENLANDSE LEGATIES EN MISSIES/.

De Sovjet-Russische Legatie in Kopenhagen.

De in Kopenhagen wonende Russische Sovjet gezant PLAKHINE werd naar huis geroepen. Hij ging op afscheidsaudientie bij de koning op 26 Juli 1950 en is afgereisd.

De achtergrond van PLAKHINE's terugroeping zou zijn lange diensttijd in Kopenhagen zijn, waar volgens Russische praktijk een dienst in het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Moskou op moet volgen. Men neemt ook aan, dat het een Russische wens zou zijn de betekenis van het Sovjetrussische gezantschap in Kopenhagen te verhogen en voor deze taak zou PLAKHINE niet zijn berekend. Deze veronderstelling wordt versterkt door de gegevens, die voorhanden zijn over zijn opvolger, gezant MIKHAIL SERGEJEWITCH VETROV, die Denemarken op 29 Augustus 1950 binnenreisde.

VETROW was als jonge man de naaste medewerker van WASSILI RAZINE, van wie bekend is, dat hij vele jaren dienst deed bij de Russische legatie in Stockholm; officieel was hij een zeer ondergeschikt secretaris, maar in werkelijkheid nam hij alle beslissingen van betekenis inzake Scandinavië. Hij was op dat gebied sterker dan alle andere leden van het personeel,-zelfs sterker dan Madame KOLLONTAY.

VETROW werd door RAZINE voorgedragen en staat bekend als een van Ruslands beste experts van Scandinavië. Hij was tijdens zijn oponthoud in Stockholm nauw verbonden aan de werkzaamheid van de Russische illegale 5de.colonne in Zweden.

In de jongste tijd deed hij als ambassaderaad dienst bij de legatie in den Haag, terwijl hij vermoedelijk ook dienst heeft gedaan in Helsingfors en vermoedelijk in Japan. Toen hij op 25 October 1943 in Stockholm aankwam, kwam hij uit Engeland.

Vluchtelingenbladen uit de Westelijke wereld waarschuwen Denemarken tegen VETROV en brengen in herinnering, dat hij als secretaris bij de Sovjet-legatie in Letland

een beduidende rol speelde bij de staatsgreep in 1940. Er worden veranderingen verwacht bij het personeel van de legatie

TASS.

De correspondent van TASS -en als zodanig horende bij de Sovjet-Russische legatie in Kopenahgen- MIKHAIL BORISOWITCH KOSOV is naar Rusland geroepen en vertrokken op 6 September 1950.

Hij werd vervangen door ALEXANDER KHARLAMOV (geb.in Rusland 2 Maart 1917), die op 24 Augustus 1950 vanuit Praag,Denemarken binnenreisde.

KHARLAMOV spreekt goed Zweeds en Duitsch en heeft verklaard, dat hij een tijdlang in Stockholm is geweest.

De Poolse legatie in Denemarken.

In Augustus 1950 werd er in Kopenhagen een vereniging gesticht, die volgens de lidmaatschapskaart heet: "De vereniging van Polen in Denemarken". De Poolse legatie in Kopenhagen is sterk in deze vereniging geinteresseerd en steunt haar als tegenwicht tegen de oude Poolse vereniging in Kopenhagen, die anti de legatie en Warschau was. De nieuwe vereniging werd iop initiatief van de Poolse legatie opgericht, terwijl twee Polen, de olieslager IGNACZAK en de grond-en betonwerker GARGOL als voorzitter en ondervoorzitter werden gekozen.

20 personen waren op de eerste bijeenkomst aanwezig.Het gezantschap was vertegenwoordigd door de konsul DOMZALSKI en de kanselier TURSKI. De meest interessante persoon van de bijeenkomst was de Deense staatsburger , de assuradeur VIKTOR STREZESZEWSKI, die reeds lange tijd de opmerkzaamheid op zich heeft gevestigd. Hij heeft alle Poolse verzekeringen en heeft nu ook de automobielverzekeringen van de Russische legatie verkregen, Zijn optreden in de vergadering bewees, dat hij de leidende kracht is, zelfs al fungeert hij in het bestuur slechts als degene, die de bijeenkomsten van de vereniging organiseert.Hij is een meeslepend spreker die vele talen beheerst.

De Tsjechische legatie in Kopenhagen.

Op de Tsjechische legatie in Kopenhagen heeft er in de laatste tijd een inkrimping en verandering van personeel plaats gevonden. In September 1950 heeft het Ministerie van buitenlandse zaken

in Praag een circulairschrijven waar de legaties in het buitenland verzonden -o.a. Kopenhagen en Oslo- ~~er van uitgaande~~ bevattende, dat het personeel, dat lang aan de legaties verbonden was uitgewisseld moet worden. Het was niet mogelijk de juiste inhoud van het circulairschrijven te weten te komen, maar het doel van het schrijven wordt geacht deel uit te maken van de verscherpte maatregelen, die getroffen zijn om de zekerheid van de staat Tsjechische te beschermen.

Op 30 September 1950 werden de Deense kantoorjuffrouw en de Deense werkster, beiden niet-communisten ontslagen. Een nieuwe kantoorjuffrouw werd aangenomen ANNE RICHTER, zij is communistisch gezind, maar het is niet bekend of zij aangesloten is bij de DKP. Als werkster werd aangenomen INGEBORG CAROLINE WAGNER, gehuwd met de bekende communist eerste luitenant de losse werkman SVEND OLAF WAGNER.

Ingevolge ontvangen mededelingen heeft de Tsjechische legatie nauw contact met de DKP -n.l. IB NØRLUND , evenals communisten en Oost-georienteerde personen. Deze contacten, zowel van de partij als van de enkele personen werden o.a. benut, als de legatie nadere inlichtingen wil hebben over personen, die een visum voor Tsjecho-Slowakije hebben aangevraagd.

Het personeel van de Tsjechische legatie is nu volkomen communistisch. Per 1 November 1950 wordt er een nieuwe handelsattaché in Kopenhagen verwacht.

Het Chinese gezantschap in Kopenhagen.

Op 1 April 1950 werd de Chinese nationalistische legatie in Kopenhagen ontbonden. De legatiesecretaris WANG en de kanselier PENG bleven in Denemarken. Zij ~~worden~~ staan als zeer corrupt bekend ; zij hebben een automobielverhuurinrichting met een nieuw Amerikaans wagenpark geopend, die zij in dollars hebben betaald.

In totaal zijn nu 21 leden van de nieuwe Chinese communistische legatie in Kopenhagen aangekomen. Domicilel: Svanevaenget 36, Kopenhagen Ø. Bovendien kwamen op 10 October 1950 over Kastrup vanuit Stockholm de Chinese minister KENG PIAO in gevolg van

twee andere Chinezen, die vermoedelijk tot de Chinese legatie in Stockholm behoren, naar Denemarken, Het schijnt, dat de gezant in Stockholm verblijf zal houden. Het gezantschap in Kopenhagen schijnt door de legatieraad TSE WANG geleid te worden.

Contact werd gezocht met WANG en PENG van de vorige legatie.

De Chinese kolonie in Denemarken bestaat uit ca. 40 personen, een groot gedeelte bestaat uit studenten, die hier studeren.

SABOTAGE Op 19 September 1950 werd er bij de radiofabriek BANG & OLUFSEN in Struer een sabotagehandeling geconstateerd, die in het ergste geval de productie van een bepaald radiomodel tot stilstand had kunnen brengen. Een electrotechnicus, VICTOR JOHAN OLSEN (geb. Holstebro, 20 Aug. 1920), communist, die door de partij candidaat was gesteld voor het Folketing op 5 Sept, 1950, zit aan een wisselmachine van Zwitsers fabrikaat. Bij de machine behoort een schakelkast met een wiel van fiber. De schakelkast wordt met een deksel gesloten, dat zo is aangebracht, dat het er moeilijk af te nemen is. Op dit deksel had OLSEN een rol soldeertin en een staaf hard materiaal liggen, die hij onder het werk gebruikt. Op de ochtend van 19 Sept. toen OLSEN zich aan het werk zette, miste hij het soldeertin en de staaf. Toen hij de machine op gang bracht, hoorde hij een vreemd geluid, maar ongeacht, dat hij opmerkte, dat de machine ongelijkmatig en slecht liep, zette hij zijn werk voort. OLSEN zit reeds drie jaar aan de machine en de directie begrijpt niet, dat hij nu eerst reageert. Samen met de werkmeester onderzocht hij de schakelkast en het bleek, dat het soldeertin en de houten staaf de slechte gang van de machine had veroorzaakt. OLSEN ontkende iets hiermede te doen te hebben gehad. In hetzelfde lokaal werken nog twee andere communisten. De directie van de fabriek wenst geen inmenging van de politie, maar zal dit deel van de fabriek onder strenge contrôle stellen.

STAKINGEN. Op 28 Juli 1950 kwam in Kopenhagen aan het "Ø.K"'s motorschip "Java" met een lading ammunitie bestemd voor het Deense leger. De lossing verliep vlug. De kisten met ammunitie werden op vrachtauto's op de kade geladen en er was geen onrust te bespeuren noch bij de havenarbeiders, noch bij de verschillende chauffeurs

Het schip had de "kruisvlag" gehesen en uit het opschrift op de ammunitiekisten bleek duidelijk, wat de inhoud was, zodat geen der arbeiders kon twijfelen, wat hij vervoerde. Inmiddels lagen er nabij de "Java" twee kleinere vaartuigen met houtlading, die gelost werd. Toen de arbeiders van deze schepen zagen, dat er ammunitie van de "Java" werd gelost, verlangden zij "gevaar-toeslag" en toen zij dit niet verkregen, legden zij het werk neer. De viermansgroepen arbeiders van de "Java" legden daarop ook het werk neer. Toen het niet gelukte het werk weer voort te zetten, werd de "Java" naar de rede gebracht, waar de lossing werd voortgezet en later per lichters naar Holmen ~~(kade in Kopenhagen vert.)~~ gebracht.

Er is gebleken, dat een arbeider ten name van CARL JENSEN, die op één der houtboten werkte, de actie is begonnen. JENSEN is absoluut geen communist en zijn beweegredenvoor de actie was slechts de wens voor betere betaling en om de communisten dwars te zitten.

De staking werd evenwel direct uitgebuit door de communisten; de Deense radio-uitzending uit Moskou vermeldde reeds dezelfde dag, dat de havenarbeiders in Kopenhagen categorisch hadden geweigerd Amerikaans oorlogsmateriaal van het schip "Java" te lossen en dat het onwankelbare standpunt van de havenarbeiders de autoriteiten had gedwongen het schip order te geven de haven te verlaten, zonder dat het werd gelost. Ook "Land og Folk" blies de zaak op en stelde het voor als een overwinning op de autoriteiten.

ATLANTISCHE PACT WAPENS. De lossing van de Atlantische Pact-wapens zijn overigens voortgezet en hebben nergens van communistische zijde aanleiding gegeven tot onrusten. In totaal zijn nu 12 Amerikaanse schepen aangekomen met Atlantische Pact-wapens , waaronder automatische wapens, voertuigen en ammunitie.

(Niet vertaald het Nazisme in Denemarken gedurende periode 1 Juli - 1 October 1950)

BERICHTENDIENST VAN DE CHEF VAN DE RIJKSPOLITIE.
OCTOBER 1950.

.RAPPORT
Van: KA-R.A.
Aan: Hoofd C.
No. E. 886.
ONDERWERP: Jan HANSEN.

OP KAART
ACD/4C
DAT: 21/2-51
PAR: CUP

08.2
09.283-09.1

6.15
09.283-09.122.1
-1 DEC. 1950
ACD/98281

SARDINE doet ons de volgende gegevens toekomen, daar betrokkene van plan zou zijn binnenkort Nederland te bezoeken:

Jan HANSEN, houder van paspoort 667/1946, uitgegeven 17.7.46, was in 1946 Burgemeester en Magistraat van Copenhagen.

1946. Secretaris van de Deense C P, welke functie hij neerlegde, nadat hij in het Parlement was verkozen als lid van de C P. Bezocht Praag als communistisch afgevaardigde (in welke functie is niet vermeld).

1947. Bezocht Moskou in September.

Volgens recente inlichtingen is hij lid van het Hoofdbestuur van de Deense Communistische Partij.

29-11-50, H

CHA CO 98281 23 FEB 1951

No. 9828k
Bijl.: gene

's-Gravenhage, 22 Februari 1951

UITGEBOEKT

Betr.: J. HANSEN

VERTROUWELIJK

Met mijn brief dd. 14 December 1950 No. 98281 verzocht ik U Jan HANSEN geheim te signaleren.

Ik moge U verzoeken deze geheime signalering als vervallen te willen beschouwen.

M.C.
CVVI

No.: 98281 's-Gravenhage, 14 December 1950

Bijl.: ---

Betr.: Geheime signalering.

VERTROUWELIJK.

Ik moge U verzoeken op de lijst van geheime signaleringen te plaatsen:

1. Naam: H A N S E N
   Voornamen: J a n
   Geboorteplaats en -datum:
   Woonplaats, straat en huisnummer:
   Nationaliteit: D e e n
   Beroep: Hoofdbestuurslid Deense Communistische Partij. Paspoort: No: 667/1946.
2. Grenspassage moet worden doorgemeld:
   ~~a. Dag en nacht telefonisch.~~
   b. Tijdens kantooruren telefonisch.
   ~~c. Alleen schriftelijk~~
3. Signalering geldt langs:
   1e. Gehele grens.
   ~~2e. a. Oostgrens.~~
   ~~b. Zuidgrens.~~
   ~~c. Zeehavens~~
   ~~d. Luchthavens.~~
   ~~3e. Gedeelte van 2a, b, c of d.~~
   ~~4e.~~ Alleen doorlaatpost(en).
4. De volgende bijzondere behandeling wordt verzocht:
   Betrokkene vragen waar hij in Nederland zal verblijven.
5. Signalement wordt wel / ~~niet~~ gevraagd.
6. Foto wordt wel / ~~niet~~ gevraagd. Zo mogelijk.
7. Reden van signalering: Subversieve activiteit.
8. Bij uitreis mag buitenland met vermelding van reden van signalering ~~wel~~ / niet worden gewaarschuwd.
9. Looptijd van de signalering:
   ~~1e. Onbepaalde tijd.~~
   ~~2e. Bepaalde tijd, n.l.:~~
   3e. Eén in- en uitreis ~~of~~
   ~~uit- en inreis.~~
10. Bijzondere mededelingen:

Ontv. bew: .....

Rappel : 15. 2. 50.

Antwoord : .....

M. C.

6.15
09.203 - 01.122.3

6.665
05.15 - 09.23

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 15-9-50
PAR:

22 AUG. 1950
ACD/ ~~9145~~ 9175

RAPPORT
Van: KA-R.A.
Aan: Hoofd B
No. D.88.
ONDERWERP: F.I.A.P.P -Congres te Praag, 28-30 April '50.

ZWARTJAN schrijft ons n.a.v. Uw rapport Nr. 87868 dd. 30-6-50, dat de Deense afgevaardigde naar het F.I.A.P.P.-Congres te Praag (28-30 April '50), Frode TOFT, identiek is aan Frode Andreasen TOFT, geb. 28-7-1914 in Nørresundby/Denemarken woonachtig te Kopenhagen, Amaliegade 36.
Betrokkene is sinds 1936 lid van de Deense Communistische Partij(D.K.P.)en voorzitter van de Partij-afdeling te Kopenhagen.
Hij is een vooraanstaand Communist, die vaak reizen heeft gemaakt naar de landen achter het "Yzeren Gordijn"o.a. als vertegenwoordiger van de W.F.D.Y. en de Deense Afdeling van de F.I.A.P.P.("Besaettelsestidens politiske Fanger").

ok

21-8-50.

NOTA
Van: KA-R.A.
Aan: Hoofd B
No.: D. 48
ONDERWERP: Communistische activiteit in Denemarken.

Van Zwartjan's zuster ontvingen wij bijgaand rapport om te behouden.

3.2.1950.

Ontv. 6. 2. 50

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No.: KA78882

's-Gravenhage, 2 Februari 1950.
Javastraat 68.

Zeer geachte Heer Römer,

Ten zeerste dank ik U voor de toezending van het stuk, dat ik met schrijven dd. 31 Januari j.l., No. 2a/5R, van U mocht ontvangen.

In de hoop U spoedig nog eens te mogen ontmoeten blijf ik, na beleefde groeten, gaarne

Uw dw.

Mr. L. Einthoven

AAN
de Hoogedelgestrenge Heer
Luitenant-Kolonel R. Römer,
Hoofd Sectie G2a van de Generale Staf
Julianakazerne, Clingendaal
's-GRAVENHAGE.

ACD/70882

MINISTERIE VAN OORLOG.
Hoofdkwartier van de Generale Staf.
Sectie G2a

'S GRAVENHAGE 31 Januari 1950

Nr. G 2a/5 R ZEER GEHEIM

Onderw.: Communistische activiteit in Denemarken.

bijlage: 1.

PERSOONLIJK.

6 FEB. 1950
ACD/70882

KABO

Hooggeachte Heer Einthoven,

Van ons beider bevriende relatie mocht ik nevensgaande bijlage ontvangen,-naar de inhoud waarvan ik kortheidshalve moge verwijzen,-met verzoek dit wel aan U te willen doen toekomen.

Met beleefde groeten blijf ik met gevoelens der meeste hoogachting,

Uw dw.

(R.Römer)
Luitenant-Kolonel
van de Generale Staf
Hoofd van Sectie G2a

Zeer geachte Heer Römer
Ten zeerste dank ik U voor de
toezending van het Deensche stuk.
Zo de tijd U spoedig mag eens
krijgen ontmoeten blijf ik met beleefde
groeten
Uw dw
L

AAN:
de Hoogedelgestrenge Heer
Mr. L.Einthoven,

Schouwweg 80,

W a s s e n a a r .

D.48

TOP SECRET

Copy no. 4.

November 1949.

Communist activities in Denmark.

The political situation of Communism in Denmark is weak and its influence declining, being rather great immediately after the German capitulation. The number of votes has been as follows:

	the election in the year:	number of votes:	seats:
The "Folketing" (Lower House of the Danish Parliament)	1932	17.179	2
	1935	27.135	2
	1939	40.893	3
	1943	not nominated	
	1945	255.236	8 + 10
	1947	141.094	3 + 6

Metdise figures is gem verfalsching mogelijk. Percentage's? Totaal aant. stem-men?

The "Landsting": (Upper House)	1st, 4th and 6th	constituency	1939:	26.712
	2nd, third and 5th	"	1943:	not nominated
	1st, 4th and 6th	"	1947:	71.911.

The DKP does not state the official membership but according to a probably correct information the membership per the 1st of October 1945 should have been abt. 60.000 which had declined at the same date in 1948 to abt. 28.000 besides 7.000 members in the DKU. The number of secret members may have been increased in the year past but to-day the membership as a whole can be estimated to be 20 - 25.000.

According to the daily press it has happened time after tim in the province that minor sections of the DKP have had to be closed down. From the daily press it has further appeared that prominent members of the party have given up their tasks, have resigned or have been excluded.

Within the tradeunionism the communists have lost most of their seats in the committees because of fine results of a social democratic counter-offensive.

As an illustration to this it may be mentioned that a statement per the 1st of June 1949 within the trade-unions in Copenhagen which have professional clubs shows that from 90 clubs with a total membership of 178.998

44 trade-unions havé a pure social democratic management,
29 a social democratic majority,
1 a pure Communistic management,
15 a Communistic majority and
1 a majority from non-political, rather civic.

At the beginning of may 1949 a party congress was held. Apart from certain routine changes in the personnel of the party-management it appeared that within the top of the DKP management there was a certain tension. The chairman of the party Aksel Larsen has in the summer 1949 stayed in Czecho-Slovakia for a longer period and in many places it was expected that he should not return as a chairman. Hemo, however, returned, perhaps because in Denmark they dare not take the risk for the great disruption and the desertion which might be expected if Aksel Larsen retired as a chairman. We may here refer to the fact that the Communist party in Sweden has suffered a great desertion after Sven Linderoth has been rejected as chairman for the SKP.

There are certain indications that within the management of the DKP they intrigue as to the power and a prominent communist has stated that the members of the party would have to be watchful

so that they should not be taken by surprise - as in Norway.

The Communist party activities in the past six months have been more weak than also presumably owing to internal conflicts in the management, conflicts which for instance are due to the fact that the attitude of Aksel Larsen always has been more Trotskiatic or Titoistic than Stalinistic.

The foreign influence on the party-leadership has increased in the last two years so that it must be expected that the DKP now is completely directed from Moscow. There are certain indications that the Czecho-Slovakia and her Communist party is of a steadily increasing importance as bearer of orders to the DKP while such orders former probably passed over Finlandia where the influence of the FKP has been still more declining lately.

The DKP seems at the moment partly according to orders in a higher degree to concentrate about a consolidation of its position as a party than attempting political dashes with extensions of the party in view. This is reflected by an increasing cell activity and some purges and during the next six months it may be expected that there will be made serious attempts in creating disturbances in the labour market. This will take place latest when the labour agreements are ceasing in the spring 1950.

DKP has in a still higher degree adopted connection with and is now contacting foreign Communist parties. A close connection has been established to the French Communist party and as mentioned above with the Czech. The cooperation with the Communist parties in Sweden and Norway has always been rather intimate.

Regarding to the economy of the DKP it is bad and a proposal as to a reduction in the subscription which has given a deficit of a few thousands Danish crowns monthly was sharply refused. At the last election campaign in the spring 1947 the party had a deficit of 180.000 crowns. At the congress it was not stated how the deficit was disposed of but it was told that the account was brought to balance with a surplus of 46.000 crowns. As the party scarcely has secret funds at its disposal it may, therefore, be supposed that the DKP has received money from foreign powers. However, this has not been proved. Yet it should be easy to conceal such contributions under cover of collections such as f. inst. the counter-offensive which was made by the DKP when the boycot of the Communist newspaper "Land og Folk" was opened in the autumn 1948. The economical profit from the counter-offensive was 513.316,44 crowns to meet the "Land og Folk" deficit. DKP and "Land og Folk" are very energetical forcing their members and subscribers to economical sacrifices and are taking any opportunity to collect money f. inst. by a special birthday-card on the occasion of the 80th birthday of Martin Andersen Nexø and by publication of special editions of the "Land og Folk" etc. The monthly deficit for the "Land og Folk" is estimated to be 30.000 crowns. The DKU (DCY) editorial "Fremad" had on a budget of 56.757 cr. a deficit of 7.472 cr. in the period 1/1. 1947 - 1/1 1948. According to "Dansk Oplagskontrol" the issue of "Land og Folk" was

	December 1947	last 6 months 1948
daily	40.906	26.920
Sundays	44.513	35.573.

It is estimated that the daily issue of "Land og Folk" in the last 6 months of 1949 will amount to between 20- and 24.000 numbers.

As to the last collection of money made by the DKP we have very good informations that this collection by the Communistic Central Committee is regarded as a failure. DKP will now make an extra effort to get the missing money so that they at any rate will have no political "loss of face" in admitting the failure.

It has been tried to find a Communistic militia but such a militia seems not to have been formed. A certain activity is to be found within the remnants of the Communistic war-time militia and sabotage organisations but so far it has only had the character of efforts of organisation. It has to be remembered that the Communists hitherto through the voluntary Home Guard associations have been able to receive military training but the new Home Guard (erected from the 1st of April 1949 through a bill passed through the Parliament) in accordance to the way it is recruited outside Copenhagen is free from Communists and in Copenhagen only in a small

degree has been infiltrated by Communists.

The Communists are known to be in position of a certain amount of weapons from the time of the war. Smuggling into Denmark of new weapons has up till now only been found to be rumours without any reality behind.

Communistic infiltration in the army airforce and navy has hitherto only been very slight though quite a number of officers and N.C.O.s have been transferred from the resistance movement to the army and the navy. Overt Communistic propaganda inside the army and navy has not occurred but it is known that a forming of cells amongst the privates and N.C.O.s has been tried but with no success. On the other hand it has been tried to demonstrate against the food. These demonstrations should rather be seen as skillfully planned provocations than an expression for Communistic influence.

Very lately the DKU has tried to issue leaflets and pamphlets of propaganda to the soldiers but the persons doing so have been arrested according to police regulations.

Inside certain government offices Communistic influence is stronger than in the army and the navy but the government and the administrative authorities keep an open eye on the peril of Communistic infiltration. Measures are now being taken to neutralize this danger.

UITTREKSEL
Uit : OD 1058
Ag.no.: 61093
Voor : OD 1060

12 MEI 1949
ACD 61093

Notitie KA-R.A. S 4

Bestemd voor B.

Wij vernemen uit vermoedelijk betrouwbare, maar ongecontroleerde bron (off. buitenlandse speciale dienst, die wij nog niet voldoende kunnen beoordelen), het volgende:

In Noorwegen is een scheuring ontstaan in de C.P. Er is nu een Stalinistische Kominform groepering en een "Titistische" Anti Kominform groep. In Zweden heeft deze scheuring niet plaats gevonden maar er heerst een felle inwendige strijd. Er zijn daar ca 6,4 % communisten. In Denemarken doet zich hetzelfde verschijnsel als in Zweden voor.
Gaarne Uw reacties.

KA-R.A., 10-5-'49

UITTREKSEL

Voor OD 1060 Naam Communisme in Denemarken.

Origineel in OD 1057 Naam Communisme in Finland.

Volgnr. 57501 Ag.nr. Aard van het stuk Controle-orgaan voor Scandinavische Comm. Afz. B.I.D. Datum 9 Maart 1949.

Uit bron, waarvan de betrouwbaarheid mij niet bekend is, vernam ik omtrent bovengenoemd onderwerp het volgende:

1. In de naaste toekomst zal waarschijnlijk een nieuw controle-orgaan voor de Scandinavische communisten gesticht worden. In dit orgaan zouden de volgende leden zitting hebben:

Frithiof LAGER (leider van de Zweedse communisten);
Martin NIELSEN (DENEMARKEN);
Rudolf ANDREASEN (NOORWEGEN);
Ture LEHEN (FINLAND);

2. Ture LEHEN, eerste echtgenoot van Herta KUUSINEN en voormalig minister van Binnelandse Zaken in de regering Kuusin TERIJOKI, zal uitgeroepen worden tot leider van de Finse communisten, volgens een verklaring van het Finse Dagblad "Sosiali Demokratti".

A.

Uitgetrokken door VV Afd./Sectie ACD IV/B Datum 26-4-49

Op aanwijzing van B III G

5030 - '48